

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 44 (13.275)

Trst, sreda, 22. februarja 1989

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/773715

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubois 20
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Pred današnjim zaključkom demokršćanskega kongresa

V ospredju vprašanje porazdelitve oblasti

Kljub pozivom k enotnosti oster zakulisni boj - Gava in Andreotti požela izreden uspeh - Strah levice pred »maščevanjem in obračunavanjem«

DUŠAN KALC

RIM — Da bi ne izpadlo, da se večina stranke ogreva za Mina Martinazzolija, enega najbolj prestižnih voditeljev strankine levice, ki je bil predsinočnim deležen skoraj polurnega divjega ploskanja, se je nepredvidljivo demokristjansko ljudstvo včeraj z isto vztrajnostjo in intenzivnostjo ogrelo tudi za druga dva »plemenska žrebca«
raznolike in razvejane demokristjanske stvarnosti, ki pa politično znotraj stranke nimata veliko skupnega ne z Martinazzolijem in ne med sabo. To sta notranji minister Antonio Gava, ki pripada velikemu centru, in vsemogoči, neuničljivi »Riche-lieu italijanske politike«
in trenutno zunanji minister ter voditelj ene od petih glavnih strankinih struj Giulio Andreotti. Gava se sicer ne bo mogel pohvaliti, da je prekosil Martinazzolija po količini aplavzov in vzklikanj, je pa kljub temu dokaj pomenljivo in hkrati nerazumljivo, da je isto ljudstvo, ki si je dan prej olupilo dlani in osušilo grlo za levičarskega predstavnika (marsikdo je namreč po predsinočnim Martinazzolijevem zmagoslavju sklepal ali upal, da bodo spet v igri notranja razmerja sil in s tem tajniška kandidatura), včeraj posvetilo pet minut pretirane kričeče pozornosti predstavniku strankinega centra. To pa je bila le pokušnja. Pravo evforijo, ki nima nič kaj zavidati predsinočnji polurni evforiji, je sprožil Andreotti. Tako je torej demokristjansko ljudstvo, ki v res velikem številu spremlja 18. vsedržavni kongres KD, pravično porazdelilo svojo na-klonjenost med voditelje posameznih struj. S tem je jasno

dokazalo, da ne odloča pri oblikovanju notranjih razmerij sil in notranjih odnosov, temveč da se o tem odloča drugje.

Porazdelitev oblasti med strujami je bil tudi včeraj glavni argument razprave, pa čeprav zviti v dolga razglabljanja o tem, kako pomembna je enotnost stranke in kako se mora stranka složno spoprijeti z velikimi problemi današnjega časa. Najbolj pogosta beseda na tem kongresu je namreč »rinnovamento«. Zapisana je tudi v stavku, ki tvori geslo kongresa, vendar služi bolj za polepšanje govorov, ki so v glavnem usmerjeni v obravnavanje notranjih sporov.

Kako se bo kongres danes zaključil, ni še povsem jasno. Glede izvolitve Forlanija za glavnega tajnika ne bi smelo biti več dvomov, še vedno pa je odprto vprašanje sestave bodočega vsedržavnega sveta stranke. Okrog tega vprašanja se bije besedni boj v dvorani, veliko ostrejši boj pa poteka za kulisami kongresa. Levica, ki bo s tega kongresa odšla kot poraženka se boji »obračunavanja in maščevanj«
zmagovalcev, to je velikega centra in Andreottijeve struje, čeprav so vsi njihovi predstavniki poudarili, da ne gre govoriti o zmagovalcih in poražencih.

Včerajšnja kronika beleži nastope številnih pomembnih demokristjanskih imen. Prvi med pomembnejšimi je včeraj dopoldne stopil na govorniški oder bivši ministrski predsednik in De Mitov zaveznik Gorla, ki je podprl tajnikovo poročilo, a obžaloval, da v njem ni niti besedice priznanja njegovi bivši vladi. Gorla je kongresu predstavil tudi podroben in razčlenjen načrt za prenovitev in boljše delovanje stranke tako na političnem kot na upravnem področju.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Kljub nespোরазumom v šuri

Mudžahedini vse bolj pritiskajo na Kabul

Gverilci so zavzeli nekatera večja središča na jugu države Zaradi pomanjkanja živeža je položaj že dramatičen Kabulsko krizo priznava tudi sovjetski tisk

KABUL — Po odhodu sovjetskih čet se v Afganistanu, zlasti pa v nekaterih večjih mestih, položaj vedno bolj zaostroje. Mudžahedini so iz dneva v dan bolj napadalni, agencijske vesti pa poročajo, da so že zavzeli nekatera pomembna središča na jugu države. Kaže, da je vsa pokrajina Orugzan že v pod njihovim nadzorstvom, islamski gverilci pa so menda zajeli več rednih vojakov in civilistov, ki so se jim upirali.

Tudi pričevanja nekaterih beguncev, ki jim je uspelo priti v Indijo, so kar se da dramatična. V Kabulu menda vlada že popoln kaos predvsem zaradi pomanjkanja živeža. Ceste, ki vodijo v mesto stražijo mudžahedini in tako ovirajo dobavo hrane. Mudžahedini pa so tudi zavzeli vladno vojaško garnizijo v Šrikariju, ki leži manj kot sto kilometrov od Kabula. V mestu samem pa narašča vandalizem, tako da agencijske vesti poročajo o številnih aretacijah tako navadnih civilistov kot pripadnikov prevratniških tolp.

Medtem se je že sestel novoimenovani izredni nadzorni odbor mudžahedinov, ki združuje po dva predstavnika sedmih islamskih strank. Sestava

novečasne vlade bo verjetno izredno težka, saj obstajajo veliki nespоразumi zlasti med šiiti in suniti. Prejšnji teden so namreč islamski integralisti predlagali, da bi za šefa časne vlade imenovali Ahmada Šaha, ki pa je po mnenju večine nesposoben. Prav zaradi teh združ je bil potreben poseg vojaške oblasti mudžahedinov in vse kaže, da bo sedaj nad politično voljo prevladala prav vojaška.

Napetemu položaju v Kabulu posveča tudi moskovska Pravda dokajšnjo pozornost. V svojem zadnjem prispevku novinar Šurgin med drugim obsoja Zahod, Pakistan in Iran, da poleg tega, da podpirajo gverilce, še spodbujajo prelivanje krvi v Afganistanu. Pravda zato odločno zagovarja legitimnost Nadžibulahovega režima. »Del Zahoda je prehitro odpisal to vlado,«
piše Pravda »in obravnava Kabul le še po zaslugah mudžahedinov.«
Pravda pa se sploh ne sprašuje, kolikšen ugled uživa Nadžibulahova vlada med prebivalstvom, tudi ne obravnava problemabeguncev, ki so pripravljeni na vse, samo da bi odstranili oblast, ki jih je pahnila v begunstvo.

V obrambo avtonomije in dosedanjih pravic albanske narodnosti

Pokrajino Kosovo zajel množični protest Rudarji v jaških začeli z gladovno stavko

DEJAN VERČIČ

LJUBLJANA — Na Kosovu se razvija množično stavkovno gibanje izrazito političnega značaja. Predvčerajšnjim prva izmena rudarjev v Trepči na Starem trgu ni zapustila jame. Rudarji so v jaških začeli z gladovno stavko (zavračajo tako hrano kot tudi vodo) zaradi nedavnih sprememb v kosovskem političnem vodstvu in predvidenih sprememb srbske ustave, ki bi po njihovem mnenju ukinile avtonomijo predvsem z Albanci naseljene pokrajine.

Stavkajočim rudarjem prve izmene sta se v jami pridružila še druga in tretja izmena, tako da je včeraj v jami gladovno stavkalo že več kot tisoč Trepčinih rudarjev, po zadnjih poročilih pa sta se gladovni stavki pridružila vsaj še dva kosovska rudnika, ki ju rudarji nočejo zapustiti.

S stavkajočimi rudarji v jaških solidarizirajo delavci več tovarn na Kosovu, ki so prekinili delo, ponekod pa so se delavci pridružili tudi gladovni stavki.

Včeraj dopoldan sta se sestali predsedstvo pokrajine in predsedstvo kosovskih komunistov, nakar so pokrajinski politični aktivisti krenili po tovarnah, da bi poskusili zajeziti najnovejši stavkovni val. Zaenkrat, kot kaže, jim to ne uspeva.

V Beogradu pa je včeraj imel tiskovno konferenco republiški sekretar za notranje zadeve Srbije Radmilo Bogdanović, ki je novinarjem povedal, da policija spremlja najnovejša dogajanja na Kosovu in da bo izdelala oceno stanja v pokrajini. Po njegovih besedah postaja stanje v pokrajini »zapleteno«
in lahko dobi »širše razsežnosti«. Kljub temu da na Kosovu še od lanskega novembra velja prepoved javnih shodov, pa po mnenju šefa srbske policije »zaenkrat še ni razlogov za uvedbo kakršnihkoli ukrepov«.

Tako po vsaki čistki v srbskem partijskem vodstvu (pred kratkim so morali centralni komite zapustiti še zadnji Miloševićevi nasprotniki) in enako kosovskem (politično življenje sta v zadnjem času med drugimi zapustila najvišja partijska funkcionarja - pokrajinska partijska predsednika Kaqusha Jashari in njen predhodnik na čelu kosovskih komunistov in njihov predstavnik v predsedstvu jugoslovanskih komunistov Azem Vllasi), ki naj bi prispevala k »ureditvi«
razmer v pokrajini, postaja tam bolj vroče. Politika trde roke, ki jo je uvedel srbski partijski šef Slobodan Milošević, očitno ne žanje niti začasnih uspehov, temveč le priliva olje na ogenj.

Zanimivo je, da so na Miloševićevo geslo »Srbija bo enotna ali pa je ne bo«
in na predlagane ukrepe

(sprememba srbske ustave in srbsko vztrajanje na enotnem zakonu, ki bi urejal rabo jezikov in zastav narodnih manjšin v Jugoslaviji), Albanci že na novembrskih velikih demonstracijah odgovorili z zahtevo, naj torej Milošević, ki je tudi njihov partijski šef, pride mednje na Kosovo. To zahtevo ponavljajo stavkajoči rudarji in delavci tudi tokrat. Slobodana Miloševića, ki je svojo bliskovito partijsko kariero začel prav na Kosovu z govorom tamkajšnjim Sr-bom, pa se med kosovske Albance ne prikaže.

Dražji bencin v SFRJ

BEOGRAD — S polnočjo so se v Jugoslaviji ponovno podražili bencinski derivati. Liter super bencina stane odslej 3.130 din (do včeraj je bil po 2.260 din), navadni bencin pa je po 2.870 din. Povečala se je tudi cena kurilnega olja, ki stane odslej 1.350 din za liter. Kot so izračunali na združenju naftne industrije Jugoslavije, gre v poprečju za 34,4 % podražitev. Kot glavni vzrok za višje cene navajajo višje dolarske cene nafte.

Zaplula barka festivala italijanske popevke

SAN REMO — Žgoleča Italija vstani! Pravzaprav sedi pred televizor in uživa ob maratonu sanremskega festivala lahke glasbe, ki je letos prikorakal do svoje 39. izvedbe. San Remo ima letos novega »patrona«, novega organizatorja, bolj komplicirana pravila za glasovanje pevcev, več televizijskih večerov na razpolago videozasvojemcem, več etiket, več »mladih«, »izstopajočih«, »bigov«, »slavnih«
gostov, več voditeljev, več vsega.

Letošnji festival ima kar štiri voditelje večerov in vsi štirje teptajo modrikaste deske sanremske festivalske dvorane, ker so se na pogodbah podpisali s priimki Quinn, Celentano, Bosè in Tognazzi. Kako jim je ime nima pomena, prav tako brez posebnih vrlin pa je tudi njihova voditeljska sposobnost. Ko ne bi bilo

sproščenega Tognazzija, bi šlo samo za prikaz jezikov, ki se zapletajo. Mladim s slavnimi priimki pa moramo priznati, da so se morali predstaviti občinstvu z reklamiranjem dobroščne znamke italijanske »pašte«, ki je letos poskrbela za sanremsko rock palačo in sponzorstvo festivala domače popevke. To pa ni najlepša vizitka.

Za komične vloške je sinoči poskrbela že znana firma Solenghi-Marchesini-Lopez, ki je dokazala, da je mogoče na RAI1 v času demokristjanskega kongresa spustiti na evrovijsko omrežje nekaj res pikrih na račun samega Andreottija. Trojica briljantnih komikov pa je v dvorano Ariston pospremila tudi samega Sv. Rema, da o nepripravljenih županih, ki redno spremljajo tudi najmanjše

vaše praznike, niti ne govorimo. Sicer pa bomo danes najbrž morali prisluhniti hudim kritikam na njihove pripombe, ki so bile vsekakor edini neobremenjen kotic dokaj sivega festivala.

Kaj pa pevci, saj je vendar San Remo institucija, ki živi od prodaje plošč? Kdor je sinoči gledal televizijski prenos prvega gala večera, je najbrž že dognal, da je letošnji festival dokaj demokratične zvrsti. Nastop pred mikrofonom so menda odrekli le rdečelasi Riti Pavone, skupini Future in nekemu Pinu Mauru, vsem ostalim pa je bila pot povsem prosta. Nekateri so prvič nastopili v San Remu, pa čeprav jim je ime Renato Carosone, drugi so bili deležni omikanega repešaža. Ornella Vanoni je bila gotovo med temi, ki jih je Aragozzini potegnil iz bolj ali manj

bistre vode italijanske popevke na sanremsko sceno.

Sicer pa velja omeniti tudi kar številno raprezentanco demencialnih kantavtorjev. Skupino pogumno vodi Francesco Salvi, ki se je na oder podal v spremstvu zastopstva bremenskih živali. Tudi skupina Ladri di biciclette bi spadala v krog demencialnih pevcev, ki je sinoči pridobila še dva nova gosta, in sicer slavna Al Bana in Romino Power. Težave z glasilkami so močno bremenile dolgoletni drobec Hollywooda, ki je osrečil Apulijo, pesem znane ga dva pa je bila vse prej kot v duhu pristenga San Rema. Sicer pa, »Ciao, ciao bambina«, pravi glasbena kulisa špice. Popevkarskega praznika še ni konec.

Hud poraz za demokracijo

VOJMIR TAVČAR

Bomba je eksplodirala in je ubila 16 ljudi. Skoraj dvajset let po pokolu v Kmečki banki na Trgu Fontana v Milanu ostajata bombna eksplozija in pokol edino neizpodbitno dejstvo (in morda, če bo o tem pokolu še nekaj procesov bo tudi pokol sam v predstavi nekaterih lahko postal vprašljiv). Vse ostalo - kdo je pokol materialno izvršil, kdo ga je naročil, kdo je spejal preiskavo na slepi tir - so vprašanja brez odgovora. V ponedeljek je namreč porotno sodišče v Catanzaru oprostilo še zadnja dva obtoženca, neofašista Stefana Delle Chiaie in Mas-similiana Facchinija.

»Na ta način,«
je izzivalno poudaril zastopnik prizadete stranke odv. Gargiulo, »je primer dokončno rešen. Tako o atentatu ne bomo govorili več. Po dvajsetih letih smo vsi siti tega problema.«
Te besede izražajo vso stisko in zagrenjenost predstavnika prizadete stranke, ki se je leta in leta zavzemal, da bi resnica le prišla na dan. Ni tu mesta, da bi ocenjevali razsodbo catanzarskega sodnega zbora glede na njeno vsebino. Ni povsem jasno, zakaj so sodniki in porotniki ocenili, da obtoženca nista kriva. Razsodba je morda s tehničnega vidika neoporečna - čeprav izkušnja uči, da je bilo italijansko sodstvo večkrat prizanesljivo do neofašističnih obtožencev - to pa seveda ne more zbrisati dejstva, da skoraj dvajset let po pokolu preiskovalci še niso odkrili niti storilcev.

Z izjemo dvomljivega anarhista Bertolija, ki je bil obsojen zaradi pokola pred milansko kvesturo, italijanski sodniki niso uspeli doslej nikomur neizpodbitno dokazati sodelovanje pri ostalih pokolih, ki so v sedemdesetih letih skandilnih tempo političnega dogajanja. Ne v primeru pokola na Trgu della Loggia v Bresciji, ne v primeru pokola na brzcu Italicus ne v primeru pokola na železniški postaji v Bologni.

Jasno je, da je proces predvsem mesto, na katerem se razsoja, ali so dokazi o krivdi osumljenca tehtni ali ne. In ugotavljanje tehtnosti dokazov je glavna naloga sodnikov med obravnavo. Zato je sodni zbor v svojem presojanju v precejšnji meri odvisen od preiskave. Če ni bila primerno vodena, če ni prišla do konkretnih rezul-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Na srečanju predstavnikov amazonskih Indijancev

Prvi dan v znamenju zagovornikov central

ALTAMIRA — Prvi dan zasedanja približno tisoč predstavnikov petnajstih indijanskih plemen, ki živijo na področju reke Xingu in se borijo proti gradnji hidrocentral na tej reki, je v nasprotju s pričakovanji minil v znamenju zagovornikov te gradnje. Demokratična kmečka zveza UDR je namreč v ponedeljek zvečer v Altamiri organizirala manifestacijo v podporo gradnji hidrocentral v porečju reke Xingu. Manifestacije se je udeležilo približno deset tisoč ljudi. Vse je potekalo izredno mirno in voditelji UDR so celo pokazali zanimanje za indijanske probleme, vendar pa so istočasno poudarili, da so hidrocentrale nujno potrebne za nadaljnji gospodarski in družbeni razvoj širšega območja ob Amazonki.

Na zasedanju Indijancev pa so včeraj spregovorili njihovi najvidnejši predstavniki. Tako je vodja plemena Caiapó Paulinho Payakan, ki vodi to prvo zborovanje amazonskih Indijancev, govoril predvsem o tem, da je treba z vsemi razpoložljivimi sredstvi braniti ekološko ravnovesje na področju Amazonke in naselja amazonskih Indijancev. To ravnovesje pa je z gradnjo hidrocentral ogroženo, saj bi gradnja velikih umetnih jezer povzročila poplavitve velikih površin in mnogi Indijanci bi bili zato prisiljeni zapustiti področja, na katerih so od nekdaj živeli in se preselili drugam.

Za Payakanom so govorili še nekateri drugi indijanski voditelji, v razpravo pa je včeraj posegel tudi predstavnik brazilske vlade Fernando Cesar Mesquita, ki je pozdravil to prvo zasedanje indijanskih plemen ob Amazonki, istočasno pa je skušal zmanjšati negativne učinke hidrocentral in dal dokaj jasno razumeti, da bo vlada težko odstopila od načrtovane gradnje.

Kot je znano, energetski kompleks na reki Xingu predvideva v letih 1993 do 2003 izgradnjo petih hidrocentral. Za uresničitev tega projekta bodo morali ustvariti tudi pet umetnih akumulacijskih jezer, ki bodo skupno poplavlila približno 7.200 kvadratnih kilometrov ozemlja ob reki Xingu, kjer danes živijo številna indijanska plemena in se razprostirajo obsežni gozdovi.

Tudi Bush za Rushdieja in proti Iranu

TEHERAN — Iz Irana je mogoče slišati gromko grmenje diplomatskih virov, ki pravijo »Evropa, nikar nam ne grozi!«. Iran je tudi vpoklical svoje zastopnike v državah ES in tako odgovarja svetu, ki ga je obsodil zaradi nepojmljivih kaznivih ukrepov, s katerimi misli imam Homeini braniti ugled Islama, v tem svojem odgovorju pa je vse prej kot prepričljiv. Predvsem pa je Iran vedno bolj osamljen. Po državah dvanaajstere, s posebnim posegom Velike Britanije, ki je dobesedno spodila iranskega veleposlanika, je tudi Norveška vpoklicala svojega veleposlanika, ameriški predsednik George Bush pa je podprl ES. ZDA bodo tudi odločile, kako konkretno pokazati Iranu, da ostro obsojajo ajatulahovo stališče glede pisatelja Salmana Rushdieja. Izjemo dela le Nova Zelandija, ki se noče zameriti Iranu, sicer ne bi znala komu izvažati svojih ovac, kot je priznal njen premier David Lange. Izjemo pa delajo tudi pravoverni Židje, ki se strinjajo s Homeinijem glede obsojanja pisateljevih izjav, niso pa potegnili z njim glede smrtne kazni.

LJUBLJANA — Prihodnji božič bo v Sloveniji že dela prost dan. Takšno je bilo skoraj soglasno mnenje sveta za odnose z verskimi skupnostmi pri Socialistični zvezi delovnega ljudstva Slovenije in s tem stališčem se je pričel nekoliko zapleten proces sprejemanja republiškega zakona, ki bo splošno željo občanov Slovenije uzakonil. V uvodnem poročilu je bila poudarjena zasluga predsednika SZDL Slovenije Jožeta Smoleta za pomembno kulturno dejanje, ki je zbližalo Slovence in ki je v tradiciji osvobodilnega boja slovenskega naroda. Smole je bil večkrat omenjen kot Božiček, kot ga ljudje v šali z očitno simpatijo pogosto imenujejo.

V svetu za odnose z verskimi skupnostmi pri RK SZDL so predstavniki vseh verskih skupnosti v Sloveniji in torej poleg katoličanov tudi drugi (pravoslavni, protestanti, mohamedanci in drugi), v tem svetu pa so tudi vidne slovenske kulturne osebnosti, predstavniki znanosti in seveda vseh družbenopolitičnih organizacij, ki jih ta problematika zanima. Za včerajšnjo sejo je bilo še posebno zanimanje, ozračje je bilo sicer delovno, toda hkrati tudi nekoliko svečano praznično.

V uvodnem poročilu je član predsedstva Primož Hainz navedel vrsto podatkov iz raziskav javnega mnenja, iz katerih izhaja, da je okrog pol Slovencev vernih, za 25. december dela prost dan pa se izreka

bistveno večje število ljudi, oziroma 4 petine prebivalcev.

Tudi to vprašanje spada v proces demokratizacije družbe, ko se o vsem govori, ljudi pa se ne ločuje na podlagi verskih čustev. Mnoga politična vprašanja postajajo kulturna in odnosi med verskimi skupnostmi in družbo ljudi ne razdvajajo, Cerkev ni izključena iz družbe. Oznaka, da so odnosi »dobri«, ne pomeni nekaj splošnega, temveč, da se o vsem, pa tudi o konfliktih, kulturno govori.

Cerkev je uradno predlagala, naj bo 25. december dela prost dan, in to je treba upoštevati in cerkveni hierarhiji odgovoriti. Božič je za verne cerkveni praznik, je pa praznik tudi za neverne, ki ga spoštujejo iz civilizacijskih, kulturnih in drugih razlogov. Ni nobenega pravnega problema, saj je razglasitev dela prostih dni v pristojnosti republik. Petindvajseti december ne more biti državni praznik, to je družinski praznik, na kakšen način pa ga bodo občani praznovali, je odvisno od njihove odločitve, nobene prisile v nobeno smer ne more biti. Ta praznik je izključno stvar SR Slovenije in ne more biti ne vsiljevanj ne poskusov poenotenja rešitev za vso Jugoslavijo.

V razpravi je Damjan Pohar v imenu Zveze borcev navedel tudi nekatere pomisleke, vendar je izhajal iz partizanske tradicije, ko se je med osvobo-

dilnim bojem božič praznoval v partizanskih enotah. Nekateri člani Zveze borcev so proti razglasitvi dela prostega dneva, ker se bi tako ločevalo borce in bi se ponovno delilo ljudi v Jugoslaviji, poleg tega pa bi bilo umestneje govoriti, kako se bo več delalo, ne pa, kako se bo praznovalo. Tudi med borci pa je slišati drugačna mnenja in se mnogi izrekajo za praznovanje, zaradi česar se je Zveza borcev vzdržala.

V razpravi so govorili številni predstavniki verskih skupnosti. S pobudo se je uradno strinjal tudi predstavnik CK ZKS, ki je dejal, da »pobuda nikakor ne more biti sporna«, in dodal, da je treba razmisliti o celotnem prazničnem razdobju do 1. januarja, ki se ga praznuje po vsej Evropi.

Mitja Ribičič pa je obravnaval praznovanje božiča kot praznika vseh Slovencev, onih, ki živijo v matični Sloveniji, kot tudi zamejcev. Praznik je torej skupni praznik in moramo upoštevati načela enotnega kulturnega prostora. Treba je spoštovati tradicije manjšin, ki živijo v Sloveniji, in tradicionalno praznovanje praznika med Slovenci v Italiji in v Avstriji. Za Ribičiča je praznovanje božiča torej povezano z manjšinskim odnosom, odnosom matice od manjšin, ki živijo na njenem območju, in manjšin, ki jih mora po ustavi ščititi, čeprav živijo v sosednjih republikah.

BOGO SAMS

Začel se je zapleten postopek sprejemanja republiškega zakona Božič v Sloveniji dela prost dan

Jože Smole o novih zvezah in organizacijah v Sloveniji

LJUBLJANA — »Težka kriza, ki jo preživljamo, je med drugim spodbudila ustanavljanje novih zvez in oblik organiziranja. Le-te so legitimne, če dosledno spoštujemo našo ustavno ureditev in če se opredeljujejo za delovanje znotraj sistema socialističnega samoupravljanja. Socialistična zveza podpira tak proces v družbi. Zavrača pa sleherno težnjo po takšnem ustanavljanju zvez in organizacij, ki bi imele neposredno ali posredno - za cilj spreminjanje bistva socialističnega samoupravnega sistema, ali celo njegovo rušenje«, je med drugim v uvodu na ponedeljkovem posvetu z ljubljanskimi borci dejal Jože Smole.

V nadaljevanju se je Smole dotaknil dileme. Ali je mogoče istočasno zavzemanje za večje sodelovanje z Zahodno Evropo in politiko neuvrčenosti in to dilemo označil kot lažno. Ni razloga, da bi Jugoslavija odstopila od svoje opredelitve neuvrčenosti. Ta opredelitev pa nikakor ni v nasprotju z večjim poudarkom zahodnoevropske komponente. V zvezi s pobudami za uvedbo vizuma Jugoslovonom za vstop v ZR Nemčijo, je Jože Smole dejal, da je neutemeljena kritika, da zvezna vlada in zvezni sekretar za zunanje zadeve nista dovolj storila, da do tega ne bi prišlo. Ob tem pa bi se nedvomno morali vprašati, zakaj tako številna odhajanja - zlasti Albancev - v Zahodno Nemčijo, oziroma kakšno je stanje na Kosovu, ki je povod tako množičnega odseljevanja prebivalcev albanske narodnosti v druge države. Milošević je - tudi v obračunih z Ivanom Stambolićem - predvsem poudarjal, da je treba hitro rešiti problem Kosova. Danes pa lahko ugotovimo, da izseljevanje Srbov in Črnogorcev ni zaustavljeno, razmere

pa še nikoli niso bile tako zaostrene kot sedaj. Doslej je bilo vse reducirano, kot da je problem Kosova partijsko vprašanje. Dokler se bo v ZK Srbije in delno tudi ZK Jugoslavije Kosovo tretiralo kot partijski problem, toliko časa ni rešitve za to pokrajino. Smole je tudi poudaril, da osebno meni, da to etiketiranje o (tej osemletni) kontrarevoluciji na Kosovu ne vodi nikamor.

V nadaljevanju se je dotaknil, kot je dejal, »neodgovorne pisanje o JLA in ekscesih v Sloveniji«. Menil je, da morda niso bili dovolj odločni v obsodbi napadov na JLA. Po drugi strani pa meni, da ne vodi nikamor, če bi vse to obsodili kot kontrarevolucijo.

Upravičena je kritika, je dejal Smole, da so v družbenopolitičnih organizacijah premalo storili, da bi preprečili blatenje NOB in armade, zaščitili osebnost ljudi... Kot primer, ko bi morali reagirati, je Smole navedel nedavni intervju s Francem Tomšičem v Die Weltu, v katerem je med drugim izjavil, da je ves komunistični sistem po njegovem organiziran enako kot mafija. Le slovenski komunisti za služijo nekaj olajševalnih okoliščin.

Na vprašanje, kdo plačuje razna zborovanja v Cankarjevem domu, pa je Smole odgovoril, da je RK SZDL prispevala določena sredstva za kulturni zbor Slovenije in za ustanovni zbor Slovenske demokratične zveze. Financiranje borcev in mladinske organizacije, po besedah Smoleta, zaenkrat ni sporno, »če pa bo v ZSMS prevladalo mnenje, da se pretvori v stranko, ne more biti več deležna finančne pomoči«. (dd)

Bonn bo od Avstrije zahteval uvedbo vizumov za Jugoslovane

BONN — Zahodnonemško notranje ministrstvo naj bi po zanesljivih virih proučevalo možnost, da bi Bonn od Avstrije zahteval, naj prav tako uvede vizume za Jugoslovane. Opazovalci menijo, da je zelo malo možnosti, da bi Dunaj ugodil tej zahtevi, saj Jugoslavlani potrosijo zelo veliko denarja za nakup in turizem v Avstriji.

Bonsko ministrstvo zato razmišlja o zahtevi, naj Avstrija uvede strožji nad-

zor na meji proti Zahodni Nemčiji, avstrijska obmejna policija pa naj zavrne vse jugoslovanske državljane, ki nimajo vizumov za vstop v ZRN. V morebitnih pogajanjih z Avstrijo bi bonsko ministrstvo izkoristilo željo Avstrije, da se priključi Evropski skupnosti, zaradi česar naj bi že »vnaprej« delovalo v skladu z načrti dvanaajstere o skupnem nadzoru njenih meja.

Oblasti Spodnje Saške izgnale skupino jugoslovanskih Romov

HANNOVER — Policija Spodnje Saške je nedavno izgnala 45 jugoslovanskih državljanov, ki so v začetku meseca prišli v to zahodnonemško pokrajino v upanju, da bodo dobili dovoljenje za bivanje.

Voditelj pokrajinskega urada za zatiranje kriminalitete Hans Jürgen Bähre je povedal, da gre za skupino Romov, ki je »ilegalno pripotovala v ZRN med 3. in 6. februarjem«. Da so mejo prestopili ilegalno, kaže dejstvo, da v potnih listinah niso imeli žiga. Z najetim avtobusom so iz Vranske banje prišli do mesteca Bangerseim v Spodnji Saški, kjer je že nameščena skupina jugoslovanskih Romov, ki čaka na odločitev o njihovi prošnji za azil. Mestne oblasti so Rome namestile v bližnje hotele in gostilne. Na vprašanje policije, zakaj so prišli, so odgovorili, da so slišali, da je v ZR Nemčiji življenje boljše.

Policija je torej 45 jugoslovanskih državljanov z letalom zahodnonemške družbe Lufthansa poslalo v Zagreb. Prošnje za azil niso vložili, po mnenju policije pa tudi niso imeli možnosti, da bi ga dobili. (dd)

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

● V ospredju vprašanje

Precejšnje doze živžgov je bil deležen voditelj integralističnega Ljudskega gibanja Formigoni, ki je še enkrat odločno podprl Forlanijev linijo in ošvrknil De Mito s številnimi očitki. Ob tem velja pripomniti, da je Formigonijev glasilo Il sabato v uvodniku zapisalo, da »se je končala diktatura«, katoliški krogi namreč očitajo dosedanjemu tajniku bonapartizem.

Kot so se živžgi spremenili v aplaveze za Formigonija, tako se je naklonjenost publike izmenjevala z nenaklonjenostjo za morotejca Bodrata, ki je govoril o potrebi, da se ustvari nov vodilni razred, ki bo zavrl proces ložnicije oblasti in in se vrnil k etičnim

koreninam politike. Zavzel se je tudi za dialog na levi. Velik slavošpev je nato zaigral na strune sprave med strujami Antonio Gava. »Kontinuiteto (De Mitovo linijo - op. ur.) postavljajo v nevarnost tisti,« je dejal Gava, »ki zatrjujejo, da nočejo naprej (na Forlanijev linijo - op. ur.)«

Dokaj oster do dosedanjega tajnika in ministrskega predsednika je bil Donat Cattin, ki ga je De Mita še pred nedavnim reševal pred parlamentom iz hudega položaja. V odločen zagovor De Mitove linije pa je nastopil palermški župan Orlando, ki ga je sicer poslušalo malo ljudi, njegove besede pa so bile huda obtožnica za demokratijski sistem oblasti. Višek dneva je bil seveda Andreottijev poseg. Z

običajno spretnostjo je dal razumeti, kdo je pravzaprav zmagovalec kongresa. Takoj na začetku je poudaril, da mu ni do aplavzov, ker so lahko nevarni. Ton njegovega posega je bil zelo umirjen, osnovan na široki mednarodni viziji problemov, hkrati pa neizprosno do De Mite in njegove leve, čeprav je poudaril, da bosta De Mita in Forlani skupaj (eden kot ministrski predsednik, drugi kot tajnik stranke) s skupnim delom dokazala pravo enotnost, in zaključil rekoč, da se od vedno drži načela, da ni in ne bo nikoli smatral za nasprotnika nekega drugega demokratizirane. Vrana vrani ne izključe oči, torej, toda v tem primeru bi upravičeno dvomili v ta pregovor. Med drugim se je včeraj zgledal na govorniškem odru tudi pokrajinski

tajnik tržaške KD Sergio Tripani, ki je v bistvu podprl tako De Mito kot Forlanija, posebej pa se je pohvalno izrazil o Martinazzoliju, češ da je s svojim briljantnim govorom izprical na tako zavzet način ljudsko dušo in solidarnostni koncept stranke. Pozitivno je ocenil De Mitovo sedemletno tajniško dejavnost ter dodal, da odgovornejša sodba pritiče Forlaniju, kateremu mora De Mita stati tudi v bodoče ob strani kot predsednik vsedržavnega sveta stranke.

● Hud poraz

tatov, na procesu sodniki lahko to le ugotovijo, ne morejo si pa prevzeti

drugih nalog in odgovornosti, ki niso njihove. In morda sodnikom v Catanzaru res ni preostalo drugega kot to, da Stefana Delle Chiaie in Massimiliana Facchinija oprostito.

Kljub temu pa razsodba, predvsem pa dejstvo, da v dvajsetih letih sodstvo, policija in karabinjerji niso bili sposobni odkriti storilcev in mandatorjev, pomeni poraz za italijansko pravico in za italijansko demokracijo. Očitno so sile, ki želijo vse skupaj oviti v tančico nejasnosti in pozabe, še zelo močne in tudi dejavne. Zmanjkal pa je pritisk javnega mnenja, zmanjkala je jasna zahteva demokracije javnosti, naj resnica vendar pride na dan. In to je morda še hujšji poraz za italijansko demokracijo.

Tudi v F-JK bodo ugotavljali prisotnost radona v okolju

VIDEM — Prvega marca se bo tudi v Furlaniji-Juljski krajini začela kampanja merjenja naravne radioaktivnosti v stanovanjih, za katero sta na vsedravnih ravni dala pobudo in jo tudi koordinirata ustanova ENEA/DISP in višji zdravstveni inštitut. Na krajevni ravni bo kampanjo izvajala deželna uprava preko videmske krajevne zdravstvene enote, kjer ima sedež deželni laboratorij za nadzorstvo nad prisotnostjo radioaktivnosti v okolju. S kampanjo so zainteresirane številne občine v videmski, tržaški in goriški pokrajini, neposredno pa bo zadevala 229 družin, ki so jih izbrali z žrebanjem.

Karakteristike kampanje in njene cilje so včeraj odgovorni orisali vsem tistim, ki so na občinskih ravneh zadolženi za izvedbo te akcije in za zbiranje podatkov. V stanovanjih izbranih družin bodo v prvi fazi namestili dve manjši merilni napravi, ki jih bodo odstranili po šestih mesecih in jih nato nadomestili z drugimi merilnimi napravami. Te aparature niso škodljive. Kampanja o merjenju prisotnosti naravne radioaktivnosti predvideva tudi izpolnjevanje informativnih obrazcev, ki bodo vsebovali podatke o prebivalstvu, o bivalnih prostorih, o številu ur, ki jih bo vsak član družine preživel med domačimi zidovi, o zgradbi, v katerem je omenjeno stanovanje, o njegovih značilnostih in o materialih, ki so bili uporabljeni za njegovo izgradnjo.

Po slovensko na avstrijski TV

CELOVEC — V uredništvu slovenskih oddaj radia Celovec se pospešeno pripravljajo na 2. april, ko se bodo začele tedenske TV oddaje v slovenščini. Vsako nedeljo ob 13. uri bodo po drugem kanalu avstrijske TV oddaje 20 minut v slovenskem jeziku. »To bo druga prelomnica za koroške Slovence, kar zadeva ta medij,« pravi urednik slovenskih oddaj Mirko Bogataj. »Prva je bila 6. januarja 1946, ko so se na celovškem radiu začele slovenske oddaje, sprva po pet minut, potem pa še isto leto po četr uri na dan.« Z leti so se podaljšale na sedanjih 50 minut na dan, poleg ene ure ob sredah zvečer. Urednik Bogataj je še zadržan v napovedih, kajne bodo slovenske TV oddaje. Pravi samo, da bodo zabavno-informativne in da bodo »nekaj čisto novega«. Avstrijska TV bo prav tako 2. aprila ob istem času začela oddaje v hrvaščini za gradišćanske Hrvate in za tuje delavce v Avstriji, ki bodo potekale v srbohrvaščini, turščini in delno slovenščini. Na vprašanje, ali bo na TV slišati tudi koroške pesmi, je Bogataj pripomnil, da bo teh bolj malo, in razložil vzrok: »Kvaliteta petja nazadnje. Včasih so Slovenci peli v družini, pod vaško lipo, po gostilnah. Zdaj v glavnem tega ni več. Ni več narodne, ljudske pesmi. Petje je zaradi harmonizacije postalo zelo zahtevno, stvar najboljših pevskih zborov.«

Televizijske oddaje bo pripravljala ista skupina novinarjev kot radijske, kar je dodaten izziv, pa tudi napor. Slovenske radijske oddaje so dokaj odmevne. Največ poslušalcev se nabere ob sobotah in nedeljah (približno 50.000). Sicer pa je raziskava, ki jo je med 1718 poslušalci izvedel dunajski inštitut za raziskovanje javnega mnenja, pokazala, da je 84 odstotkov vprašanih prepričanih, da so slovenske oddaje informacijsko objektivne.

Za koroško radijsko hišo je značilno, da je bela vrana, kar zadeva dvojzičnost v javnih ustanovah. Tudi napis uredništva slovenskih oddaj je slovenski. V strokovnih izdajah ORF sta izšli tudi dve slovenski publikaciji - Jezikovni pogovori Jaka Messnerja in nasveti Mirka Bogataja o nastopih na radiu, s posebnim poudarkom na lepi, pravilni slovenski izgovorjavi.

JOŽE ŠIRCELJ

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Nacionalizem med vabljuvostjo in nevarnostjo modernizacije

Pojem modernizacije se je že nekajkrat pojavil v naslovu te rubrike. Pojavlja se vse bolj pogosto tudi v strokovni manjšinski literaturi, ko razni raziskovalci iščejo in razlagajo nove zveze med družbenim in gospodarskim razvojem ter narodnostnimi gibanji.

Zveza med tema dvema skupinama pojmov je navidezno enostavna. Sprva so družboslovci vsak nacionalizem, zlasti manjšinski, poenostavljali in ocenjevali kot "relikt" preteklega, zastarele dobe. V njem so videli ostanek starih partikularizmov, vezanih na stare družbene odnose, ki so le ovirali razvoj vedno širših tržišč, vedno bolj svobodne trgovine in proizvodnje, torej napredka.

S to razlago očitno nekaj ni bilo v redu. Ko se je že zdelo, da je ideal dejansko dosežen ter da so težnje po zapiranju v avtonomije in protekcionizme dokončno porazene, se je v najbolj razvitih državah Zahoda pred približno 25 leti pojavil "etnični preporod" številnih manjšin.

Nacionalizem torej ni le neka "zgodnja bolezen", ki spremlja nastanek klasičnih, velikih "narodnih držav", ampak se pojavlja tudi v njihovi zreli dobi. Potrebna je bila nova razlaga.

Ponudil jo je Gellner (o katerem smo že pisali). Po njegovem do nacionalizma ne pride zaradi modernizacije in industrializacije, ampak zaradi neravnovesij in neskladnosti, ki spremljajo modernizacijo znotraj posameznih držav. V njih se pojavijo razvita in nerazvita področja, in inteligenca nerazvitih pride do prepričanja, da je treba iskati vzrok za neskladnost v etničnih razlikah; rešitev pa v avtonomiji ali celo v oцепitvi. Zato manjšinska elita sproži narodnostno gibanje, ki je osnovano na tradicionalnih vrednotah regije, zahteva pa njeno modernizacijo. Predstavniki te elite se navadno zato obnašajo kot "zahodnjaki", govorijo pa kot narodnjaki. Manjšinci torej naj bi postali nacionalisti zaradi zelo stvarnih potreb in interesov, pa čeprav se jih zavedajo le delno. Ta teorija je bila sprejemljiva, dokler so vsa narodna gibanja težila k modernizaciji, dokler se niso pojavila gibanja, ki so se temu mitu uprli. Gibanja za mir, proti jedrski oborožitvi, za varstvo narave itd. očitajo modernizacijo, da so njeni obeti lažni, cena previsoka ter da poleg udobja in blagostanja proizvajajo tudi nujne krize, bodisi zaradi neenakosti v razvoju bodisi zaradi propada starih vrednot, katerih ne morejo nadomestiti nove (npr. potrošništvo). Ta gibanja so zajela tudi nacionalno problematiko, in treba je bilo spet iskati novo, popolnejšo razlago za dogajanje na vse bolj zapletenem narodnostnem prizorišču.

V ta namen je bilo treba najprej vnesti v razmišljanje dva nova pojma. Prvi je "sistemska integracija", ki zadeva tkivo gospodarskih in upravnih struktur neke skupnosti. Drugi pojem je "družbena integracija", ki se nanaša na sistem vrednot in na položaj posameznika v družbi. Moderna sistemska integracija pomeni razvoj v smeri visoke storilnosti v proizvodnji, uvajanje novih tehnoloških postopkov in učinkovitost, racionalnejšo družbeno organizacijo. Moderna družbena integracija pa pomeni opuščanje tradicionalnih vrednot in kolektivnih identitet ter usmeritev v ideal samostojnega, avtonomnega posameznika.

SISTEMSKA INTEGRACIJA		R E Š I T E V :	
vir krize:neenak razvoj		zanikanje modernizacije	težnja k modernizaciji
DRUŽBENA INTEGRACIJA	vir krize:izguba smisla	I	II
	težnja k modernizaciji	III	IV

Na vsako od obeh opisanih področij razvoja lahko nacionalizem odgovori s tem, da je proti modernizaciji ali zanjo. Na osnovi teh predpostavk se oblikuje sistem starih strategij, starih različnih vlog nacionalizma, ki jih lahko narodnostne skupnosti izbirajo za svoj razvoj. Sistem je ponazorjen na priloženi risbi. Tip nacionalizma I je povsem obrnjen nazaj, upira se tako sistemski kot družbeni modernizaciji. Narod je zanj nekaj "posvečenega" in nesprenmenljivega. Če je v krizi, ga je treba zdraviti, ne pa razvijati ali spreminjati. Povsem drugačne značilnosti ima tip IV, ki je odprt obema modernizacijama, sem spada francoski in ameriški primer. Ostala dva tipa sta izraz kompromisnih rešitev. Tip II bi hotel posodobiti gospodarstvo in upravo, a ohraniti tradicionalne družbene odnose; sem spada večina klasičnih manjšin in k njemu težijo "socialistični" nacionalizmi; tip III pa zagovarja večjo avtonomijo posameznika znotraj nesprenmenjenih ali celo tradicionalnih gospodarskih struktur.

Kako se manjšine obnašajo znotraj teh dilem, katero strategijo izbirajo? Dosedanje raziskave kažejo, da je komponenta, ki nasprotuje sistemski modernizaciji, torej tehnološko zahtevnejšemu gospodarstvu, razmeroma malo razvita. Čim močnejše je neko narodnostno gibanje, tem šibkejša je v njem ta struja.

Ob branju takih analiz pa se bralec tudi vpraša, kateri je njihov cilj: boljše razumevanje nacionalnih gibanj ali ugotavljanje možnih zaveznikov "zelene ideologije"? Končni vtis je, da je bolj občutna kriza potrošništva kot pa skrb za razvoj majhnih, nerazvitih skupnosti.

Vir: G. Sonner: Nationalism between Modernisation and Demodernisation, v Canadian Review of Studies in Nationalism, 1988, št. 1-2.

Listina o manjšinah »na splošno sprejemljiva«

TRST — Italijansko zunanje ministrstvo je odgovorilo Slovenski skupnosti o zadevi Evropske listine deželnih ali manjšinskih jezikov, ki jo je sprejela parlamentarna skupščina Evropskega sveta, začel pa jo je obravnavati še ministrski odbor Evropskega sveta.

Slovenska skupnost je svoj čas pozvala italijanske oblasti, je rečeno v tiskovnem poročilu, naj v ministrskem odboru podprejo listino in se zavzamejo za to, da jo ministrski odbor osvoji kot mednarodno pogodbo, ki naj jo podpisajo in ratificirajo evropske države. S tem bi manjšine dobile novo, zelo odprto besedilo s pravno obveznostjo za države podpisnice. Zunanje ministrstvo je sporočilo, da so predstavniki 22 držav članic Evropskega sveta na zasedanju predstavnikov zunanjih ministrov Evropskega sveta ocenili Listino kot »na splošno sprejemljivo«. Sklenili pa so, naj jo pregleda še odbor strokovnjakov, ki naj prouči posamezna določila in njihovo skladnost z drugimi mednarodnimi pogodbami ter notranjimi normami. Odbor bo tudi predlagal ministrom, ali naj besedilo osvojijo kot resolucijo ali kot pogodbo.

Te narmiljši beneški čičic
MARII GIULII
mami Danieli an tatu Massimu
želijo vse najboljše
Slovenska beneška društva

Samuo za las
MARIA GIULIA
ni kar med službo
prišla med nas.
Mali čičic želijo vse dobre
mami Danieli an tatu Massimu čestitajo
kolegi Novega Matajurja

Partizanski praznik sekcije iz Boljunca

LIPICA — Z lepim, izredno dobro obiskanim družabnim večerom, povezanim s kulturnim programom in priložnostnimi govori, je sekcija VZPI-ANPI iz Boljunca v soboto počastila 45-letnico množičnega odhoda vaščanov v partizanske edinice. Partizanski praznik je bil, kot je že tradicija, v prostorih hotela Maestoso v Lipici, ki pa so bili, kljub vsej razsežnosti, tokrat skorajda pretesni, da bi sprejeli vse, ki so se želeli tega večera udeležiti.

Prišli so na prireditev bivši borci, aktivisti iz vseh krajev tržaške pokrajine, prišlo je pa tudi kar lepo število mladih, ki so, skupno s starejšimi, želeli s svojo prisotnostjo dokazati, da so takšna srečanja, takšne prireditve, v sedanjem času ne samo prijetne, temveč predvsem koristne in potrebne.

In ker je šlo za okroglo obletnico, so jo organizatorji podčrtali tudi z nastopom Tržaškega partizanskega pevskega zbora, ki je pod vodstvom Oskarja Kjundra ter ob sodelovanju solistov Edit Kocjan in Igorja Pavletiča ter recitatorjev Staneta Raztresena in Alda Presla, izvedel najprej kantato "Se pomnite tovariši", nato rusko partizansko "Oj tu-many", bolgarsko "Hej pole", za konec pa še italijansko "Fischia il vento" in "Vstajenje Primorske".

Poleg nastopa partizanskega zbora, ki je s svojim izvajanjem navdušil navzoče in prispeval k ustvarjanju borbene, partizanskega in tovariškega vzdušja v dvorani, je bilo na večeru še več pozdravnih govorov.

Včeraj podelili Kajuhove nagrade

LJUBLJANA — V Cankarjevem domu so včeraj podelili Kajuhove nagrade, tj. posebna priznanja, ki jih vsako leto izročijo avtorjem najboljših del, ki so izšla pri založbah Borec in Partizanska knjiga. Nagrade je podelila Zorka Peršič, predsednica založniškega sveta Založbe Borec, med slovesnostjo so sodelovali tudi Klavirski kvartet RTV Ljubljana in član SNG Drama Roman Končar, ki je recital pesmi iz Kajuhovega narodnoosvobodilnega in ljubezenskega ciklusa.

Slavnostni govornik je bil predsednik Republiškega komiteja za kulturo in pisatelj Vladimir Kavčič. Ta je v svojem govoru spomnil na Kajuhov lik in pri tem poudaril, da "njegove žrtve za duhovno in socialno osvoboditev slovenskega naroda, kot tudi žrtve tisočev njemu enakih in podobnih, nikakor ne smejo biti omalovaževane, ne pozabljene zaradi kasnejšega razvoja, ki nas je nazadnje pripeljal tudi v sedanjost in še za lep čas brezizhodno družbeno situacijo." Glede odnosa mlade generacije do NOB in Kajuha, je bil Kavčič posebno kritičen, saj je dejal tako: "Današnji petnajstletniki, pa tudi dvajsetletniki in celo tridesetletniki, ki nimajo in ne morejo imeti osebne zgodovinske izkušnje, kot jo je imel mladi Kajuh, sedanjih in preteklih družbenih razmerij ne morejo razumeti v njihovi potrebni celovitosti, zato nimajo odnosa ali imajo v skrajnosti celo omalovažujoč odnos do revolucije in osvobodilnega boja. Vsekakor prihodnosti ni mogoče graditi brez zgodovinskega spomina ali celo v nasprotju z njim. Ni mogoče, nesmiselno in nesmotrno bi bilo, če bi vsaka generacija začela vse znova."

Svoj sklep je Kavčič strnil v prepričanju, "da je naš zgodovinski spomin treba negovati bolj intenzivno kot doslej, da je treba na vseh ravneh storiti več, da bi ta spomin z vsemi svojimi razsežnostmi postal sestavni del zavesti sodobnega človeka, predvsem mladega, ki si v razmerah družbene krize intenzivno išče izhod v prihodnost. Raziskovalna dejavnost, publicistična in založniška dejavnost, pouk zgodovine so temeljne predpostavke za oblikovanje te zavesti."

LETOŠNJE KAJUHOVE NAGRADE SO PREJELI:

— Andrej Brvar in Zmago Jeraj za skupno knjigo Mala odiseja, tj. pesniško in likovno izpoved, v kateri sklepata zaokrožen ciklus treh knjižic za mladino, ki so v zadnjih letih izšle v Matjaževi knjižnici.

— Niko Košir za spominsko prozo Mojih šeststo šestnajst partizanskih dni, s katero je prinesel v spominsko literaturo o slovenskem partizanstvu vrsto izvirnih in zanimivih lastnosti, in prvi vrsti zelo osebno dojemane razburljivih vojnih dogodivščin.

— Janko Perat za roman Krokarijeva jesen

— Igor Cvetko za delo Jest sem Vodovnik Juri, etnomuzikološko monografijo o istoimenskem pohorskem ljudskem pevcu iz Skomra.

Žirija je izbirala med 53 deli, ki so lansko leto izšla pri obeh založbah. Žiriji je predsedoval prof. Janez Mušič, glavni in odgovorni urednik Založbe Borec.

I. VOGRIČ

Prispevajte za obnovo Franje

Tekoči računi za »Bolnico Franjo«

- ◆ Tržaška kreditna banka - Trst: 5377/35
- ◆ Hranilnica na Opčinah: 7503
- ◆ Hranilnica v Nabrežini: 128801/82
- ◆ Kmečka banka - Gorica: 38921
- ◆ Hranilnica v Doberdolu: 13820173
- ◆ Hranilnica v Sovodnjah: 3910312

Ukrep bo stopil v veljavo 6. marca in bo veljal samo v jutranjih urah

Mestno središče prepovedano za promet

V nabito polni občinski dvorani za tisk so predstavniki Občine Trst z velikim zadoščenjem predstavili včeraj prvi pomembni sklep nove občinske uprave (izraz "nova" uporabljamo sicer bolj iz udobja, saj se je občinski svet umestil že pred petimi meseci). Včeraj so namreč podrobno orisali tako dolgo pričakovan ukrep, s katerim bodo zaprli mestno središče za promet in ki bo stopil v veljavo 6. marca.

Ukrep so orisali župan Richetti, odbornik za urbanistiko in promet Cecchini in odbornik za policijo Trauner, posegla pa sta tudi predsednik ACT De Gavardo in zastopnik Piaggio Baccara, ki je sponsoriziral pobudo (in ki je izkoristil tiskovno konferenco, da bi reklamiziral svoje blago).

Richetti je najprej poudaril, da gre za skromen in omejen ukrep, ki pa uresničuje politične smernice na poti k zaščiti okolja. »Ne smemo povzročati preplahov, ne da bi predlagali stvarnih rešitev,« je dejal Richetti in na ta način skušal izpodbiti kritike, ki so jih proti občinski upravi uperili naravovarstveniki. »Občinski odbor želi najti srednjo pot med potrebami posameznikov in potrebami skupnosti, to je med potrebo po večji premičnosti in potrebo po večji kakovosti življenja v mestu. Za onesnaženje v Trstu so krivi predvsem izpušni plini avtomobilov, s tem ukrepom pa želimo spodbuditi občane, naj se vozijo z javnimi prevoznimi sredstvi in naj pustijo avtomobil doma, ali naj se poslužijo avtomobila "in" avtobusa. Če tega ne bomo dosegli, pa bo na ulicah, ki mejijo z zaprtim področjem, res zavladal kaos,« je priznal Richetti.

Cecchini je nato orisal druge ukrepe, ki jih morajo sicer še sprejeti ali uresničiti, a ki bi jih moral ukrep o zaprtju središča že upoštevati (jih pa ne). Gre predvsem za vprašanje pomanjkanja parkirišč (ki bo z zaprtjem središča postalo še bolj dramatično). »Občinska uprava je zaradi objektivnih razlogov morala trenutno prekiniti načrtovanje parkirišč, ker bo treba verjetno spremeniti načrt profesorja Caracoglie, ki ga je sprejela prejšnja uprava,« je dejal Cecchini, »marča pa bomo verjetno že predstavili občinskemu svetu nove načrte, ki bodo predvidevali javna "urbana" parkirišča ob mestnem središču in "obrobna" parkirišča.« Cecchini je napovedal, da bo uprava poskrbela tudi za novo mestno opremo v conah za pešce, ki jih bodo verjetno razširili, in da bo povečala tudi zelene površine.

Sama župan Richetti in odbornik Cecchini sta torej omenila šibke točke tega načrta, ki je doslej izževal precej kritik, in ne samo s strani naravovarstvenikov, pač pa tudi od drugih forumov. A pogledimo, kdaj se bomo lahko vozili po središču. Tehnično plat ukrepa je orisal odbornik Trauner.

Ukrep bo, kot rečeno, stopil v veljavo 6. marca in bo eksperimentalnega značaja. Kljub temu pa občinska uprava še ni določila roka, po katerem naj bi zapadel. Če se bo poskus obnesel, ga bo uprava namreč potrdila in ga kvečjemu spremenila (obstaja namreč možnost, da bi razširili prepovedano področje in da bi prepoved razširili tudi na druge časovne pasove). Mestno središče bo

Z belo barvo so označene ulice, ki bodo popolnoma zaprte za zasebni promet; s svetlo sivo barvo so označene že obstoječe cone za pešce; s srednje sivo barvo so označene ulice, po katerih se bo mogoče voziti tudi ob urah prepovedi; s temno sivo barvo pa so označene ulice oziroma pasovi, ki so rezervirani za javna prevozna sredstva. Tloris nam je posredovala tržaška Občina; imena ulic smo iz tehničnih razlogov (da omogočimo njihovo berljivost) morali pustiti v italijanščini

zaprto za promet vsak delavnik od 7. do 10. ure, zaprte pa bodo ulice Gepa, Galatti, Lavatoio, XXX. oktobra, Zonta, S. Lazzaro, Trg sv. Antona, ulice S. Caterina, Dante, Bellini, Genova, S. Nicolò, Cassa di risparmio, Torrebiana, Machiavelli, Trento ter Mazzini in Gallina, ki bosta odprti samo za javna prevozna sredstva. Gre torej skoraj za vse ulice v četverkotniku med nabrežji, Korzom, Goldonijevim trgov, Ul. Carducci in Ul. Ghega (katerih pa ne bodo zaprli). Tudi ob tem času pa se bo mogoče voziti po ulicah Milano, Valdirivo, Rossini (do Rusega mosta), Roma, Filzi in S. Spiridione. Teh ne bodo zaprli, ker želijo ohraniti odprte nekatere prometne ose, kjer pa bo prepovedano parkiranje.

Občinska uprava pa je predvidela tudi nešteto izjem. Kljub prepovedi

se bodo po "prepovedanih" ulicah lahko vozili motociklisti (brez evidenčnih tablic), ki bodo lahko parkirali na zaznamovanih parkirnih mestih. Prav tako se bodo lahko odpeljala vozila, ki bodo tam parkirana, prosto pot bodo imela vozila vseh policijskih organov in vojske, javnih uprav, prefekture, vsi rešilci in taksi-ji. Po zaprtih ulicah pa se bodo lahko vozili tudi trgovci, zdravniki in obrtniki, ki bodo lahko dokazali, da imajo res nujna opravila.

Kot je razvidno tudi iz tako površnega pregleda, obstajajo torej vse predpostavke, da bo v tem mestnem predelu zavladal kaos. Predstavniki Občine so sicer zagotovili, da bodo okrepili korpus mestnih redarjev (zaposlili naj bi jih 40), ki bodo strogo nadzorovali vhode ulic. Kljub temu

pa ostaja še vprašanje parkirišč, zlasti za tiste, ki prihajajo izven Trsta. Na ta ugovor so župan in odbornika odgovorili, da upajo v sodelovanje občanov, ki naj bi začeli racionalneje uporabljati avtomobil (pa čeprav smo prav pred kratkim dobili bencin po neobdavčeni ceni) in da bo poleti končno nared parkirišče v silosu. Gre torej za precej neurejeno situacijo, ki bi utegnila še poslabšati promet v Trstu. Edino, kar bo lahko nekoliko razbremenilo promet, bo dejstvo, da bo ACT ojačila štiri proge, in sicer proge med Trgom Foraggi in železniško postajo, Trgom Pestalozzi in Goldonijevim trgov, Ul. Piccardi in Goldonijevim trgov ter Rojanskim in Goldonijevim trgov.

BARBARA GRUDEN

Drevi v Borovem športnem centru

Protestni sestanek zaradi diskriminacije slovenskega jezika

Na pobudo Kolesarskega kluba Adria in Športnega združenja Bor bo drevi ob 20.30 v Borovem športnem centru pri Sv. Ivanu protestni sestanek, na katerem se bodo prisotni dogovorili za korake, ki jih bodo podvzeli po nezadovoljnih incidentu na zasedanju svetoivanskega rajonskega sveta. Kot je znano, so tedaj predstavnikoma KK Adria in SZ Bor preprečili, da bi opravila svoj poseg v slovenščini, bila sta deležna poniževanj, vodstvo sestanka pa ni naredilo ničesar, da bi zastopnikoma obeh slovenskih društev omogočilo govoriti v njunem materinem jeziku.

Sklicatelji nocojnega sestanka so povabili na pogovor vse svetoivanske organizacije in ustanove, v katerih delujejo člani naše narodnostne skupnosti. Namen sestanka je tudi izdelati širšo platformo za protest, saj takega odnosa nekaterih javnih ustanov do Slovencev v Trstu ni več mogoče dopuščati. (boj)

V petek v Dolini občinska seja

Dolinski občinski svet, ki se bo sestel v petek, ima na dnevnem redu med drugim ratifikacijo sklepov občinskega odbora, odobritev novega gradbenega pravilnika ter povišek davka za smetarsko službo in vodo-vodnih tarif. Občinska skupščina bo morala med drugim pooblastiti župana Švaba, da predloži prošnje za prispevke za izvajanje nekaterih pomembnih javnih del. Gre med drugim za razširitev pokopališč v Dolini in v Mačkoljah ter za izgradnjo večnamenskega centra v Dolini.

Srečanje v DSI o ljudskem misijonu

Večer v Društvu slovenskih izobražencev je bil ta teden posvečen slovenskemu delu ljudskega misijona v tržaški škofiji, ki se bo pričel tude- ljo. O tem pomembnem verskem in socialnem dogodku je prvi spregovoril g. Dušan Jakomin, tajnik slovenskega misijona, ki je opisal, kako so potekale priprave in omenil nekaj organizacijskih težav.

»Italijanski misijonarji, ki v teh dneh hodijo od hiše do hiše, so marsikje naleteli na neznosne razmere, v kakršnih so prisiljeni živeti ljudje,« je povedal g. Jakomin. V neki četrti v predmestju so na primer odkrili več sto tujih državljanov, ki so zaposleni "na črno" in živijo v Trstu brez pravice bivanja. Misijonarji so na svoje začudenje odkrili tudi nekaj ulic, kjer v vsakem stanovanju živi samo ena oseba. Navadno gre za ostarele, ki živijo v popolni samoti.

Marjan Kravos je nato predstavil zanimivo odsko postavitev sv. pisma z naslovom: "Bodi svetloba", ki so ga izvedli igralci radijskega odra. O misijonu in mladini pa je na srečanju v DSI spregovoril Marjan Jevnikar.

Rok zapade konec meseca

SDGZ na razpolago podjetjem za obvezno prijavo odpadkov

Problematika odstranjevanja vseh vrst odpadkov buri krajevne upravitelje, ki bi morali v kratkem roku prilagoditi svoje delovanje in poslovanje državnemu zakonu Ruffolo, ki je določil stroge roke za ureditev te zapletene problematike.

Podjetniki so tako v precepu. Zakon določa, da mora sleherni proizvajalec neškodljivih, škodljivih in strupenih odpadkov prijaviti do torka, 28. februarja, količino odpadkov lanskoletnega delovnega procesa in predvidevanja za letošnje leto; poleg tega morajo gospodarstveniki sporočiti še kopico podatkov o podjetju, o trenutnem vskladiščenju odpadkov in podobno. Pri vsem tem so najbolj prizadeti obrtniki in mala industrijska podjetja, saj ni določena minimalna količina obvezno prijavljivih odpadkov. Najbolj je sporen tisti del zakona, ki obravnava odpadke, ki naj bi na podlagi občinskega odloka spadali med "mestne odpadke" (assimilati ai rifiuti urbani).

Če bi občine izdale tak odlok, bi morale poskrbeti za redni odvoz teh odpadkov in posebej zaračunati svojo uslugo. Občinske uprave niso bile v stanju zagotoviti v kratkem času to

dodatno službo in zaradi tega niso storile ničesar. Obrtniki bodo morali sedaj sami poskrbeti za ureditev celotne zadeve. Problem je toliko občutnejši, ker zakon Ruffolo določa visoke kazni za kršitelje predpisov; predvidene so namreč globe do 5 milijonov lir in tudi zaporne kazni do 6 mesecev, seveda v najhujših primerih.

A povrnimo se k trenutnim obveznostim. Sleherni podjetnik, ki proizvaja v teku svojega delovnega procesa odpadke, mora, kakor že omenjeno, izpolniti do 28. februarja anketne liste, ki so bili pripravljeni komaj te dni.

Zaradi tega Slovensko deželno gospodarsko združenje vabi vse obrtnike in druge proizvajalce, da se jutri, 23. in v petek, 24. februarja, ob 14.30 zglasijo v uradih v Ul. Cicerone 8, kjer bodo imeli na razpolago vse obrazce in jim bodo dana vsa potrebna navodila.

Prav tako bodo člani lahko opravili vse potrebne formalnosti v podružnici v Nabrežini jutri med rednim delovnim časom. Združenje bo poskrbelo za pravočasno vložitev obrazcev na pristojne urade. (ok)

pismi uredništvu

Miši v proseškem vrtcu

Starši otrok, ki obiskujejo slovenski in italijanski otroški vrtec na Proseku, smo že v lanskem šolskem letu 1987-88, in sicer meseca maja, pisмено obvestili slovensko in italijansko didaktično ravnanjstvo o higienskih pomanjkljivostih (odprtine v betonu, po katerih se v učne prostore priključijo podgane) in o neustreznih varnostnih strukturah (uhajanje plina v kuhinji, shramba za jeklenke v notranjosti splotja, glavna vhodna vrata brez primerne ključavnice, grelci z nevarnimi cevmi, zarjavela ograja, tobogan in gugalnica ter nevarna jeklena lestev), ki ogrožajo varno bivanje naših malčkov in v tem vrtcu.

Pristojni organi pri tržaški Občini so lokacijo jeklen in uhajanje plina kmalu rešili, v mišje luknje pa so vrgli strup in jih prekrili s kamenjem, ne da bi jih zabetonirali. Rešitev je bila seveda samo zasilna, saj je v ponedeljek, 13. t.m., čakalo otroke neprijetno presenečenje: vstop v igralnico jim je bil strogo prepovedan, ker so "ne-domače" živali že spet prodrle v igralnico in za seabo pustile vidno sled - mišje odpadke. V igralnici je nastala nova luknja, ki se pridružuje starim (širo-

kim do 10 cm!), po katerih se prikradejo v učne prostore živali, ki resnično ogrožajo zdravje naših malčkov in ne nazadnje naših učiteljc! Že naslednjega dne, in sicer 14. t.m., so člani Krajevne zdravstvene enote obiskali proseški otroški vrtec, potem ko jim je osebe javilo prisotnost mišjih odpadkov.

Položaj je resnično zaskrbljujoč, saj je ogroženo zdravje 43 otrok, od katerih jih 34 obiskuje slovenski oddelk otroškega vrtca! Zahtevamo, da se pristojni organi tržaške Občine in Krajevne zdravstvene enote čimprej zavzamejo za rešitev tega problema in nam zagotovijo varno in zdravo delovanje javne strukture, do katere imamo polnopravno pravico. Nihče namreč ne želi, da bi naši otroci ostajali doma. Zato naprošamo pristojne organe, naj čimprej uredijo higienske pomanjkljivosti otroškega vrtca, da se ne bi tudi v Trstu ponovilo podobno kot pred nekaj tedni v Neaplju, ko so miši napadle otroke.

Sledijo podpisi staršev otrok, ki obiskujejo otroški vrtec na Proseku.

Bivši partizanski učitelji za obnovo bolnice Franja

Cenjeno uredništvo

Z zadovoljstvom sem prebrala v nedeljski številki dnevnika poziv raznih naših ustanov in organizacij za pristop k solidarnostni akciji za obnovo partizanske bolnice Franja.

Kot bivša partizanska učiteljica bi želela pozvati tudi vse nekdane partizanske učitelje in učiteljice, da se akciji pridružijo, da s svojimi prispevki pripomorejo ohraniti ta za vse nas tako pomemben spomenik.

Partizanski učitelji smo vedno pokazali navezanost na vse, kar nas spominja na naše sodelovanje v osvobodilnem gibanju. Zato sem prepričana, da bomo tudi tokrat med tistimi, ki bomo pomagali tudi z našimi prispevki reševati bolnico Franjo.

Minka Pahor - Tuga

Med enim in drugim presenečenjem V Miljah izvolili nov večinski odbor

Lista Frausin je verjetno dokončno preprečila predčasni razpust miljskega občinskega sveta. Sinoči je namreč v občinsko upravo pristopil neodvisni svetovalec Tarlao, ki je bil izvoljen na listi PSDI, tako da odbor lahko sedaj računa na podporo 16 svetovalcev in ima torej absolutno večino. Novost pa ni samo izvolitev novega odbornika, veliko presenečenje predstavlja tudi dejstvo, da so socialisti in republikanci sklenili ostati v občinski skupščini, čeprav so skoraj do včeraj napovedovali odstop vseh svojih predstavnikov. Občinski svet šteje zato danes formalno dvajset svetovalcev, to se pravi petnajst članov Liste Frausin, katerim so se pridružili dva predstavnika PSI, neodvisni Tarlao, misovec Mari in demokristjan Ramani, ki je odstopil, nato svoj odstop formalno umaknil. Presenečenja so, kot vidimo, v Miljah res na dnevnem redu.

Socialista bosta v miljski skupščini zastopala svetovalec Piga in Millo, ki sta pred kratkim nadomestila redno izvoljena Rossinija in Ulgicraia. Slednja sta odstopila v znak protesta proti »arogantnemu in nezaslišanemu zadržanju komunistov, ki trmasto vztrajajo na stolčkih in se bojijo soočanja z volilci«. Spricho tega stališča je bilo zato pričakovati, da bosta tudi prva neizvoljena Piga in Millo sinoči odstopila, na splošno presenečenje pa sta napovedala, da ostaneta v občinskem svetu. Isto je naredil republikanec Francese, ki je pred kratkim prevzel mesto edinega izvoljenega na listi PRI Colom-ba.

Socialista sta svojo potezo takole utemeljila. Prvič hočeta počakati na mnenje pokrajinskega nadzornega odbora, ki se bo baje v kratkem izrekel o zapletenih procedurah v zvezi z množičnimi odstopi nekaterih svetovalcev. Drugič pa nočeta, da bi Lista Frausin sama odločala o usodi miljske uprave, »brez opozicije in brez konkretnega soočanja s tistimi, ki imajo druga stališča«. Za podobno zadržanje se je od-

ločil tudi republikanec Francese, v največji zadregi pa so se znašli socialdemokrati, saj se je prvi neizvoljeni Tarlao odzval vabilu komunističnega poslanca Bordona in vstopil v občinski odbor. Vprašanje je, kaj bo sedaj naredila Krščanska demokracija, ki verjetno ni pričakovala poteze PSI in PRI. Svetovalci KD se vsekakor sinoči niso prikazali na seji in čakajo na direktivo pokrajinskega tajnika Tripanija, ki se v teh dneh mudi v Rimu na strankinem vsedržavnem kongresu. V občinskem svetu bo ostal tudi Mari (MSI), ki je prevzel mesto bolnega somišljenika Morellija.

Neodvisni Tarlao je od sinoči torej tudi občinski odbornik. V upravi je prevzel mesto dosedanjega odbornika za industrijske službe in za ekologijo Milla (Lista Frausin). Tarlao je v tajnem glasovanju dobil 16 glasov, svoje ga in od vseh svetovalcev Liste Frausin, ki jo od včeraj vodi Donadel, medtem ko je bil Vallon v nedeljo izvoljen za novega sekretarja miljske občinske sekcije KPI.

Župan Mutton je pred izvolitvijo novega odbornika prebral politični sporazum, ki so ga podpisali zastopniki Liste Frausin in neodvisni Tarlao. V sporazumu med drugim piše, da bo nova koalicija, če jo lahko tako imenujemo, vodila Občino do naravnega izteka mandata občinskega sveta, to se pravi do volitev leta 1990. V tem obdobju bo skušala izpeljati nekatere pomembne pobude, med drugim tudi metanizacijo občinskega ozemlja. V razpravi se je oglasil edinole poslanec Bordon, ki je podčrtal, da predstavlja izvolitev večinskega odbora uspeh, ki pomeni istočasno hud udarec za vse tiste, »ki so se do zadnjega grobo potegovali za predčasne volitve in ki so pred stvarne interese miljske skupnosti postavili nizke računice posameznih strank in njihovih pokrajinskih vodstev«.

S. T.

Greben visokega pritiska popušča Vremenoslovci tokrat prepričani: dež bo

Metereologi (to je treba poudariti, da ne bi drugim pripisovali morebitnih napak) pravijo, da se bliža zima z dežjem in snegom. Vremenske motnje namreč razjedajo osamljen greben visokega zračnega pritiska, ki je kriv za letošnjo sušo. Deževalo naj bi v vseh italijanskih deželah in seveda tudi pri nas, kjer smo vso zimo na suhem.

Sneg in dež naj bi torej zaznamovala pričetek pomladi in veliko noč, kar ni redkost, saj nas marca sneg rad obišče. Vreme se je pričelo spreminjati že včeraj, čeprav je bil zračni pritisk še vedno visok. Nad deželo Furlanijo-Julijsko krajino so se pričeli zbirati oblaki, ki so prebili meje grebena visokega zračnega pritiska. Včeraj je v Trstu rahlo pršilo, tako da je marsikdo vzel iz omare dežnik, vendar je šlo le za kondenzacijo vlage. Kljub temu pa upamo, da bo v nekaj dneh deževalo tudi nad Krasom in morjem.

Megla bi morala torej tudi danes zagrinjati Trst s sivo kapo, nato pa naj bi se spremenila v prave oblake z dežjem. Ker pa je megla najbolj nevarna za šoferje, bodo morali vsi, ki se bodo danes podali na pot, paziti. Včeraj je bila gosta megla tudi na avtocesti, ki pelje iz Trsta v Benetke, hudih ovir ni bilo, voziti pa je treba počasneje. Povrhu vsega so zaradi pršenja ceste spolzke in zato je previdnost toliko pomembnejša.

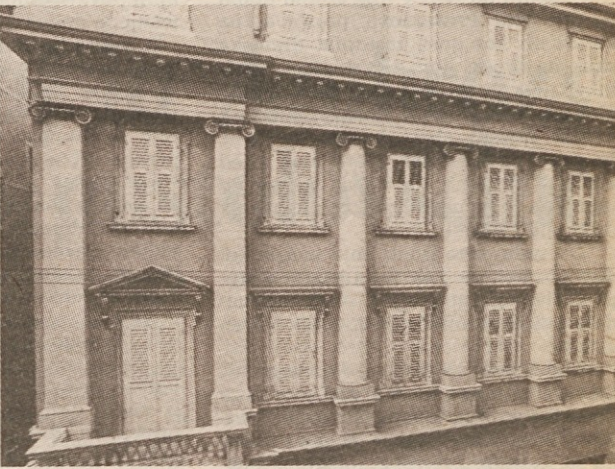
Medtem ko pričakujemo padavine, pa so posledice suše vedno hujše. Največ dežja pade spomladi in jeseni, letos pa bo težko nadoknaditi »zamujeno«. V hribih ni snega, potoki in reke so skorajda izsušeni, rezervuari pitne vode so pod varnostno mejo. Podatki so povsem nenavadni, saj takšne suše ni bilo že 148 let. Od septembra je v Trstu padlo le 108 milimetrov dežja, toliko pa ga normalno pade v samem mesecu oktobru. Izjemno šibki so bili tudi zračni tokovi, saj burje skorajda ni bilo, prav tako pa ni pihal južni veter.

Šala, da če ne bo vode, bomo pili vino, ne drži, saj bo suša prizadela tudi trte in kmetijstvo. Vsekakor lahko pričakujemo, da bo poleti vprašanje vode dokaj resno in to kljub napovedanim padavinam. Sreča v nesreči je, da prav suša onemogoča brstenje in cvetenje, drugače bi tvegali še velike pozebe. Kdor se na primer sprehaja po Krasu, lahko opazi, kako malo cvetja je in kako grmičevje ne poganja popkov kljub spomladanskemu zraku.

Včerašnja temperatura zraka je bila v vsej naši deželi sorazmerno visoka, živo srebro je padlo pod ničlo samo v goratih predelih, v Trstu pa je bilo krepko nad ničlo, čeprav je 91-odstotna vlaga dajala občutek, da je mrzleje.

Na dvodnevnem simpoziju

Vse o neoklasicizmu v Trstu in Evropi

Neoklasicizem, ta kulturni tok, ki je v največji meri zaznamoval obraz tržaškega mestnega središča - vsaj njegovo najvidnejšo in najotippljivejšo strukturo, to je njegove stavbe - bo tema dvodnevnega simpozija, ki ga prireja odbornišтво za kulturne dobrine Občine Trst. Potek simpozija z naslovom »Neoklasicizem v Trstu«, ki bo 24. in 25. februarja v hotelu Savoia Excelsior, so na včerajšnji tiskovni konferenci na sedežu odbornišтва predstavili župan Richetti, odbornik Pacor, arhitektinja Serena Del Ponte, ravnatelj Muzeja Revoltella Montenero, ravnateljica Mestnih muzejev za zgodovino in umetnost Grazia Bravar in ravnateljica Mestne knjižnice Anna Rosa Rugliano.

Simpozij, na katerem bodo predavali pomembni tržaški in vsedržavni strokovnjaki in ki bo obravnaval vse različne tematike, ki so povezane z neoklasicizmom (od svetovno-nazorske miselnosti in odnosa do vere, do politike, arhitekture in umetnosti ter trgovine), spada v sklop manifestacij, ki jih Občina Trst posveča temu kulturnemu pojavu. Spomladi so namreč objavili obsežno publikacijo o neoklasicističnih arhitekturnih spomenikih v Trstu (hkrati so tudi zaznamovali te spomenike s posebnim znakom) in avdiovizualno dokumentacijo za šole, prihodnje leto pa bodo priredili veliko razstavo. Bliznji simpozij pa bodo spremljali tudi koncerti, na katerih bodo izvajali skladbe iz tega obdobja (prvi bo v soboto, 25. februarja, ob 20. uri v hotelu Savoia Excelsior, na katerem bosta nastopila flavtist Lukas Graf in pianistka Silvia Urbanis), hkrati pa bodo priredili tudi vodene obiske najpomembnejših neoklasicističnih palač.

Simpozij se bo začel v petek ob 9.30 s pozdravom župana Richettija, ob 10. uri pa se bo začela razprava.

Na sliki: palača Moreau na Korzu Saba.

Tudi njega je obtožila 9-letna Michela

Še en Tržačan v zaporu pod obtožbo spolnega nadlegovanja mladoletnic

Včeraj zjutraj so karabinjerji nataknili lisice 47-letnemu Giancarlu Tulusu iz Ulice Valmaura 77. Ko jih je vprašal, kaj je zakrivil, so mu povedali, da je osumljen spolnega nasilja nad dvema mladoletnima deklicama. Izdala ga je 9-letna Michela, prav tisti otrok, ki je lanskega decembra spraval v zapor tudi 58-letnega Rocca Zecco iz Ulice Bosco 7 in 74-letnega Sigismonda Franca iz Ulice Pasteur. V prostem zapisu je namreč napisala, da jo možaka spolno nadlegujeta in ravnateljica šole je o tem obvestila sodne oblasti.

Namestnik državnega pravdnika De Nicolo, sodnik Patriarchi in sodišče za mladoletne so večkrat poklicali deklko v svoj urad, da bi jim bila v pomoč pri tej težki preiskavi o spolnem izkoriščanju otrok. Na dan so prišla številna imena znancev in sosedov, ki so sicer vedeli, kaj se dogaja, a se niso postavili v bran deklke. Tudi ti so morali pred sodnike na zagovor. Žalostna zgodba 9-letnega otroka tudi v šolskem krogu ni bila povsem neznanca, marsikdo pa si je pred tem zakrival oči. Mnogi so na primer vedeli, da prihajata starša v šolo po deklko popolnoma pijana, le malokdaj pa je o tem obvestil socialno delavko. Sodnik za mladoletne je pred kratkim odzval staršem male Michele pravico do očetovstva in materinstva, saj je ugotovil, da se otrok v takšnem družinskem krogu sploh ne bi mogel normalno razvijati.

Ko je Michela dobila nekaj zaupanja v preiskovalce in se je prepričala, da ji hočejo pomagati, je postala bolj zgovorna. Priznala jim je, da jo je spolno izkoriščal tudi neki Tulus, ki je bil njihov sosed, ko je z družino še stanovala v Ulici Valmaura. Tudi on se je je, po njenih besedah sodeč, večkrat nesramno dotikal. Mala Michela pa menda ni bila njegova edina žrtev. Moški naj bi se izživljal tudi z 14-letno Diano, ki prav tako stanuje v omenjeni ulici. Preiskovalci so kmalu izsledili možkega, seveda pa ga niso mogli odpeljati v zapor brez trdnjih dokazov. Karabinjerji so poklical v svoj urad tudi Diano, ki je nekaj časa oklevala, nato pa na prigovarjanje preiskovalcev le povedala, da jo je Tulus res spolno nadlegoval. Sprva je kazalo, da je Tulus osumljen tudi posilstva, kar pa so karabinjerji odločno zanikali. Dijanini starši menda niso bili seznanjeni s tem, kar se je dogajalo s hčerko. Dekle vsekakor živi v precej normalnih družinskih razmerah, zato je tudi našlo dovolj moči, da se mu je kmalu uprla. Tudi Diana je vsekakor odločno zanikala, da bi jo Tulus skušal kdaj posiliti.

Preiskava o spolnem nasilju nad otroki dobiva torej vse jasnejše oblike. Dejstvo, da takšne klavrne zgodbe o izkoriščanju otrok le malokdaj pridejo na dan, še ne pomeni, da se v Trstu takšne stvari le izjemoma dogajajo. Resnica navadno sploh ne pride na dan, ker se starši bojijo sramote ali pa imajo premalo posluha za težave svojih otrok.

Okrog 60 reševalcev ga je iskalo vso noč

V gozdiču pri Trebčah včeraj brez sledu izginil upokojenec

V Trebčah od včeraj opoldne po-grešajo 89-letnega domačina Andreja Kralja, stanujočega v hiši s številko 140. V trenutku, ko zaključujemo redakcijo (to je nekaj po polnoči), ga še vedno iščejo v bližnji in daljni okolici vasi in reševalci ne bodo odnehali, dokler ga ne bodo našli. Kralj je odšel z doma nekaj po 10. uri dopoldne. Sedel je na kolo in se odpravil v bližnji gozdič, da bi nasekal nekaj drv. Ker pa se tudi popoldne ni vrnil domov, je začelo njegove sorodnike skrbeti, zato so poklicali na pomoč karabinjerje in gasilce. V nekaj urah se je v gozdiču blizu Trebč zbralo kakih 60 reševalcev. Med njimi so bili prostovoljci skupin za civilno zaščito Nord Est in Globojner, kasneje pa so se jim pridružili tudi policijski agenti in jamarji. Reševalne akcije se je udeležilo tudi veliko vaščanov, Kraljevih sorodnikov in prijateljev. Do pozne večerne ure pa so bila vsa njihova prizadevanja povsem zaman. Načelnik postaje karabinjerjev z Opčin je osebno obvestil jugoslovanske

miličnike, saj ni izključeno, da se je upokojenec izgubil v megli in pomotoma zašel na drugo stran meje.

Za Kraljem pa so se izgubili vsi sledovi. Karabinjerji so sicer našli blizu gozda, nekaj sto metrov od Trebč, kolo upokojenca, ki je bilo naslonjeno na zidek, njegovo volneno suknjo (v žepu so našli njegovo osebno izkaznico in nekaj denarja) in torbo, v kateri je bila poleg drugega orodja tudi sekira. Ob tem odkritju je preiskovalce takoj obšla zla slutnja. Upokojenec je namreč odšel v gozd z namenom, da bi nasekal nekaj drv. Zakaj je pustil sekiro pri kolesu? Poleg tega pa je bilo čez dan precej mraz in je neprijetno pršilo, zato je čudno, da je Kralj odložil suknjo.

Zapustila nas je naša draga

Dora Kralj
vd. Kralj

Pogreb bo jutri, 23. t. m., ob 11.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Trebče in nato na domače pokopališče.

Žalostno vest naznanjajo sestra Marija, svakinja Marija, nečaka Leo in Marjan z družinama, sestrični Dragica in Mila ter drugo sorodstvo.

Trebče, Bazovica, 22. februarja 1989

Pogreb našega dragega

Borisa Čuka

bo jutri, 23. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v dolinsko cerkev.

SVOJCI

Trst, 22. februarja 1989

Ob izgubi dragega očeta izrekata Igorju in družini iskreno sožalje

Peter in Erika

Tehnik Giorgio Stancic v Koroneju molči

Poslovnež iz La Spezie naj bi omogočil odkritje vohunov KGB

Tržaški elektronski tehnik Giorgio Stancic, ki so ga karabinjerji aretirali preteklo soboto pod obtožbo vohunjenja v korist neke tuje sile, ni hotel odgovorjati na vprašanja, ki mu jih je v koronejskem zaporu postavljala namestnik državnega pravdnika Antonio De Nicolo. Zasliševanju je prisostvoval tudi od sodišča imenovani odvetnik. Od Stancica imenovani odvetnik Domenico D'Onofrio je bil namreč med zasliševanjem zadržan v Rimu. Do drugega zasliševanja pa bi moralo priti v kratkem, verjetno že danes ali najkasneje jutri.

To je več ali manj vse, kar se je včeraj uradnega zvedelo o preiskavi, ki jih v Trstu vodi o mreži vohunov, ki naj bi v Italiji delala v prid sovjetske KGB in ji v preteklih dneh skušala posredovati informacije o novem sistemu za elektronsko nadziranje bojnih polj. Giorgio Stancic je vsekakor še vedno zaprt v samici tržaške kaznišnice. Kot je znano, gre za elektronskega tehnika podjetja IRET, ki se je rodil pred 42 leti v Trstu in je tudi italijanski državljani, stanuje pa onkraj meje, in sicer na Skofijah, kjer živi tudi njegova družina. Kaže, da je pri

celotni zadevi imel bolj postransko vlogo. Tako vsaj ugibajo tržaški raziskovalci, po katerih naj bi Stancic v bistvu bil najet le za sla, da bi čez mejo ponesel v Italijo zbrane podatke oziroma dokumentacije. V ta namen naj bi ga najeli prav zato, ker je iz službenih in osebnih razlogov tako pogosto hodil čez mejo.

Medtem pa se preiskave nadaljujejo tudi v La Spezii, kjer so v zvezi s to vohunsko afero izdali kar pet zapornih nalogov. Iz neuradnih virov se je razvedelo, da je odkritje celotne mreže omogočil neki poslovnež iz tega ligurskega mesta. Njemu naj bi eden izmed aretiranecv, in sicer 41-letni podjetnik Natalino Francalanci, že pred poldrugim letom ponudil »donosni posel«. Poslovnež, čigar istovetnost je odeta v preiskovalno tajnost, naj bi Francalancijevo ponudbo na videz sprejel, dejansko pa je že od vsega začetka o zadevi obvestil protibevševalno službo SISMI. Ta naj bi mu naročila, naj pristane na »igro«, da bi pač ob pravem času lahko prijeli, čim večje število sovjetskih vohunov in njihovih sodelavcev.

Zaradi spolzkega cestišča in slabe vidljivosti

Mlad Tržičan ob življenje v trčenju na obalni cesti

Pozno sinoči se je na obalni cesti med Grljanom in Križem v bližini restavracije Tenda Rossa pripetila smrtna prometna nesreča. Življenje je izgubil 24-letni Franco Stoppani iz Ulice Potranzie 18/a v Tržiču. Mladi moški se je s svojim peugeotom 205 z evidenčno tablico GO 182718 nekaj po 23. uri peljal iz Trsta proti Tržiču, ko je vanj na ostrejšem ovinku trčil citroen bx z evidenčno tablico UD 588678. Avto, ki ga je upravljal 36-letni Videmčan Giovanni Mazzanti, stanujoč v Ulici Tiberio De Ciani 50, je privozil iz nasprotnne smeri.

Tržaški karabinjerji še ugotavljajo, kako je prišlo do nesreče. Zdi se, da je zaradi vlažne in spolzke ceste Mazzantija na ovinku zaneslo na levo stran cestišča in to prav v trenutku, ko je iz nasprotnne smeri privozil Stoppani. Prišlo je do silovitega čelnega trčenja. Avtomobila sta bila po nesreči popolnoma uničena. Gasilci so s precejšnjimi težavami izvlekli oba ponesrečenca iz skrotovičene pločevine. Stoppaniju ni bilo več mogoče pomagati, saj je bil v

trenutku mrtev, hudo ranjenega Mazzantija pa so z rešilcem Rdečega križa z vso naglico odpeljali v kati-narsko bolnišnico. Kaže, da si je poškodoval tudi hrbtnico.

Lažni inšpektor ukradel starki 10 milijonov lir

Prezraupljiva upokojenka je bila pre-dvčerašnjim žrtev brezvestnega tatu, ki ji je odnesel 10 milijonov lir. V popoldnaskih urah je na vrata stanovanja 76-letne Justine Bozich v Ulici Rossetti 28 pozvonil elegantno oblečen moški in se starki predstavil kot inšpektor INPS, ki mora pregledati nekaj podatkov na njeni pokojninski knjižnici.

Bozicheva je pustila odprta vrata stanovanja in se počasi odpravila v sobo. Tat ji je sledil do spalnice. Ko mu je upokojenka kazala hrbet, je segel z roko v omaro, vzel iz nje staro rumeno torbico in jo takoj skrbno skril pod suknjo, nato pa se je izmuznil iz stanovanja.

Pred Prešernovo proslavo na Proseku

Obisk pri ženskem zboru Prosek-Kontovel

V soboto bo tudi v Kulturnem domu na Proseku Prešernova proslava, na kateri bo kot gost nastopila dramska skupina Kraški dom z veseloigro "Vaški vrtljak" v priredbi in režiji Draga Gorupa. Na proslavi bo nastopil tudi ženski pevski zbor Prosek-Kontovel. In prav pevke tega zbora smo pred kratkim obiskali na vajah, ki so jih imele na sedežu mladinskega krožka v domu na Proseku.

"Do sedaj smo imeli vaje enkrat tedensko; ker pa nas čaka vrsta nastopov, smo vaje podvojili," so nam povedale pevke in njihov pevovodja Miran Žitko.

V tej sezoni so pevke že nastopile 8. januarja na spominski svečanosti za domačinom Marjanom Štoko v Štorjah. Tu so same zapele tri pesmi, eno pa so skupno izvedle z domačim moškim zborom.

Dan po Prešernovi proslavi, to je 26. februarja, bo zbor gostoval v Prestranku pri Postojni. Tu bo imel koncert, skupno z ženskim zborom iz Postojne. "Gostovanje v Prestranku je zelo pomembno," je povedal pevovodja, "saj daje priložnost pevkam, da se med seboj spoznajo, hkrati pa se tudi zbor iz zamejstva vključuje v februarско kulturno akcijo, ki je v teku v vsej postojnski občini in ki odpira seveda nove možnosti medsebojnega sodelovanja." Koncert bo ob 17. uri v veliki dvorani v središču Prestranka.

8. marca pa bo na Opčinah že tradicionalno srečanje ženskih pevskih zborov. Organizator bo tokrat ženski pevski zbor KD Tabor z Opčin, sodelovala pa bosta še ženski zbor Ivan Grbec iz Škednja in še ženski zbor Prosek-Kontovel. Ker bo srečanje prav na dan ženskega praznika, se bodo z

njim pevke vključile v praznovanje letošnjega dneva žena.

8. aprila bo ženski zbor Prosek-Kontovel nastopil v Piranu v sklopu letošnje revije "Primorska poje". Na teh revijah nastopa zbor že od začetka, in tudi za tokratni nastop se vestno pripravlja. Zbor šteje 24 pevk. Glede sestave glasov je pevovodja, ki prihaja na vaje iz Postojne ter vodi že drugo leto tudi domači moški zbor, kar zadovoljen. Seveda pa je potrebno in nujno, da pristopijo k zboru nove sile. Tako bi lahko razširili program pesmi in se tudi pevsko okrepili in izpopolnili, je njegovo mnenje.

"Zelee smo, da nas obiščete, ker bi hotele, da ta članek preberejo vse tiste iz naših vasi, ki bi se nam še lahko pridružile. Res je, da so pevske vaje nekoliko naporene; res pa je tudi, da nas družijo, da se po vajah tudi sprostimo in da nam tako postajajo tudi priložnost za tesnejše prijateljske vezi. In končno sta bila Prosek in Kontovel od vedno poznana po svoji pevski tradiciji. Zakaj bi jo prav sedaj, ko nam je naša pesem tako potrebna, opuščali?"

Seveda imajo ženske pevske skupine in zbori morda več težav in ovir kot ostali zbori. "So pa žene - matere tiste, ki prve zapojejo svojemu otroku uspavanko in mu tako zbujajo ljubezen do petja. Zato menim, da je poslanstvo ženskih zborov izredno pomembno," je še dodal pevovodja, ki ga na vajah s posameznimi glasovi nadmešča korepeticorka Alenka Starc. Ženskemu zboru Prosek-Kontovel želimo, da bi uspel v svojih nastopih, da bi se mu pridružile nove pevke, da bi užival podporo občinstva in da bi sezono zaključil z lepim koncertom. (N.L.)

Narodna in študijska knjižnica v Trstu

obvešča, da bo od danes, 22. t. m., odprta JEZIKOVNA POSVETOVALNICA.

V posvetovalnici se lahko oglašite vsako sredo od 17. do 19. ure osebno ali po telefonu št. 774333.

gledališča

KULTURNI DOM
Slovensko stalno gledališče ponovi Cankarjevo LEPO VIDO danes, 22. t. m., ob 16. uri RED H ter ob 20. uri za RED K; jutri, 23. t. m., ob 16. uri za RED I in v soboto, 25. t. m., ob 20. uri za IZVEN.

V nedeljo, 26. t. m., ob 17. uri v izvedbi Bogdane Bratuž: Hermann Broch **POVEST SLUŽKINJE ZERLINE**.

VERDI
Jutri ob 20. uri (red B) ponovitev Rossinijevega SEVILŠKEGA BRIVCA. Dirigent Spiros Argiris. Režiser Beppe De Tommasi. Ponovitve bodo trajale do 11. marca.

Prihodnji petek ob 20.30 bo na sporedu baletna predstava v spomin na Puccinija, Rossinija in Verdija v izvedbi baletne skupine gledališča Verdi.

ROSSETTI
Danes ob 16. uri (red prost) bo gledališče Porta Romana ponovilo NAJA, delo in režija Angela Longonija. V abonmaju odrezek št. 7. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v pasaži Protti. Ponovitve bodo na sporedu do 28. t. m.

Teatro Stabile v sodelovanju s Tržaško pokrajino bo v torek, 28. t. m., in v sredo, 1. marca, predstavil Lindsay Kemp Company v delu SEN KRESNE NOČI, ki ga je priredil in izvedel L. Kemp.

4. in 5. marca pa bo na sporedu MO-MIX SHOW s skupino Momix Dance Theatre. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CRISTALLO - LA CONTRADA
Danes (s pričetkom ob 10.30) bo baletna skupina gledališča Verdi predstavila ciklus baletov za šole v gledališču Cristallo. Ponovitve do 28. t. m. Cena vstopnice je 2000 lir. Rezervacije sprejemajo pri blagajni gledališča Verdi.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 27. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopila skupina SOLISTI FILHARMONIJE iz Berlina.

Glasbena mladina
Tržaška sekcija Glasbene mladine Italije priredi nocoj ob 20.30 v dvorani Ul. S. Carlo 2 koncert pianista Pierpaola LEVIJA. Na sporedu so Chopinove, Brahmsove, Dallapiccolajeve in Lisztove skladbe.

razstave

V galeriji Cartesius je do 2. marca na ogled razstava slikarja Carmela Nina TROVATA.

V galeriji Tommaseo (Ul. Monte 2/1) je do 1. marca odprta razstava slikarke ROSENHOLZ.

SKD Tabor, Opčine - Prosvetni dom vabi na ogled razstave olj JOŽETA CESARJA.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Ivan Cankar

LEPA VIDA

Režija: Meta Hočevar

Danes, 22. t. m., ob 16. uri ABONMA RED H ob 20. uri ABONMA RED K
jutri, 23. t. m., ob 16. uri ABONMA RED I
v soboto, 25. t. m., ob 20. uri IZVEN ABONMAJA

Hermann Broch

POVEST SLUŽKINJE ZERLINE

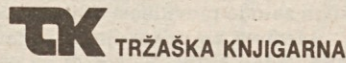
Izvaža Bogdana Bratuž

V nedeljo, 26. t. m., ob 17. uri, ABONENTI IMAJO POPUST!

UL. SV. FRANČIŠKA 20

Narodna in študijska knjižnica

vabijo jutri, 23. t. m.,

ob 18. uri v prostore

Tržaške knjigarne

na predstavitev knjige

SLOVENSKI GLAS

in otvoritev razstave

KEMAL - 12 mesecev

KD Rdeča zvezda iz Saleža

vabi na

PREŠERNOVO PROSLAVO

ki bo v nedeljo, 26. t. m., ob 17.30 v Športnem centru v Zgoniku. Nastopa plesna skupina LAI iz Izole.

Vabljeni!

izleti

V nedeljo, 26. t. m., ob 9.30 bo v prostorih TPPZ v Bazovici ORIENTACIJSKI SESTANEK vseh udeležencev izleta "Po poteh Prekomorskih brigad". Izletniki, ki še niso plačali stroškov, jih lahko poravnajo isti dan. Pridite zanesljivo!

čestitke

Za malo slavlje in tri svečke na veliki torti Devana Gombača želi same lepe in nasmejane trenutke Vlasta in vsi, ki ga imajo radi.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 **Un pesce di nome Wanda**, kom., VB 1988; r. C. Crichton; i. J. Clesse, J. Lee Curtis.
EXCELSIOR I - 17.00, 22.15 **Alien Nation - Nazione di alieni**, fant., r. G. Baker; i. J. Caan, S. Stamp.
EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 21.45 **Compagni di scuola**, kom., r. C. Verdone; i. C. Verdone, E. Giorgi, C. De Sica.

NAZIONALE I - 16.15, 22.15 **Lingua profonda**, porn. □ □

NAZIONALE II - 16.15, 22.15 **Una botta di vita**, kom.; i. Alberto Sordi.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 **Chi ha incastrato Roger Rabbit**, kom., ZDA 1988, r. R. Zemeckis; i. B. Hoskins, C. Lloyd.

NAZIONALE IV - 16.15, 22.15 **Imagine**, i. John Lennon.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 **Cocktail**, r. R. Donaldson; i. T. Cruise, B. Brown.

MIGNON - 16.30 22.00 **L'arpa birmana**, r. K. Ichichawa.

EDEN - 15.30, 22.10 **Taboo American Style**, porn., □ □

VITTORIO VENETO - 16.30 22.10 **America di notte 2**, dok., ZDA 1987, r. D. Adnopoz.

CAPITOL - 16.30, 22.00 **Frenesie militari**, kom., ZDA 1988, r. M. Nichols, i. Ch. Walken, M. Broderick.

LUMIERE FICE - 18.00, 22.00 **Medea**, lt./Fr. 1970, r. P. P. Pasolini, i. Maria Callas, Giuseppe Gentile, Laurient Terzieff, Piera Degli Esposti.

ALCIONE - 18.00, 22.10 **L'insostenibile leggerezza dell'essere**, dram., ZDA 1988, r. Ph. Kaufman, i. D. Day-Lewis, J. Binoche, □

RADIO - 15.30, 21.30 **Le toccabili**, porn., □ □

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □ □

razne prireditve

Slavistično društvo vabi učitelje in profesorje slovenščine na predavanje prof. Franceta Žagarja BESEDILNE VRSTE PRI SPOROČANJU. Predavanje bo v petek, 24. t. m., ob 15.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu.

Zadružni center za socialno dejavnost in KRUT prirejata dne 24. t. m. v sklopu petkovih popoldnevov srečanje s pevovodjo Ignacijem Oto, ki bo spregovoril O RAZVOJU ZBOROVŠKEGA PETJA NA SLOVENSKEM. Srečanje bo v prostorih Odseka za zgodovino pri NSK, v Ul. Petronio 4, ob 16. uri.

KD I. Grbec - Škedenj vabi v petek, 24. t. m., ob 20.30 na POSVETOVANJE S KOZMETIČARKO O NEGI OBRAZA.

KD Lipa vabi v petek, 24. t. m., ob 20.30 v Bazoviški domu na SREČANJE S PSIHOLOGOMA Marijo in Vinkom Skalar o vzgoji otrok.

KD F. Venturini priredi GLAS IZ RIMSKIH MLINOV. Srečanje s sen. Stojanom Spetičem, edinim predstavnikom slovenske manjšine v italijanskem parlamentu bo v soboto, 25. t. m., ob 20. uri v centru A. Ukmar-Miro pri Domju.

Kriška sekcija VZPI-ANPI E. Antončič prireja v soboto, 25. t. m., ob 19. uri v Ljudskem domu v Križu PRAZNIK VČLANJEVANJA. Nastopil bo MPZ Vesna.

Amaterski oder J. Štoka Prosek - Kontovel priredi DAN SLOVENSKE KULTURE v soboto, 25. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku. Nastop dramske skupine KD Kraški dom z lep-ljenko Vaški vrtljak. Režija Drago Gorup in ŽPZ Prosek - Kontovel, vodi Miran Žitko.

SKD Tabor - Opčine, Prosvetni dom v nedeljo, 26. t. m., ob 17. uri TO PEVČEVO SRCE JE. Splet, besede, pesmi in glasba ob SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU in 120 - LETNICI USTANOVITVE OPENSKE ČITALNICE. Spored oblikujejo: MPZ in ŽPZ Tabor pod vodstvom S. Grgiča, koledniki Kristina Kovačič, Sandra Filipovič, Igo Rižman, recitatorji Giuliana Sosič, Loris Lavčar, Mateja Grgič, Sabina Citter, Marija in Jernej Danev, Mitja Ozbič, Danijel Malalan, pri klavirju Katja Grainer in Ivan Milič, flavta Martina Ozbič, harmonika Aleksander Ipavec, diaprozitiv Stojan Sosič, zamisel OLGA LUPINC.

KUD Magnet priredi PLES POD VODO v nedeljo, 26. t. m., ob 20. uri na Pomorski postaji v Trstu.

KD Primorsko - Mačkolje vabi na prireditve OB DNEVU SLOVENSKE KULTURE v nedeljo, 26. t. m., ob 18. uri v srenjsko hišo v Mačkoljah. Sodelujeta pesnik Ace Mermolja in MePZ Maestral iz Kopra.

Sekcija VZPI-ANPI Opčine, Bani, Ferlugi, Piščanci obvešča, da bo v ponedeljek, 27. t. m., ob 18. uri bo v Prosvetnem domu na Opčinah PRAZNIK VČLANJEVANJA. Aljoša Žerjal bo predvajal svoje filme: Štanjel v NOB, Rižarna in Čile. Vabljeni člani in prijatelji. Sledi družabno srečanje.

mali oglasi

OSMICO odpre Sonja Štrajn - Mačkolje, Križpot 84.

LEKCIJE iz matematike, fizike in elektronike nudi univerzitetni študent. Tel. 302748 ob večernih urah.

SLOVENSKA DRUŽINA kupi hišo, 70 kv. m, z vrtom v dolinski občini ali na Krasu. Tel. 281248 - v večernih urah.

23-LETNO DEKLE išče katerokoli zaposlitev. Tel. 229402.

ZA NOVO GOSPODARSKO POBUDO (industrija) iščemo mlade in za uk pripravljenje ljudi, po možnosti s tehnično izobrazbo. Ponudbe s kratkim opisom delovnih izkušenj in izobrazbe poslati do 20. t. m. na uredništvo Primorskega dnevnika v Gorici, Ul. XXIV Maggio 1, 34170 Gorica, pod šifro "Tovarna".

PROĐAM stanovanje, 130 kv. m pri Sv. Justu. Tel. 362311 v večernih urah.

PRODAM golf GL 1300, letnik 1984, v dobrem stanju in po ugodni ceni. Tel. 0481/21767 ali 520898.

PRODAM manjšo hišo na Škofijah z nekaj zemljo. Tel. 003867/60619 v večernih urah.

IŠČEM zazidljivo zemljišče v dolinski občini, v Bazovici ali Padričah. Tel. 280591 - zvečer.

IŠČEM majhno opremljeno stanovanje v najem v Trstu ali okolici s telefonom. Tel. 228538 ob urah obedov.

IŠČEM uradniško delo, tudi v okolici Gorice. Tel. 040/200764 v četrtek in petek.

NUMID lekcije iz matematike. Tel. 327281.

UPOKOJENKO, izobraženo za trajnejšo družbo sprejme osamljena gospa iz vile ob začetku Ul. Rossetti. Tel. 572734.

GOSTILNO z dolgoletno tradicijo dajem v najem. Tel. 824685 ob uradnih urah.

menjalnica

TUJE VALUTE		FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE		FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar		1358,900	1345.—	Japonski jen		10,666	10,300
Nemška marka		732,060	730.—	Švicarski frank		860,300	858.—
Francoski frank		214,940	213.—	Avstrijski šiling		104,073	103,500
Holandski florint	...	648,650	646.—	Norveška krona		201,910	200.—
Belgijski frank		34,926	34,400	Švedska krona		214,350	212.—
Funt šterling		2381,100	2360.—	Portugalski eskudo		8,917	8,400
Irski šterling		1953.—	1930.—	Španska peseta		11,742	11,200
Danska krona		188,200	186,500	Avstralski dolar		1101,400	1060.—
Grška drahma		8,750	8,200	Jugoslov. dinar		—	0,17
Kanadski dolar		1141,400	1100.—	ECU		1525,650	—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Pobudo o skupni kandidaturi za ZOI '98 predstavili v nedeljo

Trbiž, Beljak in Kranjska gora želijo olimpiado

Pred petimi leti prva zamisel

Pobudo so v Beljaku predstavili zastopniki vseh treh dežel (Foto Rizzo)

BELJAK — V okviru zadnjega zasedanja Delovne skupnosti Alpe-Jadran, ki je bilo 26. novembra lani v Benetkah so se vladni šefi Koroške, deželni glavar Peter Ambrozy, Furlanije-Juljske krajine, predsednik Adriano Biasutti, in Slovenije, predsednik izvršnega sveta Dušan Šinigoj, dogovorili, da podprejo skupno kandidaturu mest Beljaka, Trbiža in Kranjske gore za izvedbo olimpijskih zimskih iger leta 1998 oziroma 2002. To zamisel so v nedeljo na Trbižu, v Beljaku in Kranjski gori ponovno potrdili najvišji predstavniki dežel ob Tromeji, pri čemer so prejeli najširšo podporo olimpijskih komitejev treh zainteresiranih držav.

V prostoru Beljaka-Trbiža-Jesenice obstajajo izjemni pogoji za izvedbo zimskih olimpijskih iger, ki so zgrajeni in infrastrukturalni, ki omogočajo relativno minimalni finančni sredstvi ugoditi zahtevam in potrebam olimpijskih iger.

Skupna izvedba le-teh bi bila vsekakor novost v zgodovini olimpiad. Prvič bi tako ne prišlo do kontrapozicij med posameznimi državami in političnimi sistemi, temveč bi skupaj združili znanje in dobro voljo za uspeh prireditve.

Za uresničitev ideje pa obstajajo določene težave. Porodila se je sicer že pred petimi leti, ko so predstavniki treh obmejnih dežel predlagali Trbiž, Beljak in Kranjsko goro za priredbo ZOI, kar je takrat podprl tudi sam predsednik italijanske republike Pertini. Takratni cilj je bila priredba ZOI v letu

1992, ni pa bil dosežen, ker olimpijski statut predvideva, da olimpijske igre lahko priredi le ena država in ne kot v tem primeru, kar tri. Ta ovira še vedno obstaja, zaradi česar se pobudniki še vedno spoprijemajo s tem, ne lahko rešljivim problemom. Odpraviti jo bo mogoče le v primeru, da bi mednarodni olimpijski komite sedaj zavrnil, bi pobudniki nadaljevali v svoji akciji in jo skušali uresničiti pozneje.

Važno je vsekakor dejstvo, da so kandidaturu treh mest ob italijansko-jugoslovansko-avstrijski meji prepričljivo podprli olimpijski komiteji vseh treh držav preko svojih najvidnejših predstavnikov. Ker se bo mednarodni olimpijski komite sestal meseca aprila v Barceloni pod predsedstvom predsednika Juana Antonia Samarancha, bo možno že v bližnji prihodnosti videti, kako se bo zasukala celotna zadeva.

Pri vsem tem gre dodati, da olimpijski statut ni nedotakljiv pravilnik. Sestavljen je bil pred več kot sto leti in od takrat se je marsikaj spremenilo. Pri vsem tem ne gre pozabiti, da je bil mednarodni olimpijski komite že lani na tem, da sprejme predlog, po katerem naj bi del poletnih olimpijskih iger (ki so nato bile v Seulu) priredili tudi v Severni Koreji. Predlog ni prodril, kar pa vseeno dokazuje, da se stvari premikajo. F-JK, Slovenija in Koroška torej upajo.

Biasutti, Šinigoj in Ambrozy skupaj v veliko pustolovščino

BELJAK — Manjkal je le sneg, ki bi dogodek uokviril v pravo dimenzijo. Sicer pa so se zbrali prav vsi, ki imajo pri tem glavno besedo in sklenili, da bodo vložili skupno kandidaturu Trbiža, Beljaka in Kranjske gore za priredbo zimskih olimpijskih iger leta 1998 oziroma 2002. Zbrali so se predsedniki treh dežel Furlanije-Juljske krajine Adriano Biasutti, Slovenije Dušan Šinigoj in Koroške Peter Ambrozy, poleg njih še predsedniki olimpijskih komitejev Italije Arrigo Gattai, Jugoslavije Caslav Veljić in Avstrije Kurt Heller, ki je obenem tudi predsednik evropskega olimpijskega komiteja. Dogodku pa je dala še poseben pomen prisotnost podpredsednika italijanskega ministrskega sveta Giannija De Michelisa, ki je v imenu vlade zagotovil podporo pobudi.

Predvideno je bilo, da bi pobudniki, Furlanija-Juljska krajina, Slovenija in Koroška formalizirali to idejo na dan, ko je na sporedu že tradicionalni tek treh dežel (na katerem se običajno zbere preko 10.000 smučarjev-tekačev), ki potrjuje, da je sodelovanje med temi tremi regijami tudi na športnem področju zelo dobro. Snega pa ni (in ne samo na tem območju) in tako je ta prireditev odpadla.

Kljub temu je bilo na Trbižu in nato na tiskovni konferenci v Beljaku in pozneje tudi v Kranjski gori potrjeno, da bodo F-JK, Slovenija in Koroška ob podpori državnih olimpijskih komitejev vložile vse sile za uresničitev te ideje. To bodo naredile, ker »mislimo, da s tem služimo prvotni ideji olimpijskih iger,« je dejal koroški deželni glavar Ambrozy, »ki naj uveljavlja miselnost miru in sodelovanja med narodi. Sicer pa gre za poseben signal,« je še dodal Ambrozy, »ker tokrat ne kandidirajo samo tri regije, ampak tri države z različnimi političnimi, kulturnimi in gospodarskimi ureditvami, kar potrjuje, da želja po medsebojnem sodelovanju presega vse razlikosti.« Sicer pa je treba pobudo uokviriti v širši kontekst, saj se po vsej Evropi, tako na Zahodu, kot na Vzhodu, uveljavlja nova miselnost popuščanja napetosti in vse večjega sodelovanja med državami.

Na območju treh regij pa je medsebojno sodelovanje že nekaj konkretnega. Kot je poudaril koroški deželni glavar in nato tudi predsednik F-JK Biasutti in Slovenije Šinigoj, imajo tri regije za seboj številne izkušnje, kot so skalalna turneja treh dežel, mednarodna tekmovanja v alpskem smučanju, tek treh dežel, mladinske poletne in zimske igre (letos so na sporedu v Kranjski gori) članic delovne skupnosti Alpe-Jadran in še marsikaj drugega. Pri vseh teh skupnih pobudah so tri regije dokazale, da znajo med seboj sodelovati in organizirati športne prireditve na visoki ravni in da se torej lahko preizkusijo tudi v še zahtevnej-

ših nalogah, kot je lahko priredba olimpijskih iger.

Da ima skupna pobuda o organizaciji ZOI velik politični in kulturni pa tudi gospodarski pomen je na beljaški tiskovni konferenci podčrtal tudi predsednik F-JK Biasutti. »Gre za edinstveno pobudo,« je dejal, »ki dokazuje, da so tri regije zmogljive sodelovati, kar naj bi s priredbo olimpijskih iger še potrdile. Večkrat je bilo podčrtano,« je še dodal Biasutti, »da je prav to območje zibelka delovne skupnosti Alpe-Jadran.« Predsednik F-JK je tudi ugotavljal, da je ta pobuda, v kolikor bi jo uresničili, tudi priznanje prebivalstvu tega območja, ki je sedaj eno najbolj odprtih v Evropi. Biasutti je opozoril na druge skupne pobude, ki so jih tri regije doslej že uresničile in pri tem med ostalimi omenil gradnje prometnih povezav in ukrepe glede varstva okolja. Vsekakor je izrazil pričanje, da bo pobuda prodrla tudi v mednarodnem olimpijskem komiteju.

Po besedah predsednika izvršnega sveta SRS Dušana Šinigoja Slovenija z velikim zadovoljstvom podpira skupno kandidaturu treh dežel predvsem iz

dveh razlogov: ker so jo Slovenci široko podprli (pri tem ne gre pozabiti, da smuča vsak tretji Slovenec) in ker je Slovenija med ustanovitelji delovne skupnosti A-J, zaradi česar ne more nikakor zavrniti take pobude. Tudi predsednik Šinigoj je govoril in podčrtal važnost skupnih nastopov, ki jih doslej uresničujejo tri regije in se posebej zaustavil ob letošnjih mladinskih zimskih igrah, katerih organizacijo je sprejela Kranjska gora. »Gre za idejo sodelovanja in miru,« je podčrtal Šinigoj, »za uresničitev katere se bo Slovenija zavzela in bo posegla tudi pri jugoslovanski vladi, da bi jo podprla.«

Na beljaški tiskovni konferenci je bilo tudi ugotovljeno, da trenutno obstajajo že štiri kandidature za priredbo ZOI leta 1998, kljub temu pa so pobudniki treh regij še kar optimisti. Proti imajo tudi statut mednarodnega olimpijskega komiteja, zaradi česar bodo sedaj napeli vse sile, da bi ga olimpijski komite spremenil. V kolikor pa bi to ne bilo mogoče, bodo skušali doseči, da bi samo za to priložnost spremenil dosedanja pravila.

Podpora olimpijskih komitejev

»Italijanska vlada in olimpijski komite podpirata kandidaturu Trbiža, Kranjske gore in Beljaka za priredbo ZOI leta 1998.« Tako je dejal podpredsednik italijanske vlade Gianni De Michelis v nedeljo v Beljaku. Sicer pa sta tudi predsednika olimpijskih komitejev Jugoslavije Caslav Veljić in Avstrije Kurt Heller (ki je obenem tudi predsednik evropskega olimpijskega komiteja) široko podprla to pobudo, »ker želimo olimpijske igre brez meja.« Vsi trije bodo sedaj skupno nastopili pri najvažnejšem organizmu, to je pri mednarodnem olimpijskem komiteju. Kandidatura je torej naletela na široko podporo olimpijskih komitejev treh držav, nekoliko drugače pa je zaenkrat glede podpore, ki naj bi jo kandidaturi zagotovile politične oblasti treh držav. Italija jo je po De Michelisovih besedah že zagotovila, predsednik IS Slovenije Šinigoj pa je s tem v zvezi dejal, da se bo Slovenija zavzela, da bi jo podprla tudi jugoslovanska vlada. Predstavniki Koroške pa se o tem še niso izrekli.

Ustanovili delovno komisijo

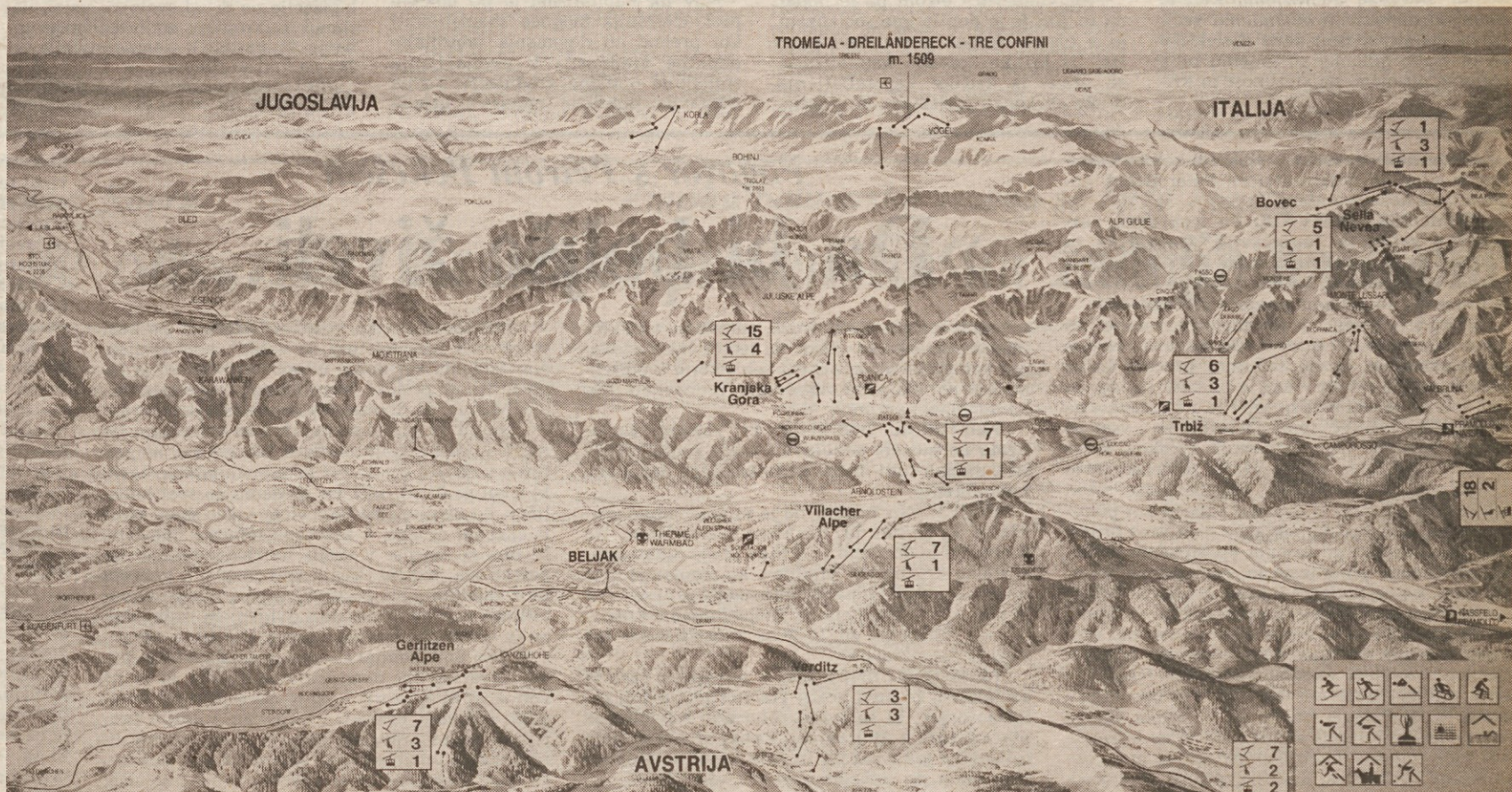
Na srečanju predstavnikov vlad F-JK, Slovenije in Koroške v Beljaku so ustanovili skupno delovno telo, ki mora sedaj pripraviti vse potrebno za nadaljevanje pobude. Sestavljajo ga deželni odborniki F-JK Gioacchino Francescutto, predsednik smučarske zveze Slovenije Janez Zajc in predstavnik koroške vlade Hervis Paska.

Ta ožji odbor bo moral v kratkem izdelati osnutek dokumenta, v katerem bodo točneje določeni organizacijski in finančni aspekti celotnega problema. Kot so povedali na tiskovni konferenci, so o teh vprašanjih okvirno že govorili, dokončni sklep, ki ga bodo nato morali ponovno proučiti predstavniki treh vlad, pa so prepustili strokovnjakom treh dežel, ki se bodo, kot rečeno, sestali že v prihodnjih tednih. V kratkem se bo namreč v Avstriji mudil predsednik mednarodnega olimpijskega komiteja Samaranch, zaradi česar bi bilo primerno, je bilo poudarjeno, da bi se mu pobudniki predstavili z že konkretnim programom.

Ob tromeji izjemni pogoji za prireditev olimpijskih iger

Po prvih in okvirnih ocenah bi priredba zimskih olimpijskih iger ne smela močno načeti državnih blagajin treh držav. Dokončno se bo o tem vsekakor izrekla komisija strokovnjakov. Na tem območju namreč že obstajajo številni športni objekti ter že priznane proge in naprave (le-teh je okrog sto), ki jih je mogoče v kratkem prilagoditi pravilom mednarodnega olimpijskega komiteja. Prednost teh naprav je tudi v tem, da ležijo v medsebojni oddaljenosti 20 km. Obstajajo tudi drugi infrastrukturni objekti, ki so za tako prireditev vsekakor potrebni. Območje povezujejo izvrstne prometne zveze, ki so povezane s sistemom avtocest in mednarodne železniške proge. Območje je dosegljivo tudi z letalskimi zvezami: celovsko letališče je oddaljeno 40 km, ljubljansko 60 in roško 140 km. Pri organizaciji take prireditve je važno tudi vprašanje varstva okolja. Glede na dejstvo, da je večina športnih objektov že zgrajenih in da so na razpolago tudi smučarske proge, bi ne smelo biti večjih problemov glede zaščite narave. Predlagano območje ob italijansko-jugoslovansko-avstrijski meji vsekakor nudi izjemne pogoje za izvedbo zimskih olimpijskih iger.

Pripravil
ALEKSANDER SIRK

Po posvetu o reformi socializma, ki je bil pred nedavnim v Trstu

Če se ne bo sposoben korenito reformirati socializem ne bo več kažipot v prihodnost

VOJMIR TAVČAR

Konec prejšnjega stoletja in v začetku tega je bil kažipot v prihodnost in v novo družbo. Nakazoval je možnost pravičnejših in bolj humanih odnosov, družbe po meri človeka, v kateri bo vsakdo dajal po svojih sposobnostih in od katere bo vsakdo dobival po svojih potrebah. Danes, na pragu devetdesetih let, se že odkrito govori o njegovi predhodni sklerozi, ker v vseh svojih dosedanjih pojavnih oblikah ni izpolnil niti ene od svojih obljub. Nasprotno, na vseh področjih, od gospodarskega do političnega, od kulturnega do znanstvenega, je zaostal za svojim tekmečem, buržujsko kapitalistično družbo. In tudi na področju, ki naj bi bilo njemu lastno, na področju človekovih pravic in svobod, ga od zahodnih družb loči velik razkorak. »Ni dvoma, da večstrankarski parlamentarni sistem predstavlja na področju političnih svobod velik korak naprej v primerjavi z vsakršnim enostrankarskim sistemom, naj bo buržujski ali socialističen,« je grenko ugotovil prof. Boris Majer. In najbrž ga ni nedogmatskega misleca in komentatorja na svetu, ki s to grenko ugotovitvijo ne bi soglašal.

Kje so vzroki tako hude krize socializma? Zakaj se je gibanje, ki je bilo kažipot v prihodnost, izrodilo v zaviralno silo, ki danes ni več kos izzivom (in ne samo tehnološkim) sodobnega sveta in sodobnih družb? O teh vprašanjih je bil govor na nedavnem posvetu o reformi socializma, ki sta ga v Trstu priredila Inštitut Gramsci in Marksistični center pri CK ZK Slovenije. Analiza je bila usmerjena na tri zelo konkretne primere, Madžarsko, Jugoslavijo in Poljsko, nujno pa je zajela tudi splošne probleme socializma, še zlasti pa njegove realne pojave oblike v vzhodnih državah.

Prof. Boris Majer, ki je v svojem referatu o Jugoslaviji zajel tudi splošno problematiko, je videl »izvirni greh« današnjega realnega socializma v njegovem svojstvenem fundamentalizmu. To je napaka vseh prvih socializmov, ki so bili prepričani, da bodo lahko kar čez noč spremenili vse družbene in druge odnose, od gospodarskih do ideoloških. Istočasno so tudi menili, da bodo prav tako lahko v hipu ideološko prepričali vse prebivalstvo in ga usmerili v boj za isti družbeni cilj. Izjema naj bi bila le peščica razrednih sovražnikov, ki jih je treba čimprej onesposobiti in prevzgojiti. Ta težnja pa predpostavlja idejni in politični monopol ene same stranke, idejno monolitnost družbe in izobčenje vsakršne alternative vodilni politični liniji.

Zaradi tega svojstvenega fundamentalizma in politično-ideološkega univerzalizma si je socializem preprečil stalno preverjanje pravilnosti politične linije vodilnega kadra v realni družbeni stvarnosti, saj je bil vsak dvom v pravilnost izbir označen kot frakcionaštvo in revizionizem. Neuspešne rezultate pa je pripisoval nejasno opredeljenim »sovražnikom naroda«. Pomanjkanje alternative je eden od pomanjkanj preglednosti politične in idejne skleroze socializma, ker je zmanjkal dialektični odnos med večino in manjšino. Brez take dialektike pa je vsako gibanje, po mnenju prof. Majerja, obsojeno na sterilnost in krizo.

O rezultatih posveta v tržaškem hotelu Excelsior je eden od organizatorjev, Peter Bekeš, odgovoril na nekaj vprašanj.

PRIMORSKI DNEVNIK: Po treh dneh razprave o primerih Jugoslavije, Madžarske in Poljske se je pred nedavnim v Trstu končal posvet o reformi socializma. Ali je na osnovi teh razprav socializem mogoče reformirati?

BEKEŠ: »Torej, ni ga mogoče reformirati samo na osnovi teh razprav. So pa ravno te razprave pokazale, da so reformni procesi, ki so pravzaprav že v teku - kar je bil tudi razlog, da smo izbrali za obravnavo prav te tri države - ne le potrebni, marveč nujni. Osvetlile so, vsaj po mojem mnenju, vrsto družbenih vzrokov, ki te reforme narekujejo, na relevantni teoretski ravni in nakazale tudi nekatere najosnovnejše smeri teh reform. Osebo bi te smeri označil kot potrebo po poglobljanju demokracije brez vseh prilastkov, kot potrebo po resnem upoštevanju pomena političnega pluralizma in vseh drugih sestavin tega, kar je profesor Bibič v zaključni besedi poimenoval pridobitve demokratične evropske civilizacije. Na to je konec koncev računal tudi Marx v svojih študijah, kot je opozoril profesor Cerroni v svojem uvodnem referatu. Nadaljnja smer oziroma sestavina teh reform je decentralizacija. V globalnem smislu pa je velika večina razpravljalcev zavzela stališče, da to ne bi smele biti zgolj reforme empirično danega, se pravi obstoječega socializma, kakršen obstaja v praksah

Boj za resnično zgodovino

Pogled na dvorano hotela Excelsior z udeleženci posveta

(Foto Mario Magajna)

Nekateri so govorili o boju za lastno zgodovino, drugi so raje poudarjali pravico do neizkrivljene preteklosti. Cilj pa je bil isti, čeprav izražen z nekoliko različnimi besedami: doseči, da bi v socialističnih državah obravnavali polpreteklo obdobje in zlati najbolj dramatične dogodke tega časa tudi z znanstvenim in ne z izključno političnim pristopom.

Dejstvo, da je simpozij o reformi socializma, ki sta ga v Trstu priredila Inštitut Gramsci in Marksistični center CK ZK Slovenije posvetila precejšnjo pozornost ravno problemu zgodovine ni naključje. V tistih dneh je namreč CK madžarske partije razpravljala o dogodkih na Madžarskem v letu 1956 in se do opredeljeval do njih. Upor proti vladi je bil revolucija ali kontrarevolucija? Madžarski komunisti so izbrali kompromisno pot in razsodili, da je šlo v začetku za delavsko vstajo, ki se je pozneje izrodila v kontrarevolucijo. »Salomonska« rešitev, ki je upoštevala stališča naprednejših in konservativnih sil v CK in ki predstavljala korakec - sicer zelo majhen in previden - naprej v oceni dogodkov izpred tridesetih let. Toda rešitev, ki z resnim zgodovinskim pristopom k oceni dogajanja nima nič skupnega.

V svoji knjigi 1984 George Orwell ni veliko pretiraval, ko je opisoval odnos socialističnih režimov do preteklosti in ko je trdil, da ima oblast tisti, ki obvladuje preteklost. Kot v njegovem izmišljenem - a ne preveč - svetu, ki ga je dominiral veliki brat, tako tudi v socialističnih državah (brez izjeme) interpretacija zgodovinskega dogajanja prilagajajo kontingentnim političnim potrebam in revizija vsakega stališča je travmatski dogodek. Vsaka družba, pa naj bo še tako demokratična, nerada obračunava z lastno pre-

teklostjo - še zlasti, ko so dogodki še živo prisotni v spominu živčih ljudi - predvsem pa nerada izpira svoje umazano perilo in odpira omare s skritimi okotnjaki. V demokratičnih režimih dialektična igra med večino in opozicijo spodbuja razmišljanje, v totalitarnih pa narava sama režima preprečuje refleksijo o preteklosti. Predvsem pa vsaka revizija pogledov na preteklost načenja mit nezmožljivosti partije in s tem strah vseh zgodnih socializmov, da bi bila na kakršen koli način načeta monolitnost stranke na oblasti.

Prizadevanja za korenito reformo socializma - vsaj v smeri, ki jo je nakazal simpozij v Trstu - zato ne morejo mimo prizadevanj za znanstveni in nepristranski pristop k zgodovinskemu dogajanju. In ne samo zato, da bi vrnilo politično in človeško dostojanstvo žrtvam represij, ki so bile opljuvane z etiketo kontrarevolucionarjev. Možnost svobodnega in kritičnega raziskovanja je predpogoj svobodne in kritične kulture in znanosti, ki ne more aprioristično sprejemati nobene uradne resnice, predvsem pa ne sme svojih spoznanj in ugotovitev prikrojevati bolj ali manj kontingentnim političnim potrebam. Politično pogojevanje znanosti in kulture, predvsem pa krnitev kritičnega duha in z njim vsakršnega pluralizma je eden od glavnih vzrokov skleroze in neuspešnosti sedanjih socialističnih režimov.

Bitka za zgodovino je zato sestavni del bitke z reformo socializma. Saj bo ravno pripravljenost kritičnega soočanja s preteklostjo in z najbolj travmatičnimi dogodki te preteklosti eden od glavnih dokazov, ali so realni socializmi pripravljeni korenito od temeljev navzgor prenoviti svojo hišo.

V. T.

Prvi socializmi so po oceni ljubljanskega profesorja v dilemi med pluralizmom in enotnostjo ocenili kot prioriteto enotnost. Zapostavljanje različnosti je glavni vzrok krize. Seveda odnosi med večino in manjšino niso definirani enkrat za vselej, pač pa se spreminjajo s preminjanjem družbe. Inovativne ideje in programi so sad različnosti, lahko pa postanejo stvaren program prenavljanja le ob enotni volji večine.

Prof. Umberto Cerroni pa je dodal, da to, kar je je dobilo ime socializem, je v bistvu skupek postulatov, ki so izšli iz kritike »prvega kapitalizma«, se pravi iz kritike kapitalističnih družb ob koncu prejšnjega in v začet-

ku tega stoletja. Toda kapitalizem se je razvil zelo hitro, medtem ko je socializem ostal vezan na te izvirne postulate, saj je bil vsak poskus drugačne analize kapitalizma »opljuvan« kot revizionizem. K takemu odnosu je najbrž prispevalo tudi dejstvo, da je prva socialistična družba nastala v državi, v kateri je bil kapitalizem le delno razvit in v kateri je bila družba na nizki stopnji družbenega in kulturnega razvoja.

Nov lik kapitalizma je po mnenju prof. Cerronija mogoče shematizirati kot prehod od dojetanja »absolutne dodatne vrednosti« k uveljavljanju »relativne dodatne vrednosti«. To pa odpravlja politične omejitve gospo-

darski dejavnosti in diskriminacijo delavca, kot dokazuje uvedba splošne volilne pravice. Ob tem pa se prehaja tudi od demokracije, ki temelji na splošni volilni pravici, v pravno državo, ki jo integrira socialna država. Socializem pa je po besedah prof. Cerronija ostal še vedno pri starih kategorijah, po katerih kapitalizem temelji samo na izkoriščanju s pomočjo politične in pravne prisile. Tako zastarelo tolmačenje kapitalizma je socializmu onemogočilo dojetanje procesa dekolonizacije po drugi svetovni vojni, nastanek in krepitev antifašističnega gibanja in nastanek demokratičnih držav na ljudski osnovi.

Stari model socializma je temeljil na prepričanju, da se bo družba razvijala

dokaj linearno na temeljih industrijske družbe prejšnjega stoletja. Zlasti po zaslugi znanstvene in tehnološke revolucije pa so bile spremembe veliko bolj korenite še posebej po koncu druge svetovne vojne. V razvitih zahodnih državah ima delo veliko večjo intelektualno vsebino, zaradi tega pa kulturno ovrednoteno delo postopno zamenjuje ročno delo. Razširjena je izobrazba, uveljavila se je kompjuterizacija, vse večji vpliv ima ekonomija storitev. Gospodarstvo temelji vse bolj na »družbenih močeh«, kar pomeni, s prisposobo iz informatike, da je tem bolj pomemben »soft«, čim bolj je razširjen »hard«. Človek, ki je bil kot ročni delavec izločen iz gospodarskih procesov, postaja glavni dejavnik teh procesov s svojim umskim delom.

Če so navedeni vzroki krize socializma, kateri so možni izhodi? Z enim stavkom, ki povzema naslov simpozija, bi lahko rekli, da je rešitev v reformi socializma. Socializem prihodnjih generacij, je pred nedavnim poudaril predsednik slovenskih komunistov Milan Kučan, bo moral nujno biti zelo različen od tistega, ki so si ga zamislili njihovi očetje. V nasprotnem primeru, je dodal prof. Majer, ne bo obstajal več.

Bistveno vprašanje postaja torej, ali je mogoče socializem reformirati. In ob tem vprašanju še problem, ali naj gre za reformo v socializmu ali pa za reformo socializma. Ob ugotovitvi, da so reformni procesi dolgoročni, so si bili udeleženci simpozija edini v poudarjanju, da je potrebna reforma socializma, kažipot reforme pa mora biti demokracija brez vsakršnih prilastkov. Temeljnega pomena je bila tudi ugotovitev, da je socializem le ena od možnih družbenih ureditev, ki bo morala biti kompetitivna z ostalimi. Reformirati torej, toda kako? Z uvažanjem svobodčin na vseh področjih človekovega delovanja: v gospodarstvu, v kulturi, v politiki. Demokracija, je dejal prof. Cerroni, je tudi edino tehnično orodje za upravljanje razvitih družb.

Najbolj sporno je bilo v tem okviru vprašanje političnega pluralizma. Ali naj to pomeni večstrankartvo ali pa drugačno, vsekakor pa kompetitivno izražanje razlik, različnih družbenih načrtov in političnih projektov. V največji zadregi so se v tem pogledu znašli jugoslovanski udeleženci, ki so nekoliko protislovno poudarjali, da večstrankartvo ni prepovedana, ne more pa biti tudi edina možna pot v pluralizem. Nekdo je na Mladini tako stališče komentiral z »ne hecajmo se«, drugi pa opozarjajo, da reforma socializma ne more biti enostavno prevzemanje vrednot in sistemov liberalne buržujske družbe. Prof. Cerroni je nakazal teoretično pot iskanja v oblikovanju humanistične kulture, ki naj temelji na znanosti, na svetu interesov in na prioritati skupnosti in demokracije. Socializem se mora osvoboditi svoje plitve omejitve na ekonomijo in politiko in mora vzpostaviti ploden odnos z veliko tradicijo sodobne znanosti.

Dlje od tega simpozij najbrž tudi ne bi mogel iti. Morda pa bo nekaj možnih odgovorov nakazal drugi simpozij, ki ga imata Inštitut Gramsci in Marksistični center že v načrtu: posvet o vlogi in prispevku socialističnih gibanj, ki delujejo v sklopu zahodnih družb. Pri tem pa je nujno pohiteti, ker se vsi dobro zavedajo, da časa za reformo ni več veliko.

Pogovor s Petrom Bekešem

»Da bi boljše živeli...«

sedanjih socialističnih družb, ampak bo v okviru reformnega iskanja - tako pri teoretičnem snovanju kot praktični aplikaciji teh reform - potreben, kot je nekdo slikovito rekel, prenavljati hišo od temeljev navzgor.

PRIMORSKI DNEVNIK: Pri reformi socializma ne morejo sodelovati samo socialistične sile, ampak tudi druge demokratične družbene skupnosti.

BEKEŠ: »No, mislim, da je to pomembno spoznanje, ki ga tudi pri nas sicer uveljavljamo. Na simpoziju je doživelo potrditev, da je lahko socialistična družba kot ureditev, ki zagotavlja perspektivo svobodnejšega, humanejšega, kulturno in materialno bogatejšega življenja, samo kreacija vseh družbenih sil. In temu konec koncev naj služi ta demokracija.«

PRIMORSKI DNEVNIK: V povojnem času je socializem že imel nekaj vizionarjev, nekaj reformatorjev, ki so svojo reformno navdušenje plačali tudi z življenjem. Zakaj se socializem reformira tako počasi in šele sedaj prihaja do spoznanja, da reforme niso več odložljive?

BEKEŠ: »Reforme, oziroma reformni poskusi so bili res zgrajeni tudi na velikih koncepcijah. Naj ostanem kar doma in opozorim samo na jugoslovanski projekt integralnega samoupravljanja. Mislim, da pravzaprav danes šele dozorevajo vsi pogoji za resen pristop k tem reformam, ne resen v smislu volje nosilcev teh reform, ampak resen v smislu izpolnitve cele vrste predpostavk, ki - kot se danes vidi, ko gledamo na svet holistično, ko ga gledamo kot celoto - niso samo stvar konkretne družbe, v kateri se reforme dogajajo. Mislim na odnose v svetu, na zmanjševanje napetosti, na procese, ki jih spremembe v razvoju proizvodnih sil s postindustrijsko vizijo tehnološkega razvoja prinašajo z dviganjem izobrazbene in sploh civilizacijske ravni. Vse to je, skupaj z že prej omenjenimi stvarmi, infrastrukturni pogoji za razvoj ene demokratične družbe. In še na eno stvar bi opozoril. Mislim, da so bili vsi dosedanj reformni projekti - vključno z našim projektom samoupravnega razvoja v socializmu, ki ne izgublja vrednosti, pač pa dobiva celo nekatere nove spodbude in se umešča v nek realnejši

historični okvir v smislu razvojne perspektive v viziji teh reform - zaprti. Danes je premik v tem, da se socializem kaže kot odprt družbeni projekt brez končnih ciljev, ker se morajo ti cilji legitimno uveljavljati kot projekt delovanja ljudi v vsakokratnem obdobju.«

PRIMORSKI DNEVNIK: Če si lahko dovolim majhno provokacijo: to je po svoje v sedemdesetih letih trdil tudi Stane Kavčič.

BEKEŠ: »Stane Kavčič je pač deloval v razmerah svojega časa, ki niso primerljive z današnjimi, tako da pripombe niti ne jemljem za provokacijo. Razmere, o katerih sem govoril, so danes pač bolj naklonjene tem projektom. Več znanja, več informacij, širši pretok teh informacij tudi med deložami - k čemur je prispeval tudi tržaški posvet - so ravno pomembna sestavina pogojev za to, da gremo naprej. Takrat pogojev za to očitno še ni bilo.«

PRIMORSKI DNEVNIK: S končnim ciljem, da bi vsi boljše živeli?

BEKEŠ: »Mislim, da gre preprosto za to, kar je vsakemu človeku razumljivo na vzhodu, na zahodu, na severu in jugu. Boljše in človeka vredno življenje je tisto, kar lahko ob ideji socializma, ki naj tako življenje zagotavlja, ljudi tudi združuje. Združevalo jih bo pa toliko, kolikor se bo socializem v praksi, in ne samo na ravni teorije in ideologije, sposoben potrjevati kot ureditev, ki to res zagotavlja. S takšno zavestjo vsaj mi pristopamo k tem vprašanjem.«

V. T.

Po sinočnih povratnih tekmah pokala pokalnih prvakov

Snaidero in Real Madrid v finalu

SNAIDERO - ŽALJGIRIS 98:84 (53:53)
SNAIDERO: Gentile 11, Esposito 19, Dell'Agnello 23, Oscar 17, Polesello, Boselli, Gloučkov 18.
ŽALJGIRIS: Visockas 6, Krapikas 10, Kurtinaitis 21, Sabonis 20, Brazdauskis, Homičus 16, Einikis 5, Jovajša 6.
SODNIKA: Douvis (Gr.) in Jungelrand (Fin.); PM: Snaidero 19:23, Žaljgiris 9:15; PON: Sabonis, Krapikas, Kurtinaitis; 3 TOČKE: Gentile 1:3, Esposito 0:1, Dell'Agnello 1:2, Oscar 1:2, Boselli 0:1, Kurtinaitis 5:8, Sabonis 1:2, Homičus 3:12, Jovajša 2:4; GLEDALCEV: 7.200.
CASERTA — Italijanska peterka je v sinočni povratni tekmi pokala pokalnih prvakov povsem nadoknadila zaostanek z gostovanja v Kaunasu (86:80) in si tako zagotovila nastop v finalu, ki bo 14. marca v Atenah. Pot do uspeha pa nikakor ni bila lahka, saj Žaljgiris v svojih vrstah uvršča tudi »tri zlate kolajne« iz Seula. Do odločilnega preobrata je prišlo sredi drugega polčasa. Dotlej je bilo sreča-

nje dokaj izenačeno, začetek drugega polčasa pa za Snaidero ni bil nič kaj obetaven, zatem pa so se po zaslugi odličnega Gentileja in pete osebne napake Sabonisa stvari le zasukale v pravo smer.
REAL MADRID - CIBONA 119:97 (57:43)
REAL MADRID: Llorente, Petrović 47, Romay 4, Birjukov 20, Fernando Martin 17, Peres, Villalobos 6, Cargol 11, Rogers 8, Antonio Martin 8.
CIBONA: Nakić 2, A. Petrović 10, Bečić, Čutura 6, Anzulović 4, Sunara 23, Cvijetičanin, Miličević 34, Razić 10, Arapović 7.
MADRID — Košarkarji Real Madrida so zmagali že v Zagrebu (sicer le s točko razlike), tako da je bilo res težko pričakovati, da si bodo na domačem igrišču izpustili iz rok priložnost, da se prebijajo v finale. Poleg tega je Cibona ostala še brez Cvijetičanina, ki ga muči Lumbago. Tako je bil rezultat že v 5. minuti 22:6 za Real, pri katerem

je blestel zlasti Petrović. Zagrebčani, pri katerih je bil najboljši Miličević, so sicer zaostanek zatem znižali (v 23. minuti 70:61), a na zmago res niso mogli misliti, saj je zatem na igrišče spet stopil Petrović in takoj je bilo spet 15 točk razlike.
POKAL PRVAKOV
V 3. povratnem kolu pokala prvakov bo splitska Jugoplastika že danes gostovala pri Nashui iz Den Boscha. Ostali bodo igrali jutri, in sicer: Aris Solun - Makabi, Limoges - Scavolini, Barcelona - CSKA.
LESTVICA: Barcelona 16, Makabi 14, Aris 12, Jugoplastika 10, Scavolini 8, CSKA 6, Limoges 4, Nashua 2.
KORAČEV POKAL
Danes bosta na sporedu tudi povratni polfinalni tekmi Koračevega pokala med Philipson in Vismaro na eni ter Zadrom in Partizanom na drugi strani. V prvih tekmah sta zmagala Vismara (95:81) ter Partizan (75:63).

Svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju v Lahtiju

Zmagoslavje domačink

LAHTI (FINSKA) — Finske tekmovalke so včeraj na 38. svetovnem prvenstvu v nordijskem smučanju spet osvojile vsa tri odličja. Kot je to uspelo domačinkam v petek v teku na 10 km v klasični tehniki, so včeraj finske predstavnice poskrbele še za en podvig in osvojile vse tri kolajne na 15 km v klasični tehniki.
Tokrat pa je zlato kolajno osvojila Martjo Matikainen, ki je za sami dve sekundi prehitela veteranko Marjo Lisko Kirvesniemi, tretja pa je bila Pirkko Mattaa.
Porazenke včerajšnjega dne so bile sovjetske predstavnice, ki so ostale brez kolajne. Še najboljša je bila 37-letna Raisa Smetanina, ki je osvojila četrto mesto.
Odpovedala pa je tudi edina italijanska predstavnica v tej konkurenci Klara Angerer, ki se je morala zadovoljiti z 38. mestom.
VRSTNI RED
1. MATIKAINEN (FINSKA) 47'46"6;
2. KIRVESNIEMI (FINSKA) 47'48"6; 3.

MAATTAA (FINSKA) 48'20"8; 4. Smetanina (SZ) 48'54"9; 5. Jahren (Nor.) 49'00"5; 6. Pyykkonen (Fin.) 49'31"0; 7. Šamšurina (SZ) 49'42"5; 8. Nybraten (Nor.) 49'47"5; 9. Lazutina (SZ) 49'57"9; 10. Wold (Nor.) 50'11"5.
LESTVICA ZA SP
1. Wälbe (SZ) 115; 2. Navrančikova (ČSSR) 82; 3. Šamšurina 75; 4. Di Centa (It.) 64; 5. Kirvesniemi (Fin.) 62.
Danes bo v Lahtiju na sporedu moški tek na 15 km v klasični tehniki. Eden od velikih favoritov je tudi Italijan Marco Albarello, ki je pred dvema letoma na SP v Oberstdorfu osvojil zlato kolajno.
Hokejisti Medveščaka jugoslovanski prvaki
ZAGREB — Hokejisti zagrebškega Medveščaka so tudi v tretji finalni tekmi končnice jugoslovanskega prvenstva premagali Jesenice (včeraj s 3:0) in so tako prvič v svoji zgodovini osvojili naslov državnega prvaka.

Prijateljska nogometna tekma

Danes Italija - Danska

PISA — Do svetovnega nogometnega prvenstva manjka še šestnajst mesecev, zato je dokaj vprašljivo, kakšno korist prinašajo prijateljska srečanja, kot na primer današnje med Italijo in Dansko. Do mundiala namreč lahko pride še do velikih sprememb, v ospredje se lahko prebijejo nova imena. A z druge strani je nekaj pač treba tudi početi, reprezentanca tako dolgo obdobje ne more mirovati, potrebno je usklajevanje, uigravanje in ker so se »azzurri« kot gostitelji izognili kvalifikacijam, jim pač ne preostane drugega kot da igrajo prijateljske tekme. Italija in Danska sta se zadnjič pomerili na evropskem prvenstvu pred osmimi meseci. Zmagali so »azzurri« z zadetkoma Altobellija in De Agostinija. Odlej je trener Vicini vnesel nekaj novosti (zatekel se je k Bertiju, ki je nadomestil Ancelottija in k Sereni namesto dvojice Mancini-Altobelli), še nekaj več pa jih je vnesel danski trener Piontek, čeprav ne toliko, kot je napovedoval po evropskem prvenstvu.

Tekma se bo pričela ob 19. uri, Italija pa bo nastopila v naslednji postavi: Zenga, Bergomi, Maldini, Baresi, Ferri, Berti, Donadoni, De Napoli, Vialli, Giannini, Serena (12 Tacconi, 13 Ferrara, 14 Crippa, 15 Marocchi, 16 Baggio, 17 Borgonovo, 18 Mancini).
Piontek pa je napovedal tako postavo: Schmeiche, J. Larsen, Nielsen, Olsen, Heintze, Bartram, Jensen, Molby, Povlsen, Vilfort, B. Laudrup (12 Kristensen, 13 Helt, 14 H. Larsen, 15 Elstrup, 16 Rasmussen).
Zago ne bo igral kar poldrugo leto
TURIN — Poškodba, ki jo je nogometaš Torina Alvise Zago utrpel v nedeljo v Genovi, je dosti hujša kot je sprva izgledalo. Poškodoval si je namreč križne vezi na desnem kolenu, tako da ne bo igral kar poldrugo leto. Zago, ki ima 19 let, je v A ligi prvič nastopil prav v letošnji sezoni.

Enotedenska kolesarska dirka po Siciliji

Vanderaerden v sprintu

AVOLA (SIRACUSA) — Belgijec Vanderaerden je osvojilo svojo 94. zmago kot profesionalni na četrti etapi mednarodne kolesarske enotedenske dirke po Siciliji.
Belgijski kolesar je na cilju v Avoli prehitel italijanske sprinterje Adriana Baffija in Guida Bontempija. Italijan Bruno Leali je ohranil prvo mesto na skupni lestvici.
VRSTNI RED 4. ETAPE (Scordia - Avola, 187,600 km): 1. Vanderaerden (Bel.) 4:54'22" s poprečno hitrostjo 38,238 km na uro; 2. Baffi (It.); 3. Bontempi (It.); 4. Chesini (It.); 5. Boffo (It.) itd.
SKUPNA LESTVICA: 1. Leali (It.) 18:26'8"; 2. Baffi (It.) po 3"; 3. Gavazzi (It.) po 11"; 4. Kelly (Ir.) po 13"; 5. Gioia (It.) isti čas.
Časnikarji nagradili Oriolija
VIDEM — Deželno združenje športnih časnikarjev Furlanije-Juljske krajine je sinoči v Vidmu nagradilo

furlanskega motociklista Edija Oriolija, ki je lani triumfiral na sloviti dirki Pariz-Dakar. Nagrado so mu izročili kot priznanje mlademu športniku, ki se je proslavil na mednarodnem tekmovalju. Nagradjeni so bili še porde-nonski dvigalec uteži Luca Calzolari, tržaški veslač Federico Bertoli in tržaški kolesar Alessandro Pacioccini.
Danes atletski troboj Italija-NDR-Jugoslavija
TURIN — V Turinu bo danes moški in ženski atletski dvoranski troboj med Italijo, Jugoslavijo in Vzhodno Nemčijo. Tekmovanje bo atletom služila za preverjanje forme pred svetovnim prvenstvom, ki bo od 3. do 5. marca v Budimpešti. Pričakovati je dvojni uspeh Italije. Jugoslavija namreč trenutno nima močnejšega zastopstva, Vzhodna Nemčija pa bo v Turin poslala nekakšno B selekcijo, v kateri izstopa le nekaj imen.

Danes v zaostalih tekmah

Primorje - S. Canzian Vesna - Paviese

V današnjih zaostalih nogometnih tekmah bosta proseško Primorje (1. amaterska liga) in kriška Vesna (2. amaterska liga) skušala popraviti položaj na lestvici, kar pa nikakor ne bo lahko, še zlasti ne za Primorje, ki se bo pomerilo s solidnim S. Canzianom, za katerim zaostaja za dve točki. Tekma bo ob 15. uri na Proseku. Nekoliko lažje bo za Vesno, ki bo prav tako na domačem igrišču (ob 15. uri) gostila Paviese, ki je sicer nižje na lestvici, a ga nikakor ne gre podcenjevati.
Uspeh judoista Komjanca
Na nedavnem italijanskem prvenstvu v judu, v kategoriji »speranze«, ki je bilo v Pordenonu, se je izkazal slovenski predstavnik goriškega kluba Mishima Judo Claudio Komjanc. Tekmoval je v kategoriji rjavih in črnih pasov in dosegel 4. mesto, kar je vse-kakor dober dosežek, saj gre za tekmovalje vsedržavnega značaja.

V nižjih namiznoteniških prvenstvih (B, moška C in promocijska liga)

Dekleta in fantje Krasa Globtrade uspešno nabirajo točke

Vzporedno z zmago prvoligašic je Kras Globtrade dosegel tudi zmage v vseh nižjih ligah: v ženski B ligi so krasovke v gosteh odpravile ekipo Carneida, moštvo v C ligi je doma doseglo uspeh proti Arsenalu Cadelbosco, a naraščajnice so v promocijskem tekmovanju prepričljivo premagale tržaški Chiadino.
ŽENSKA B LIGA
Krasova dekleta so v gosteh povsem zasluženo premagale Carneid s 5:2. Martina Ravbar je bila glavna protagonistka srečanja, saj je premagala vse tri nasprotnice, Sabrino Michelli, Jugoslovanko Vero Sosić in njeno mater Patri-zio Menegatti. K zmagi je doprinesla z dvema osvojenima točkoma Martinina sestra Tanja, in sicer proti Menegattijevi in Michellijevi. Za Coljevo in Tanjo je bila Jugoslovanka Sosićeva precej trd oreh, zato pa se ji je odločno zoperstavila Martina Ravbar pri vodstvu Krasovk 4:3 in po trdi borbi za ključna srečanja v korist svoje ekipe. V prihodnjem kolu se bo Kras pomeril s prvouvrščeno Azzurro iz Gorice.
CARNEID - KRAS GLOBTRADE 2:5.
Sosić - Colja 2:0 (21:8, 21:15), Menegatti - T. Ravbar 0:2 (8:21, 17:21), Michelli - M. Ravbar 0:2 (21:23, 16:21), Sosić - T. Ravbar 2:0 (21:11, 21:13), Michelli -

Colja 2:0 (21:17, 21:7), Menegatti - M. Ravbar 0:2 (12:21, 9:21), Michelli - T. Ravbar 0:2 (12:21, 22:24), Sosić - M. Ravbar 0:2 (14:21, 20:22).
IZIDI 8. KOLA: Carneid - Kras Globtrade 3:5, Azzurra Gorica - Fincantieri 5:2, Recoaro Bocen počitek.
LESTVICA: Azzurra Gorica 10, Kras Globtrade 8, Recoaro Bocen, Carneid 6, Fincantieri Trst 2 (Kras Globtrade, Recoaro in Carneid imajo tekmo manj).
MOŠKA C LIGA
Fantje so bili že vnaprej pripravljeni na težavno nasprotnika iz Cadelbosca. Odločilna je bila že prva tekma med Miličem in Fontanesijem, ki se mu je krasovec v prvem setu dobro upiral, v drugem pa mu je popustila koncentracija. Zato je bilo odločilnega pomena, da Šerčer v sedmi tekmi premaga najmočnejšega nasprotnika Arsenal, Stefana Lamo, ki je lani nastopal v A-2 ligi pri vodilnem TT Gazoldo. Njuna tekma je bila hkrati tudi najlepša, kar smo jih videli v C ligi. Veliki podvig je Šerčerju uspel v treh setih. Po porazu Miliča z Minarijem je bilo na Štoki, da ohrani dobre živce in premaga Fontanesija. To nalogo je Štoka tokrat dobro opravil, čeprav so mu v šestem srečanju proti Munariniju že

začeli popuščati živci. V sami končnici nedeljskega srečanja pa je pokazal vso zbranost in z neverjetno mirnostjo v tretjem setu doprinesel k zmagi na domačih tleh. Kras Globtrade se je ponovno povzpelo na drugo mesto. Npopravljivo napako v desetem kolu prvenstva pa je napravil tržaški CMM, ki se že drugič ni pravočasno predstavil na tekmo, čemur sledi odvzem petih točk. CMM, ki je spadal med favorite, tvega tako izpad iz lige.
KRAS GLOBTRADE - ARSENAL CADELBO스코 5:4
Milič - Fontanesi 0:2 (19:21, 13:21), Štoka - Lama 0:2 (8:21, 5:21), Šerčer - Munarini 2:0 (21:14, 21:15), Milič - Lama 0:2 (19:21, 18:21), Šerčer - Fontanesi 2:0 (21:8, 22:20), Štoka - Munarini 2:1 (16:21, 21:18, 21:13), Šerčer - Lama 2:1 (19:21, 21:14, 21:15), Milič - Munarini 0:2 (12:21, 16:21), Štoka - Fontanesi 2:1 (21:18, 16:21, 21:10).
IZIDI 10. KOLA: Nettuno Bologna - Edera Pordenone 5:1, TT Calto - CMM Trst 5:0, Alto Adige B - Fortitudo Bologna 1:5, Kras Globtrade - Arsenal Cadelbosco 5:4.
LESTVICA: Fortitudo Bologna 18, Kras Globtrade 14, Arsenal Cadelbosco 13, TT Calto 12, CMM Trst 11, Edera Pordenon, Nettuno Bologna 4, Alto Adige B 2.

PROMOCIJSKA LIGA
Naraščajnice Krasa Globtrade Biserka Simoneta, Monika Radović in Katja Štoka so uspešno nastopile v promocijski ligi proti Chiadino in ga premagale s 5:2. Biserka Simoneta je osvojila tri točke, po eno pa Štoka in Radović. Za slednji je bila nasprotnica Pianijeva (17. na državni lestvici pionirk) še nedosegljiva, vendar se je Radovičeva proti njej presenetljivo dobro odrezala v prvem delu igre. Borovke so doma izgubile z ekipo Lega nazionale s 4:5.
Le malo pa je manjkalo, da ni ekipa Bor Farco pripravila veliko presenečenja. V Gorici je namreč nastopila proti močni ekipi Lega nazionale, za katero igra tudi Jugoslovanka Ines Markič. (J. J.)
Naša dekleta so stopila za mizo brez občutka manjvrednosti, nasprotnicam so nudile izredno močan odpor, čeprav so bile te od 5 do 10 let starejše od njih in so torej imele precej daljši igralski staž. Dvoboj je bil odprt prav do zadnjega srečanja, v katerem je Jadranka Cergol sicer nudila Simonatovi oster odpor (23:21, 21:17), vendar je uspelo bolj izkušeni in starejši Goričanki srečanje odločiti v svojo korist. Rutinirano igro je pokazala Ana Bersan, ki je

izgubila le z Markičevo, vrhunec srečanja pa je bil gotovo dvoboj med Laro Posega in Markičevo. Tržačanka je pokazala izredno borbenost in če bi imela le drobec športne sreče, bi pripravila pravo senzacijo, saj je Jugoslovanka le z največjo težavo vračala njene napade, končni izid pa je bil izredno tesen (21:19, 23:21).
Trenner Filipaz je bil z igro svojih varovank kljub porazu s 5:4 zadovoljen, saj so njegove igralkе pokazale napredek, ki dobro obeta za bodočnost. (boj)
Na lestvici vodi Lega nazionale, Bor in Kras Globtrade si delita drugo in tretje mesto, sledi Chiadino. Prestavljen tekma med Krasom in Borom bo danes ob 18.30 v športno-kulturnem centru v Zgoniku.
TURNIR ZA NEREGISTRIRANE IGRALCE
Neregistrirani podmladek Krasa Globtrade, ki bo stopil na tekmovalno prizorišče čez nekaj let, je meril svoje moči na deželnem turnirju. Na tekmovalju, ki ima namen pripraviti mlade igralkе na bližnje mladinske igre, so se krasovci v kategoriji osnovnih šol uvrstili takole: med deklicami je zmagala Katja Milič, Erika Radović je bila peta in Nina Milič sedma. V številčni konkurenci je bil Peter Santini tretji, Miran Simoneta sedmi. (J. J.)

Nogometni turnir v Kopru

Domačini so se odrezali

KOPER — Zmagovalec 7. nogometnega turnirja Koper '89 je po pričakovanju reprezentanca JLA, ki pa se je morala za prvo mesto v finalni tekmi nadvse potruditi, da je strla odpor rumeno-modrih, ki so bili jugoslovanskim zvezdnikom ne le enakovredni tekmeči, pač pa so jih na trenutke tudi nadigrali in za svojo igro prejeli številne pohvale, med drugim tudi od jugoslovanskega zveznega selektorja Ivce Osima.
Na Bonifiki se je zbralo več kot 3.000 gledalcev, ki so resnično uživali v dopadljivem nogometu. Nogometaši Kopa so zaigrali moderno in po prvih 45 minutah je bil rezultat 0:0. V nadaljevanju je najprej Breznikar povedel rumeno-modre iz pravilno dosojene 11-metrovke, potem je Bečaj zapravil dve stoodstotni priložnosti, za namerček pa sta Zulić in Breznikar zadela še prečko. V finišu pa se je izkazal jugoslovanski reprezentant Jakovljević, ki

je z dvema goloma dosegel končni rezultat 2:1.
V tekmi za tretje mesto je Rudar iz Trbovelj z 1:0 premagal Maribor. Vsi udeleženci so prejeli pokale, zmagovitega je izročil kapetanu reprezentance JLA Jakovljeviću predsednik izvršnega sveta skupščine občine Koper Milan Vergan. Posebne pokale pa so prejeli še najboljši igralec Jermianiš, najboljši vratar Voljk (oba Koper), najboljši strelac Jakovljević (JLA, dosegel je tri zadetke) ter moštvo Kopa, ki je prejelo pokal navijačev, namenjen najbolj disciplinirani ekipi. Ob uspehu na zelenem igrišču velja pohvaliti še kopske nogometne delavce za vzorno izvedeni turnir, ki si ga je v dveh dneh ogledalo nekaj nad 5.000 ljubiteljev nogometa.
KONČNI VRSTNI RED: 1. Reprezentanca JLA, 2. Koper, 3. Rudar (Trbovlje), 4. Maribor. (Kreft)

Zimska balinarska sezona se bliža koncu

Krasovci presenetili na zadnjih nastopih

Zimska balinarska sezona se počasi izteka. Bila je izredno bogata, kar nam potrjuje veliko število vpisanih ekip (48) na vsakotedenskih tekmovanjih, ki jih je balinarski odsek pristaniških delavcev organiziral na pokritih stezah v Briških. Vsakič ko je bil na omenjenem tekmovanju dostop prost, so se prijaviili številni odlični balinarji, celo državni reprezentante svetovnega merila iz Slovenije, Hrvaške, Furlanije in Veneta.
Prav zato je bilo našim zamejskim balinarjem skoraj nemogoče prebiti se do prvih šestih mest, ki so nagrajena z zlatimi kolajnam. Vendar so Krasovi predstavniki prav na zadnjih dveh nastopih postavili na glavo vsa predvidevanja in prijetno presenetili ter se v izredno ostri konkurenci celo dvakrat uvrstili pod sam vrh. Prejšnji konec tedna je bilo tekmovalje trojk za igralce C in D kategorije. Kras je nastopil v postavi Skupek, Milani in A. Rosati ter se najprej otesel trojke San

Giovannija. V naslednjem nastopu pa je imel Skupek za nasprotnika celo dva klubska soigralca, Emilija in Businellija, ki pa sta ob tej priložnosti ob-lekla dres S. Giovannija. Tudi zanje na žalost ni bilo pomoči pred razigranimi krasovci, ki so na koncu zaslužen zmagali, a ne brez težav. Krasova trojka pa je v tretjem nastopu igrala izredno in se v slabih 45 minutah zlahka otesla odlične postave iz Milj. V naslednjem srečanju pa se Krasovi predstavniki lahko hudejeje le nad športno srečo, ki se je pri rezultatu 10:10 v dramatičnih trenutkih na žalost nasmehnila nasprotniku.
Prejšnji konec tedna pa so bile na vrsti dvojice. Nastop je bil prost. Kras je nastopil v postavi Skupek-Pelicon in bil že v prvem srečanju na robu poraza. Nasprotnik je namreč zaradi slabe igre bližalca že visoko vodil z 10:2. Ko so že vsi mislili, da je njuna usoda zapečaten, sta balinarja v belo-

modrem dresu z odlično igro zmanjšala zaostanek na 9:10. Razmerje sil na igrišču je bilo takrat zanju praktično nerešljivo, zgodil pa se je pravi čudež, saj je Krasov predstavnik, ki je sicer izrazil bližalec, z natančnim zbijanjem prav na zadnji črti onemogočil zmago nasprotniku, ki se je celo v odločilnem lučaju nasmehnila prav Krasu. V tretjem srečanju pa sta bila krasovca pred skoraj nemogočo nalogo. K predaji jima je namreč uspelo prisiliti odlično dvojico L. Ranieri in Pettenello, kateri neprizakovanega, a tem bolj grenkega poraza sploh ni mogel prenesti, saj ob koncu srečanja sploh ni segel v roko nasprotnikom. Taka nešportna gesta je za balinarska igrišča nekaj res ne-navadnega. Skupek in Pelicon pa sta nato v nedeljo igrala pod svojimi sposobnostmi in sta v četrtem nastopu morala priznati premoč kasnejših finalistov. Zanju pa uvrstitev med prvo šestero predstavlja kratkomalo edinstven uspeh. (Z. S.)

DEŽELNI MLADINCI

CGI MILJE - CIBIBONA 78:81 (32:44)
CIBIBONA: Simonič 11 (1:5), Cecco 9 (5:6), Gasperini 0:1, Turk 2, Vodopivec 37 (1:4), Pertot 19 (3:6), Bogatec 3 (1:2).
Mladinci Cicibone so v drugem povratnem kolu dosegli svojo četrto zaporedno zmago. Bili so celo tekmo v vodstvu, tako da ni bila, kljub majhnim razlikam, zmaga nikoli pod vprašajem. Za konec bi omenili še, da so tekmo zaradi prevelike strogosti sodnikov končali košarkarji Cicibone le v štirih. Tokrat je bil najboljši Vodopivec. (A. Race)
LESTVICA: Stefanel 22, Saba 20, Inter 1904 18, Alabarda 17, Libertas A 16, Cicibona in Latte Carso 12, Stella Azzurra 10, Sokol 4, CGI Milje 2, Libertas B 0.

DRŽAVNI KADETI

FANTONI - JADRAN FARCO 82:83 (46:44)
JADRAN FARCO: Bajc 1 (1:2), Daneu 19 (5:7), Križman 14 (0:3), Legiša, Presel, Sterni 8 (4:4), Sosič 10 (2:2), Ažman 20 (8:9), Oberdan 11 (1:3), Gerli.
TRI TOČKE: Oberdan 2.
V zadnjem kolu prvega dela prvenstva so jadranovci po dramatični tekmi premagali in gosteh videmski Fantoni. Tekma je bila izredno napeta, v končnici pa so odločili prav živci. Ekipi sta se stalno izmenjavali v vodstvu. Fantoni je izkoristil predvsem fizično premoč pod košema in izredno agresivnost za vsako odbito žogo. Medtem ko so naši zelo uspešno prodirali na koš predvsem z Daneuom in Ažmanom.
Tekma se je vsekakor odločila v zadnji minuti, ko so jadranovci zaostajali za točko in so najprej z odlično obrambo zaustavili nasprotnikov napad in v naslednjem zadnjem napadu uspešno zaključili tekmo v svojo korist s podporom

UNDER 18

VESNA - OPICINA 3:2 (0:2)
STRELCI ZA VESNO: Peter Sedmak v 59. in 79. min. Cusma v 72. min.
VESNA: Francioli, Švab, Esposito, Peter Sedmak, Sterni, Cusma, Marko Sedmak, Madotto, Tence, Diego Sedmak, Košuta.
Kriška ekipa si je povsem zaslužno priborila zlata vredni točki, saj je v drugem polčasu igrala res izvrstno. Sodnik je s svojim pristrajanskim sojenjem otežkočil domačinom učinkovito igro in je že v 4. minuti izključil Švaba ter pokazal Križanom celo serijo rumenih kartonov. V uvodnem delu srečanja je Opicina zgrešila 11-metrovko. Podobno priložnost je imela tudi Vesna, ko se je nasprotnikov branilec dotaknil žoge z roko v kazenskem prostoru. Tudi tokrat pa žoga ni hotela v mrežo. Pač pa so z nerodnima streloma gostje dosegli dvojno vodstvo. Trener Kralj je pred pričetkom drugega polčasa pomaknil Košuto v obrambo in Petra Sedmaka na sredino igrišča. Plavi so v nadaljevanju igrali, kot znajo in v vidna je bila njihova terenska premoč. Ob taki igri je prišlo tudi do izenačenja. Zato so še bolj napeli moči in popolnoma strli nasprotnika. Zmagoviti zadetek je dal Peter Sedmak v velikem slogu. Potem ko je preigral dva branilca, je z močnim diagonalnim strelom ukanil še vratarja. Ob koncu srečanja je prišlo do hudih nerodov in nešportnega obnašanja Opicine, ki je zmerjala domačine z dobro poznano psovko in tako skvarila celotno srečanje. (Marko Sedmak)

MONTEBELLO - BREG 1:2 (0:1)
STRELCI ZA BREG: avtogol in Kozina.
BREG: Palčić, Pitacco, Pečar, Sancin, Kozina, Olenik, De Franceschi (P. Tamaro), Giuressi, Bandi (Buzzi), Švara, M. Tamaro.
Brežani so na sicer neugodnem gostovanju brez večjih težav dosegli obe točki. Razlika v golih bi lahko bila še večja, saj so Brežani zgrešili vrsto lepih priložnosti in so dvakrat zadeli prečko, enkrat pa vratarico. Nasprotnik je le proti koncu tekme (ko je zmanjšal zaostanek) skušal nekoliko več ogroziti goste, a zaman. Med posamezniki se je tokrat posebno izkazal Giuressi. Naj omenimo še, da je ob koncu tekme prišlo do medsebojnega obračunavanja med nekaterimi igralci, a brez hujših posledic. (E. B.)
PRIMORJE - COSTALUNGA 1:1 (0:0)
STRELEC ZA PRIMORJE: Trampuž.
PRIMORJE: Blason, Gregoret, Stefančič, Luxa, Škabar, Štoka, Žagar, Šuc, Princival (Tence), Trampuž, Gherbassi (Tomasetig).
Prosečani so lahko z izidom povsem zadovoljni. Igrali so proti solidni ekipi,

naši košarkarji v mladinskih prvenstvih - naši košarkarji v mladinskih prvenstvih

Kadeti sklenili boje v regularnem prvenstvu

Jadran Farco je osvojil prvo mesto v svoji skupini in se je uvrstil v finalni del
Četrta zaporedna zmaga mladincev Cicibone - Kontovelovim dečkom za las spodletel podvig

kapetana Oberdana pet sekund pred iztekem srečanja.
S to zmago so naši osvojili prvo mesto v svoji skupini, prvenstvo pa se bo nadaljevalo čez 14 dni, ko se bo začel drugi del, v katerem se bodo jadranovci pomerili v dvojnem srečanju s štirimi najboljšimi ekipami druge skupine. Le-te pa so Stefanel, Don Bosco, San Benedetto Gorica in Ricreatori Trst. (L. Furlan)
KONČNA LESTVICA: Jadran Farco 24, Electrolux Pordenon 22, Fantoni Videm 20, Soteco Gradišče 18, Martignacco 12, Latte Carso 4, Breg Adriatherm in Libertas 2.

NARAŠČAJNIKI

LATTE CARSO - BOR INDULES 90:70 (40:34)
BOR INDULES: Filipčič 6, Korošič 0, Possega 22 (2:3), Iztok Bajc 10, Erik Bajc 4 (0:1), Brus 2, Tomšič 20 (5:6), Križmančič 2, Punis 0, Salvi 4 (2:2).
TRI TOČKE: Tomšič 1.
Borovci so izgubili priložnost, da dohitiijo na lestvici solidno ekipo Latte Carso. Naši so v prvem polčasu dobro igrali in kazalo je, da bodo uspeli z dobro skupinsko igro zmagati. Naši so odlično igrali v napadu, v obrambi pa so dopuščali lahke prodore nasprotnikom. Tudi v prvih desetih minutah drugega dela tekme je našim uspelo ponoviti dobro igro. Nato pa so »plavi« po neumnosti napravili veliko žog in domačini so z delnim izidom 12:0 uspeli zmagati.
Za igro v prvem polčasu je treba pohvaliti vse borovce, v drugem delu tekme pa se je odlikoval le Posega. (V. Tomšič)
LESTVICA: Don Bosco 26, Stefanel 22, Latte Carso in Ricreatori 18, Bor Indules in Kontovel Techna 14, Tecnoluce 10, Libertas 6, Polet Furlani in Inter 1904 4, Intermuggia 0.

DEČKI

KONTOVEL TECHNICA - DON BOSCO 62:63 (32:34)
KONTOVEL TECHNICA: Colja, Spadoni 12, Križman, Emili 6, Danieli, Cingerla 2, Gruden, Budin 29 (3:5), Černe 13 (1:5).
Proti drugouvrščenemu Don Boscu so Kontovelovi dečki odigrali najboljšo prvenstveno tekmo. Izgubili so namreč za pičlo točko razlike. Naši so dobro začeli in se v prvih dveh četrtinah povsem enakovredno upirali nasprotniku. V tretji četrtini pa so naši deloma popustili in Tržačani so povedli s petimi točkami razlike (51:46). V zadnji četrtini je zaostanek znašal tudi sedem pik (61:54), nakar so Kontovelci z odlično »pressing« obrambo nadoknadili zamujeno. V poslednji minuti igre pa je zaigral vidno vlogo sodnik, ki je s številnimi grobimi napakami omogočil Tržačanom nezasluzeno zmago. (M. R.)

BOR INDULES - RICREATORI 66:96 (44:49)
BOR INDULES: Bandi, Volpi, Galopin 18 (2:9), Grbec 10 (0:2), Samec 11 (1:2), Giacomini 2 (0:2), Vodopivec, Calzi 4, Cupin 2, Porporati 19 (3:7).
BOR INDULES - SCOGLIETTO 58:59
BOR INDULES: Bandi 1 (1:2), Ferluga 2 (0:2), Galoppin 12 (2:5), Grbec 10 (2:5), Samec 14, Giacomini 6, Calzi, Cupin 11 (1:5), Porporati 3 (1:2).
S tema porazoma so borovci izgubili vsako upanje o visoki uvrstitvi na lestvici. Proti Ricreatoriju so »plavi« začeli zelo dobro, v drugi četrtini so vodili z 41:37, potem pa so popustili.
Bolj zaskrbljujoč pa je poraz proti Scogliettu, saj so naši izgubili proti ekipi, proti kateri so v prvem delu prvenstva zmagali za več kot 20 točk razlike. »Plavi« so igrali vse preveč nesproščeno

in živčno proti slabšemu nasprotniku, poleg tega so zgrešili neverjetno število metov pod košem. Odpovedali pa so predvsem tisti igralci, ki bi morali biti nosilci Borove ekipe. (A. Kovačič)
POGGI A - POLET FURLANI 139:39 (65:14)
POLET FURLANI: Pro, Devetak 8 (0:2), Gerli 4, Talocchi 2, Clarich, Vatta, Vavpetič 15 (2:4), Malalan 2, Vidali 8.
Proti premočnemu Poggiju so bili poletovci dejansko brez moči. Naši so se sicer pošteno trudili, vse pa je bilo zaman, da bi naši preprečili zelo visok poraz. (A. Granier)
LESTVICA: Poggi A 28, Don Bosco 22, Ricreatori in Latte Carso A 18, Bor Indules in Poggi B 16, Kontovel Techna 12, Scoglietto 10, Polet Furlani in Libertas 8, Barcolana in Latte Carso B 2.

PROPAGANDA

SKUPINA A
POGGI - BREG 102:34 (51:14)
BREG: Kocjančič, Gobbo, Cah, Rocco 2, Legović 3 (1:2), Mingot 2 (2:7), Pintarel- li 2, Klabjan 8, Bembič 2, Žerjal 15 (3:9).
Proti premočnemu Poggiju so Brežani, ki so za zameček igrali pod svojimi sposobnostmi, visoko izgubili. Edini, ki je zadovoljil, je bil Patrick Žerjal. (L. Koren)
LESTVICA: Don Bosco A, Poggi in Ricreatori 4, Don Bosco B in Barcolana 2, Breg in Ferroviario 0.
SKUPINA B
TECNOLUCE - BOR 124:36 (55:14)
BOR: Jagodic 2, Colja (0:2), Turk, Sancin 11 (3:4), Uršič 12, Oberdan 11, Požar, Štokelj.
Rezultat pove že vse, toda je treba poudariti, da so naši stopili na igrišče v okrnjeni postavi. Borovci so pokazali tudi nekaj lepih akcij. (U. A.)
LESTVICA: Tecnoluce, Stefanel A, Università Popolare in Libertas 4; Bor, Santos in Stefanel B 0.

V prvi moški košarkarski diviziji

Poletovci spet tesno izgubili

BASKET TS - POLET FURLANI 77:73 (45:34)
POLET FURLANI: Malalan 4 (0:2), Granier 10 (6:6), A. Sestan, Berton 2 (2:6), Gerdol 7 (1:2), Jančar 4, F. Sestan 3 (1:2), Škerlavaj 26 (8:12), Feri 13 (1:2), Baitz 4 (0:3).
Poletovci res nimajo sreče v prvenstvu prve divizije. V nedeljo so spet tesno izgubili, in to proti vodilnemu moštvu Basket Trieste.
Naši niso najbolje igrali v prvem polčasu, v nadaljevanju pa so z boljšo obrambo skoraj dohiteli nasprotnika, ki pa se v končnih minutah ni pustil presenetiti. Za igro v drugem polčasu bi pohvalili Škerlavaja in Ferija. (A. Granier)
LESTVICA B SKUPINE: Egida Assicurazioni in Basket Trieste 6; Sokol 4, Magic Basket, Acli, Skyscrapers in Informatica 2; Polet Furlani in Agip 0.

naši nogometaši v mladinskih prvenstvih - naši nogometaši v mladinskih prvenstvih

Odslej na igrišču spet tudi najmlajši

Nadaljujeta se prvenstvi cicibanov in mlajših cicibanov - Under 18 tokrat brez porazov - Najmlajši spet dokaj uspešni - Neverjeten poraz Zarjinih začetnikov

ki je spravila domačine večkrat v težavo, a je le malokrat streljala na vrata. Rdečerumeni so prvi povedli z lepim udarcem z glavo Trampuža v eni res redkih priložnosti. Malo zatem so gostje izenačili. Po nekaj odbitih strelih v kazenskem prostoru je vezni igralec iz kakih 15 metrov streljal zelo močno in realiziral. V drugem polčasu so se domačini pretežno branili, a niso tvegali dobro. (S. M.)
OSTALI IZIDI 19. KOLA: Supercaffè - S. Andrea 1:2, Edile - Muggesana 1:3, S. Sergio - Olimpia 2:0, Fortitudo - CGS 1:0, Chiarbola - Vivai Busà 1:1.
LESTVICA: Vivai Busà in Fortitudo 27, Edile Adriatica 26, S. Sergio 25, CGS 24, Costalunga 21, Muggesana in Breg 20, Montebello 18, Olimpia 17, Chiarbola 16, Vesna 14, Opicina 13, Primorje in S. Andrea 11, Supercaffè 10.

NARAŠČAJNIKI

BREG - AZZURRA 1:2 (0:1)
STRELEC ZA BREG: Buzzi.
BREG: Gillifanò, Majovski, Azzano (v d. p. Ota), Stefančič, Zupin, Impellizzari, Bandi, Grilanc, Sancin (v d. p. Guštin), Rocchetti, Buzzi.
Brežani so v tem delu prvenstva popolnoma popustili. Borijo se le še nekateri, večina pa igra brez prepričanja. O nedeljski tekmi ni veliko kaj povedati. Brežani so igrali slabo, imeli so sicer nekaj priložnosti, toda nasprotno so gostje igrali bolje. Zadetek so dosegli v zadnjih minutah s protinapadom Buzzija. (Buzzi)
OSTALI IZIDI 18. KOLA: CGS - Domio 6:0, S. Sergio - Muggesana 5:2, Olimpia - Costalunga 1:0, Zaula - Montebello 3:1, Don Bosco - Campanelle 0:0, Fortitudo - Giarizzole 2:4, Campi Elisi - Opicina 3:1, Supercaffè - Portuale 0:1.
LESTVICA: Zaula Rabuiese 34, Supercaffè 31, Costalunga 29, S. Sergio 27, Portuale 25, CGS in Fortitudo 24, Campi Elisi 23, Giarizzole 22, Muggesana in Montebello 20, Olimpia 19, Campanelle 11, Opicina in Domio 10, Don Bosco in Azzurra 9, Breg 7.

NAJMLAJŠI

MONTEBELLO - ZARJA ADRIAIMPEX 0:3
STRELEC: Blason.
ZARJA ADRIAIMPEX: Plehan, Silli, Kralj, Castellano, Krašovec, Umek, Kariš, Reja, Blason, Vremec, Čok, rezerve Munafò, Tončič.
Zarja je zelo dobro začela to tekmo. Ekipa je igrala zelo zbrano in takoj zagospodarila na igrišču. Ustvarila je vrsto lepih akcij in s prisojnim srednjim napadalcem Blasonom dosegla tri gole. Tudi po tem izdatnem vodstvu je bazovska ekipa nadaljevala z lepo igro in imela še mnogo priložnosti za gol. Medtem ko je

bil glavni junak v napadu Blason, je v obrambi tokrat blestel Krašovec. (M. Ž.)
BREG - ZAULE 3:1 (2:0)
STRELCI ZA BREG: Ferluga 2, Švab BREG: Rapotec, Poretti, Štrajn, Švab, Laurica, Kalc, Pavletič, Bajec, Mauri, Ferluga, Gropazzi.
Končno so po dolgem času Brežani igrali solidno. Po slabem začetku so domačini igrali bolj zbrano in povedli s Švabom. Vztrajno so napadali in v zadnjih minutah prvega polčasa podvojili z aktivnim Ferlugo. V drugem polčasu so se Brežani zaprli v obrambo in malokdaj streljali v nasprotnikova vrata. Gostje so tako po napaki Bregovih igralcev zmanjšali zaostanek. Brežani pa se niso predali in v protinapadu je Ferluga spet zadel. (Luka Švab)

PRIMORJE - SAN SERGIO 1:2 (1:1)
STRELEC ZA PRIMORJE: Gruden.
PRIMORJE: Franza, Vili Emili, Trampuž, Savi, Aldo Pahor, Gherbassi, Mitja Emili (v d. p. Kante), Stolf, Gruden, Sardoč, Kristjan Pahor (v d. p. Regent).
Proti solidni ekipi našim podvig za las ni uspel. Povedli so gostje po lepih in hitrih akcijah v protinapadu. Po nekaj minutah je Primorje izenačilo. Savi je imel na razpolago prosti strel. Močan strel je vratar odbil prav v smer Grudna, ki je položil žogo v mrežo. V drugem polčasu so gostje stalno napadali, a Franza je bil vedno na pravem mestu. Osem minut pred koncem pa je napadalec San Sergia zadel z lepim volejem. (Maxi)
OSTALI IZIDI 19. KOLA: Triestina - CGS 1:1, Opicina - Portuale 0:14, S. Andrea - Giarizzole 2:2, Don Bosco - Olimpia 0:1, Campanelle - Fortitudo 1:2, Domio - S. Giovanni 0:6.
LESTVICA: S. Giovanni 39, S. Sergio 37, CGS 34, Portuale 31, Breg 27, Triestina 23, Primorje 20, Zarja Adriaimpex, S. Andrea in Olimpia 19, Zaula in Fortitudo 18, Giarizzole 17, Campanelle 16, Montebello 9, Domio 5, Don Bosco 4, Opicina -1.

ZAČETNIKI

SKUPINA A
PONZIANA A - ZARJA ADRIAIMPEX 4:3
STRELCI: Lipovec, Umek, Jurinčič.
ZARJA ADRIAIMPEX: Bellafontana, Biondi, Pussini, Tence, Maks Grgič, Metlika, Lipovec, Hočevar, Umek, Jurinčič, Possega, Družina.
Neverjetno! Zarjani so še sedem minut pred koncem vodili s 3:1, nakar se je položaj docela spremenil tako, da je bil izid ob sodnikovem končnem zvižgu 4:3 v korist Ponziane. Zarja je to tekmo res dobro začela, obramba je bila dobro postavljena, sredina igrišča tudi, napad pa izredno razporejen tako, da je najprej z Lipovcem in Jurinčičem, a nato še z Um-

kom zatresel nasprotnikovo mrežo. V zadnjih minutah igre pa so naši morda že gotovi zmage povsem popustili in dovolili nasprotniku, da je s tremi srečnimi strelmi ukanil Zarjinega vratarja. (M. Ž.)
OSTALI IZIDI 19. KOLA: Campanelle - Esperia 1:1, S. Andrea - Servola 0:0, Domio - Soncini A 0:4, Portuale - Supercaffè 1:2, Fani B - Altura 1:5, S. Giovanni - Vivai Busà 0:0.
LESTVICA: Soncini A 34, Ponziana A in S. Giovanni 29, Supercaffè 27, Zarja Adriaimpex 22, Altura 18, S. Andrea 16, Muggesana 15, Portuale in Vivai Busà 14, Domio 13, Esperia 11, Fani B 10, Campanelle 8, Servola 4.

Skupina B

PRIMORJE - S. SERGIO NEODIGRANA
Tekme med Primorjem in San Sergiom niso odigrali zaradi odsotnosti sodnika.
OSTALI IZIDI 19. KOLA: Roianese - Ponziana B 0:9, Fortitudo - Opicina 1:1, CGS - Soncini B 0:0, Zaula - Chiarbola 0:2, Vivai Busà A - Costalunga 2:0, Fani A - Don Bosco 3:0.
LESTVICA: Soncini B 27, Vivai Busà A 26, S. Sergio 25, Mode Giovanni in Opicina 24, Ponziana B 23, Costalunga 19, Fani A, Primorje in Chiarbola 17, Fortitudo 16, CGS 13, Don Bosco 8, Roianese 4, Zaula Rabuiese 2.

Na Goriškem

MLADOST TRATTORIA AL LAGO - RONCHI 2:1 (1:1)
STRELCI: Peter Gergolet in Černigoj.
MLADOST: Tommasi, M. Gergolet, Ambrosi, I. Gergolet, Trampuž, Černigoj, Gallo, A. Gergolet, Subani, P. Gergolet, Lavrenčič, Ferletič, Farra, Lorenzut, Soban.
Srečanje se je že po prvi minuti usmerilo v korist domačih, ki so s Petrom Gergoletom dosegli gol. Kraševci so tudi po vodstvu ohranili terensko premoč, na žalost pa so gostje, ob izteku polčasa, zaradi nesporazuma med domačimi branilci izenačili. V drugem polčasu se je nadaljevala premoč Mladosti, ki je povsem nadigrala nasprotnika. Odločilni zadetek je kraška postava dosegla ob izteku srečanja, ko je Černigoj zatresel mrežo po prostem strelu. (A. G.)

CICIBANI

SKUPINA A
IZIDI ZAOSTALIH TEKEM: Ponziana A - Zaula Rabuiese 11:1, Opicina A - Portuale 6:1, Domio - S. Andrea 4:0. Breg ni igral.
LESTVICA: Fani, Opicina in Ponziana A 23, Portuale 16, Supercaffè in Zaula Rabuiese 11, Fortitudo B 9, S. Andrea 6, Domio in Breg 4.

Skupina C
BOR - CAMPANELLE 6:2
STRELCI ZA BOR: Brazzani 4 (enega iz 11-metrovke), Kariš in Furlani.
BOR: Gregori, Bergagna, Furlanič, Lorenzi, Ban, Kariš, Furlani, Brazzani, Domio, Tence, Sabadin.
V zaostali tekmi so borovci začeli silovito napadati in kmalu povedli z 2:0. Igra naših je bila prijetna in na dan je prišla kondicija, sad treningov in prijateljskih tekem, katerim so se igralci radi odzvali med novoletnim premorom. Nasprotniki so sicer znižali rezultat na 2:1, toda bili so prešibki za naše dobro razpoložene igralce, ki so zmagali s končnim izidom 6:2. (Krapež)
CHIARBOLA - PRIMORJE 2:0 (1:0)
PRIMORJE: Husu, Braini, Ostrouška, Carli, Lovrečič, Šemec, Zarko Bukavec, Sardo, Budin, Matej Škrli.
Tekma je bila precej izenačena. Solidni Tržačani so prešli v vodstvo iz 7-metrovke. Naši so imeli precej priložnosti, a zaradi netočnosti in odličnih posegov nasprotnikovega vratarja jim ni uspelo izenačiti. V nadaljevanju pa so gostje podvojili direktno s kota, kar je precej potrlo rdečerumene, ki odtlej niso bili več učinkoviti. (Maxi)
OSTALI IZIDI ZAOSTALIH TEKEM: Ponziana B - Soncini A 0:1, Vivai Busà - Fulgor 0:4.
LESTVICA: Soncini A 24, Ponziana B 19, Primorje in Chiarbola 14, Montebello 12, Fulgor 11, Bor 7, Campanelle 5, Vivai Busà B 0.

MLAJŠI CICIBANI

Skupina A
COSTALUNGA - ZARJA ADRIAIMPEX 9:0
ZARJA ADRIAIMPEX: Babuder, Križmančič, Longo, Zornada, Manzini, Rismondo, Jan in Damjan Gregori, Vattovani, Sossi.
Po daljšem premoru so se naši najmlajši nogometaši pomerili z moštvom Costalunge, favoritom tega prvenstva. Čeprav smo že pred začetkom vedeli, da bo tekma za naše športnike izredno težka, nismo predvidevali tako izdatnega poraza. Priznati je treba, da je bilo nasprotnikovo moštvo sestavljeno izključno iz starejših igralcev, rojenih leta 1979, kar predstavlja za to starostno kategorijo veliko preprostost. Vseeno pa so se nam zdeli zarjani tokrat v zelo slabi formi. (M. Ž.)
OSTALI IZIDI ZAOSTALIH TEKEM: Zaula Rabuiese - S. Andrea B 0:4, Opicina - Portuale 3:1, Muggesana - Vivai Busà 4:0.
LESTVICA: Muggesana 21, Opicina 20, Costalunga 17, Portuale 14, Vivai Busà 13, Ponziana 11, S. Andrea B 4, Zarja Adriaimpex 3, Zaula Rabuiese 1.

naše šesterke v pokrajinskih prvenstvih - naše šesterke v pokrajinskih prvenstvih

Po prvem delu obračun več kot dober

Prav v vseh kategorijah se naše ekipe potegujejo za vrh - Slogašice v 1. diviziji vse bolj presenečajo - Sočani under 16 kljub porazu odlični - Kontovelke under 15 spet na vrhu

1. MOŠKA DIVIZIJA
Skupina A
FERROVIARIO B - SLOGA B 3:0
(15:7, 15:10, 15:4)
SLOGA B: Križman, Limoncin, Maver, Mesar, Radetti, Renčelj, Riolino, Stopar.
Druga Slogina ekipa je tudi v soboto ostala praznih rok. Po prvem delu prvenstva ostajajo tako mladi slogaši na dnu lestvice, brez osvojenega seta, vendar tega ne gre jemati tragično. Vsi nasprotniki v tej skupini so se zaenkrat namreč pokazali za premočne za našo ekipo, kateri glavni cilj v tem prvenstvu je ta, da njeni igralci čimveč nastopajo in si tako naberejo kar največ tekmovalnih izkušenj. (Inka)
OSTALA IZIDA 7. KOLA: La Marmotta - Club Altura 3:1, Inter - Sant'Andrea 3:1, CUS ni igral.
LESTVICA: La Marmotta, CUS Trst in Club Altura 8, DLF B in Inter 6, Sant'Andrea 4, Sloga B 0.

Skupina B
SLOGA SAGOR - PREVENIRE 1:3
(12:15, 15:9, 6:15, 7:15)
SLOGA SAGOR: Božič, Čač, Jercog, Kerpan, D. in M. Kralj, Pahor, Sain, Zgubin.
Slogašem v zadnji tekmi prvega dela prvenstva ni uspelo, da bi ohranili svojo nepremagljivost. Prevenire je vsekakor zelo soliden nasprotnik in se ponaša z vrsto visokih igralcev, ki so pri mreži še kako nevarni. Slogaši so v soboto hoteli zmagati za vsako ceno, tudi glede na lepo število gledalcev, ki so tekmi prisostvovali. Prav prevelika želja po zmagi pa jih je tokrat izdala, saj so zaigrali vse preveč ihtivo in tako včasih povsem po nepotrebnem grešili. Kljub porazu naše ekipe gre poudariti, da sta si Prevenire in Sloga Sagor povsem enakovredna in da bo torej boj za zmago v skupini zelo izenačen. (Inka)
VOLLEY CLUB - BOR 0:3
(11:15, 5:15, 5:15)
BOR: Neubauer, Fučka, Škabar, Stare, Furlančič, Ciliberto, Paulica, Zaina, Visintin, Rizzo.
Borova kombinirana postava je zmagala drugič zapored, čeprav je tokrat igrala slabše kot v prejšnjem kolu, a na drugi strani mreže ji je stal nasprotni tudi slabši nasprotnik, saj Volley Club ni doslej še izbojeval zmage. Spodbudno je dejstvo, da so si plavi zadnji niz priborili s pretežno mlado postavo. (G. F.)
OSTALI IZID 7. KOLA: DLF A - Legovini sport 3:0, Le Volpi ni igral.
LESTVICA: Prevenire 12, Sloga Sagor 10, DLF A 8, Le Volpi 6, Bor 4, Legovini sport 2, Volley Ball Trieste 0.

1. ŽENSKA DIVIZIJA
SLOGA SAGOR - CUS 3:1
(16:14, 12:15, 15:11, 15:11)
SLOGA SAGOR: Ciochi, Čebulec, Drasič, Fabi, Grilanc, Jogan, Kosmina, Križmančič, Pieri, Repinc, Škerk.
Sloga Sagor je v nedeljo še enkrat prijetno presenetila. V goste je namreč prišel tržaški CUS, ki je bil doslej le enkrat poražen in je torej med najmočnejšimi ekipami v tej ligi. Da je bila tekma izredno izenačena zgovorno kažejo že delni izidi posameznih setov, zmagovito orožje Sloga Sagor pa sta vsekakor bila učinkovita servis in sprejem. Slogašice, ki so pred

začetkom prvenstva imele še za cilj obstanek v ligi, so zaenkrat povsem izpolnile in tudi presegle pričakovanja in če bodo s tako uspešno igro tudi nadaljevale, jih čaka še marsikatero prvenstveno zadoščenje. (Inka)
OSTALA IZIDA 7. KOLA: OMA - Virtus 3:0, Killjoy - DLF 0:3, Legovini sport ni igral.
LESTVICA: Sloga Sagor 10, DLF, OMA in CUS 8, Killjoy 4, Legovini sport 2, Virtus 0. (Sloga Sagor in DLF imata tekmo manj)

Na Goriškem
LIBERTAS GORICA - SOČA ČERIMPEX 2:3
(16:14, 3:15, 15:4, 0:15, 11:15)
SOČA ČERIMPEX: E., S., A. in M. Černic, Florenin, Tuniz, Devetak, Princi.
Mlade predstavnice sovođenjskega društva so na goriškem gostovanju slavile pomembno zmago proti Libertasu. Predstavnice Soče, ki so vse mlajše od 16 let, so pregazile bolj izkušene nasprotnice in v ključnih trenutkih pokazale večjo prisebnost. Po izenačenem prvem setu, ki so ga osvojile domačinke, so sočanke zmagale v drugem in četrtem, v katerih so pokazale dober sprejem in učinkovit napad. V tie-breaku je bila igra dokaj napeta. Slovenske odbojkarice so slabo začele, sicer so se kaj kmalu opomogle in v končnici prepričljivo premagale nasprotnice. (E. Černic)

2. ŽENSKA DIVIZIJA
Skupina A
BOR FRIULEXPOR - SOKOL INDULES 1:3
(7:15, 8:15, 15:13, 9:15)
BOR FRIULEXPOR: Ažman, Vodopivec, Neubauer, Zubalič, Gregori, Vitez, Legović, Čok.
SOKOL INDULES: Ban, Brumat, Cattonar, D'Amico, Devetak, Finotto, Gruden, Ana in Irena Živec.
Za nedeljski derbi na 1. maju je vladalo precejšnje zanimanje, saj je Bor zasedal drugo mesto na lestvici z dvema točkama prednosti nad Sokolom. Ekipi sta stopili na igrišče zelo borbena in požitljivo. Toda po začetni neodločnosti je prevladal Sokolov servis in Nabrežinke so hitro povedle in osvojile prva dva niza. Proti fizično močnejšim nasprotnicam pa borovke niso vrgle puške v koruzo in po napeti igri, dobro obrambo in zrelejšim napadom osvojile tretji set. V končnici tekme pa je spet zagospodarila premoč Nabrežink, ki so tako odnesle domov zlata vredni točki in se povzpele na drugo mesto na lestvici. (Igor)
LE VOLPI - KONTOVEL ELECTRONIC SHOP 1:3
(16:14, 13:15, 4:15, 1:15)
KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Pertot, Briščik, Kralj, Černe, Canziani, Crissani, Luxa.
V prvem delu tekme so bile Kontovelke precej negotove. Veliko so grešile, predvsem pri sprejemanju servisa, drugi niz pa bi skorajda predale gostiteljcem, kljub izdatnemu vodstvu s 14:1. V nadaljevanju so plave zaigrale bolj zagrizeno in z dobrimi servisi onemogočile sprejemanje nasprotnicam. (Tanja Černe)
OSTALI IZID 7. KOLA: Club Altura Omse - Sant'Andrea 2:3, OMA ni igrala.

LESTVICA: Club Altura Omse 10, Sokol Indules, Sant'Andrea, Bor Friulexport in Kontovel Electronic Shop 6, Le Volpi 4.

Skupina B
LE VOLPI - BREG 2:3
(15:6, 11:15, 8:15, 15:11, 8:15)
BREG: Glavina, Sancin, Gaburro, Seganti, Rota, Kralj, Giorgi.
Na nasprotnih tleh so Brežanke tokrat igrale nezadovoljivo tekmo. V prvem setu so bile nenatančne v sprejemu in tudi napad ni bil najboljši. V drugem setu so se Brežanke nekoliko zbrale in prevzele igro v svoje roke. Z boljše igro so si pridobile drugi in tretji set. Četrti set so zaradi nepravilnosti sodnika izgubile. Tudi v zadnjem setu je sodnik krivično žvižgal, sicer dobro sprejete žoge Brežank. Kljub temu pa so Brežanke tokrat v igri tie-break osvojile set in nezanimivo tekmo. (Giorgi)

BOR FRIULEXPOR A - BLITZ VIVAI BUSA 3:1
(7:15, 15:2, 15:12, 15:9)
BOR FRIULEXPOR: Bandelj, Gregori, Milanič, Rojč, Callegaris, Sancin, Brazzani, Gulič.
Borovke nadaljujejo z dobrimi uspehi. Spremembe v postavi zaradi odsotnosti nekaterih standardnih igralk vnašajo na začetku vsake tekme nekaj zmede in temu je treba pripisati tudi spodsrhlaj v prvem nizu. V drugem nizu je trenerka Meulja spremenila postavo in učinek je bil takoj viden, zmaga pa ni bila več v dvomu. S tekmo v zaostanku so borovke po prvem delu dejansko v boju za uvrstitev v končnico, kar je lep in nepričakovan uspeh.
OSTALA IZIDA 7. KOLA: Julia - Prevenire 0:3, DLF - La Marmotta 3:2.
LESTVICA: Breg 12, Bor Friulexport A, DLF in La Marmotta 10, Vivai Busa 6, Prevenire 4, Julia in Le Volpi 0. (Bor Friulexport, DLF, Le Volpi in Julia imajo tekmo manj)

UNDER 16 MOŠKI
VBU VIDEM - SOČA ČERIMPEX 3:2
(10:15, 15:9, 9:15, 15:10, 16:14)
SOČA ČERIMPEX: Pellegrin, Klede, Dorni, Terpin, Milocco, Pisk, Belloni, Ferfolja.
V izredno zanimivem in zagrizenem srečanju so mladi predstavniki Soče Čerimpex le v tie-breaku morali priznati premoč videmskih vrstnikov. Kljub porazu pa gre pohvaliti slovenske odbojkarje, ki so bili povsem enakovredni močni furlanski postavi in na povratnem srečanju se jim bo brez dvoma ponudila priložnost, da se ji oddolžijo za poraz. Potek srečanja, ki je trajal skoraj 2 uri (sam tie-break je bil daljši od 17 minut), je jasno potrdil enakovrednost obeh šesterk. Na žalost pa so sočani klonili prav v končnici petega niza. (C. Pellegrin)

SLOGA - VOLLEY BALL MANIAGO 3:1
(15:9, 15:10, 10:15, 16:14)
SLOGA: Križman, A. in M. Maver, Miot, Radetti, Riolino, Simonettig, Stopar.
V tekmi, ki ki je odločala o mestih tik pod vrhom lestvice, so slogaši v nedeljo premagali ekipo iz Maniaga. Naši fantje so tokrat dobro igrali, še posebno učinkoviti pa so bili v prvih dveh nizih, ko so povsem nadigrali svoje nasprotnike v vseh igralnih ele-

Brez slovenskega prvaka

Do konca letošnje izvedbe pokrajinskega dela ženskega prvenstva under 18 na Tržaškem manjka le še zaostala tekma med OMA Mobili S. Giusto in CUS (odigrali jo bodo šele 26. t. m.), vendar pa po porazu Sloga Koimpex v derbiju z Borom Friulexport ne odigrava več nobene vloge in mladinska ekipa tržaškega tretjeligaša je že osvojila naslov prvaka. Po dolgih letih se je naslov v tej kategoriji izmuznil slovenskim barvam. Slovenske ekipe so se med seboj klale (borovke so dvakrat premagale slogašice, sokolovke pa enkrat borovke), toda navsezadnje si je OMA z dvojno zmago proti borovkam in z uspehom proti slogašicam v prvem delu prvenstva ta naslov tudi povsem zaslužila.

BOR FRIULEXPOR - SLOGA KOIMPEX 3:1
(15:9, 10:15, 15:10, 15:5)
BOR FRIULEXPOR: Sancin, Grbec, Vidali, Fučka, Visentin, Superina, Brazzani, Azman.
SLOGA KOIMPEX: Miot, Škerk, Lupinc, Marucelli, Fabrizi, Foschini, Kosmina, Rebula, Ciochi.
Petkov derbi na stadionu 1. maj je bil izredno napet, borben in na zelo dobri ravni. Čeprav kar se tiče lestvice v bistvu ni bil pomemben, sta se ekipi zagrizeno borili, saj med tema generacijama Borovih in Sloginih igralk obstaja že prava športna rivalnost, ki izhaja iz dolge serije napetih dvojbojev. Tokrat so borovke igrale res brezhibno, pri slogašicah pa je v največji meri odpovedal sprejem servisa, čeprav jim to ni preprečilo, da bi tudi po svoji strani organizirale vrsto lepih akcij. Srečanje je bilo polno atraktivnih potez v polju in ob mreži. Čeprav so plave dvakrat premagale slogašice,

so končno drugo mesto zaradi boljšega količnika v nizih osvojile slednje.

VIRTUS - SOKOL INDULES 2:3
(8:15, 15:13, 8:15, 16:14, 13:15)
SOKOL INDULES: Ban, Brumat, Cattonar, D'Amico, Devetak, Gruden, Finotto.

V zadnjem srečanju povratnega dela je bil Sokol gost ekipe Virtusa, ki zaseda eno izmed pozicij na dnu lestvice. Mlajša postava Nabrežink je nastopala brez Živčeve, a je bila vseeno kos šibkejšemu nasprotniku. Da so sokolovke malo prej odigrale štiri sete v prvenstvu 2. divizije se je nekoliko poznalo, predvsem pri blokiranju, saj blok včasih ni bil postavljen na praviem mestu. V četrtem nizu je bila dana možnost novinki Eriki Finotto, da se izkaže tudi na prvenstveni tekmi. To je nekoliko ošibilo celotno postavo in do zaključka tekme smo morali počakati na tie - break. V petem nizu so Nabrežinke odločno začele in povedle s 5:1, toda v nadaljevanju so nekoliko popustile, tako, da jih je Virtus prehitel pri izidu 7:7. Končnica seta je postala precej napeta, a Sokol je kljub utrujenosti z dobrimi servisi Devetakove prišel do izida 14:11, tako, da je zadostovala le napaka domačink in tudi zadnji prvenstveni točki sta tako romali v Nabrežino. (Igor)

LESTVICA					
OMA Mobili SG	14	13	1	39:5	26
Sloga Koimpex	15	12	3	38:10	24
Bor Friulex.	15	12	3	37:13	24
Sokol Indules	15	8	7	29:25	16
Breg	15	8	7	26:23	16
CUS Trst	14	6	8	20:28	12
Virtus	15	3	12	13:40	6
Julia	15	0	15	3:45	0

nezbrano. V nadaljevanju so slovenske odbojkarice zaigrale bolj požitljivo in odločno, kar jim je zagotovilo hitro zmago. (E. Černic)

UNDER 15 ŽENSKE
CUS - KONTOVEL ELECT. SHOP 0:2
(9:15, 12:15)
KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Pertot, Briščik, Kralj, Černe, Canziani, Crissanim Bezin, Tretjka, Luxa, Gojča, Glavina.
Kontovelke sp pričakovale težek spopad, a nasprotnice niso bile kaj prida zagrizene. Kontovelke so dobro igrale in dosegle veliko točk s servisom, v končnici obeh setov pa so prevladale z umirjeno igro ob mreži. Izbojevale so torej zlata vredni točki in so po prvem delu prvenstva na prvem mestu. (Tanja Černe)
OSTALA IZIDA 7. KOLA: Breg - Zaula Rabuiese 2:0, Prima Scuola - OMA Mobili S. Giusto 1:2, Ricreatori ni igral.
LESTVICA: Kontovel Electronic Shop in OMA 10, CUS 8, Ricreatori 6, Zaula Rabuiese in Breg 4, Prima Scuola 0.

Pomanjkanje snega pesti prireditelje Tekmovanje s presenečenjem

Pomanjkanje snega vedno bolj pesti smučarsko dejavnost v deželi. V nedeljo se je tako lahko odvijalo samo tekmovalanje za mladince v Forni di Sopra in še to je bilo za smučarje "s presenečenjem", saj so morali tekmovali v slalomu in ne v veleslalomu, kot je bilo predvideno in za kar so bili opremljeni.
Od zamejskih smučarjev sta se tekmovalnja udeležila le brata Taučer od Brdine, ki sta dosegla zelo dober rezultat, saj je bil mlajši David v pokrajinskem merilu 1., starejši Giulio pa 3. Ob tem velja omeniti, da je bila progga, na kateri so postavili kar 57 vratič, zelo težka, tako da je samo v prvem spustu odstopilo kar 63 od skupnih 103 tekmovalcev iz naše dežele in iz dežele Veneto.
To je kronika edinega nedeljskega tekmovalja. Kaj bo prihodnji konec tedna, je še neznan. Tekmovanje na programu je mnogo, med temi tudi slovenske zimske športne igre, v organizaciji Slovenskega planinskega društva iz Trsta, vendar vsem proti odpoved, razen seveda, če ne bi sneg začel padati takoj in to v velikih količinah.
REZULTATI SLALOMA V FORNI DI SOPRA (v oklepaju deželna lestvica):

David in Giulio Taučer (Brdina-MZSTE Hobles) sta se v nedeljo izkazala

Mladinci: 1. (17.) David Taučer, 3. (21.) Giulio Taučer (oba Brdina-MZSTE Hobles). (kg)

Ajdovščina se je odrekla prireditvi DOSP bo letos v Kopru Poudarek kulturnemu delu

V torek je bil v Sežani sestanek koordinacijskega odbora za DOSP, na katerem so sprejeli vrsto podrobnosti v zvezi s to pomembno primorsko dijaško manifestacijo.
Letos bi morala biti organizatorica Dijaškega obmejnega srečanja Primorske Ajdovščine, vendar se je zaradi določenih težav, na katere je naletela pri izpeljavi celotne prireditve, vlogi prireditelja odrekla.
Organizacija manifestacije je tako prevzel Koper, kjer bo potekala predvidoma 22. aprila. Soorganizatorji letošnjega DOSP bodo tudi ostale višje šole z Obale, t. j. iz Izole in Pirana.
Zaradi kratkega časa, ki ga imajo organizatorji na razpolago, bo program letos nekoliko okrnjen. Večji poudarek bo dan kulturnemu delu, tekmovalni značaj pa bodo ohranila le športna tekmovalja. Ostale podrobnosti bodo organizatorji sporočili v prihodnjih dneh. -boj-

V reprezentanci FJK Tri Borove ritmičarke

V Gorici so bile v nedeljo skupne priprave kandidatov za deželno selekcijo naraščajnc letnikov 1978, 1979 in 1980 v športno-ritmični gimnastici.
V selekcijo je bilo uvrščenih 10 najboljših mladih ritmičark iz vse dežele. Lep uspeh je dosegla gimnastična sekcija SZ Bor, iz katere so povabili v deželno selekcijo kar tri telovadke in sicer Irino Žagar ter Karin in Fjono Mezgec.
Borove telovadke se medtem zavzeto pripravljajo na bližnje nastope v okviru raznih prvenstev in tekmovalj, na katerih bodo skušale čim častneje zastopati barve svojega društva. -boj-

obvestila

PRIMOTOR KLUB
vabi člane, da se udeležijo seje, ki bo v petek, 24. t. m., ob 20.30 v gostilni pri Študentu v Dolini.
ZŠSDI
obvešča, da bo v petek, 24. t. m., ob 20.30 na stadionu 1. maj seja odbojkar-ske komisije.
ZŠSDI
obvešča, da bo jutri, 23. t. m., ob 20. uri v Repnu v Koči pod Rupo seja balinarske komisije. Na dnevnem redu: 4. zimski balinarski turnir.
PK BOR
vabi vse tiste, ki jih zanima tečaj za vaditelje plavanja (v organizaciji FIN), da se zgledajo v večernih urah na tel. 827123. Pogoja za vpis: starost nad 18 let in obvladanje treh plavalnih slogov.
SK BRDINA
vabi vse člane, da se udeležijo izleta v Flachau - Avstrija. Vse informacije do-bite vsak torek in četrtek na sedežu od 19. do 20. ure.
ŠD MLADINA
vabi vse ljubitelje smučanja na izlet v Flachau (Avstrija), ki bo 26. t. m., z od-hodom iz Križa ob 5.30. Vpisovanje in informacije v Domu Albert Sirk v Kri-žu v sredo, četrtek in petek od 19. do 21. ure.

Darujte v sklad
Mitje Čuka

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir, v SFRJ številka 1.500 - din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000 - din, trimesečno 85.000 - din, letno 320.000 - din, upokojeanci mesečno 25.000 - din, trimesečno 65.000 - din, polletno 120.000 - din, letno 240.000 - din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne povša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavniških trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglasi 760 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

22. februarja 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Zaradi sodelovanja na demonstracijah v spomin na Jana Palacha Pisatelj Havel včeraj v Pragi obsojen na devet mesecev zapora

PRAGA — Češkoslovaškega pisatelja in borca za človekove pravice Vaclava Havela je včeraj praško sodišče obsodilo na devet mesecev zapora. Pisatelj je bil zaradi sodelovanja v januarjskih demonstracijah v češkoslovaškem glavnem mestu ob 20. obletnici tragične smrti Jana Palacha obtožen spodbujanja ljudi k udeležbi na prepovedani manifestaciji in upiranje miličniku, ki je opravljal svojo dolžnost. Sodišče je Havela spoznalo za krivega obeh očitanih dejanj, v skladu s češkoslovaškimi zakoni pa mu je grozila zaporna kazen do dveh let zapora.

Proces proti pisatelju je trajal le en dan, očitno pa je, da se oblasti niso ozirale na številne zahteve po izpustitvi pisatelja, ki je eden vidnejših predstavnikov opozicijskega gibanja Listina 77, ki v svoji sredi združuje številne znane češkoslovaške kulturne delavce. Za Havelovo izpustitev iz zapora so si prizadevali tudi nekateri krogi v tujini.

Istočasno s tem procesom pa se je včeraj na nekem drugem praškem sodišču začel proces proti osmim vidnim predstavnikom češkoslovaške opozicije. Vseh osem so aretirali med komemorativnimi demonstracijami v spomin Jana

Palacha, za razliko od Vaclava Havela pa so bili obtoženi huliganstva. Tudi za to kaznivo dejanje je najvišja možna zaporna kazen dve leti, končno razsodbo pa naj bi izrekli danes. Med osmerico je najbolj znana članica neodvisne skupine za mir Jana Petrova, ki je poleg huliganstva obtožena tudi hude žalitve enega izmed oficirjev varnostnih sil, sodijo pa še Otokarju Veverki, Saši Vondri, Dani in Davidu Nemcu, Stanislavu Pencu in Petru Placaku in Jani Sternovi.

Tako proces proti Havelu kot proces proti ostalim osmim predstavnikom opozicije sta potekala v znamenju izrednih varnostnih ukrepov. Vstop v sodni dvorani je bil dovoljen le poklicanim pričam in po največ dvema sorodnikoma obtoženih. Ostra »selekcija« je bila tudi pri novinarjih. Ob domačih predstavnikih sedme sile so lahko neposredno spremljali zasedanje sodišča le trije zahodnoevropski novinarji. Desetine drugih prošelj novinarjev in predstavnikov mednarodnih organizacij za človekove pravice pa so češkoslovaške oblasti zavrile z utemeljitvijo, da so sodne dvorane premajhne, da bi lahko varno sprejele toliko ljudi, kot jih je želelo prisostvovati obema procesoma.

Nevarnost zemeljskih plazov v Valtellini

Novo cesto, ki pelje iz kraja Le Prese v Bormio v Valtellini, so morali ponovno zapreti zaradi nevarnosti zemeljskih plazov. Po poplavih, ki so dolino zajele predlani jeseni, se s hriba Coppetto še vedno usipa zemlja, ki ogroža novograjene strukture. Ljudje se sedaj bojijo morebitnega močnejšega deževja, saj ne izključujejo možnosti novih večjih plazov (Telefoto AP)

Poseg karabinjerjev preprečil poskus bega neofašistov iz rimskega zapora Rebibbia

RIM — Rimskim karabinjerjem in njihovim kolegom iz Cagliarija je uspelo preprečiti množični beg iz rimske kaznilnice Rebibbia. V soboto so karabinjerji aretirali na postaji Termini tri osebe. Gre za 32-letnega Rimljana Luca Onestija, ki je bil osumljen, da je pripadal prevratniški organizaciji NAR, ter za sardinska zaročenca Francesca Tamponija in Anno Cuso. Dvojica je pravkar prispela v Rim iz Civitavecchie. Karabinjerji so trojico aretirali takoj potem, ko je sardinski par izročil Onestiju zavoj, v katerem je bilo 400 gramov čistega pentrita, pet metrov zažigalne vrvice in šest detonatorjev. Med hišno preiskavo v Tamponijevem stanovanju so karabinjerji našli še drugih šest detonatorjev, dva prenosna radijska oddajnika, naboje kalibra devet in daljnogled za puško.

Pentrit je izredno močan eksploziv, ki ga je skupina skušala pritihotapiti v zapor Rebibbia in tako omogočiti zapornikom beg iz kaznilnice. Skupino zapornikov naj bi sestavljali politični zaporniki skrajnodesničarskega krila in navadni zločinci.

Da bi lahko nemoteno pritihotapili eksploziv, so ga zmlili zelo na drobno, tako da je bil v vsem podoben navadni moki. Kljub temu pa je snov ohranila svojo izredno moč, saj bi lahko s količino zaplenjenega eksploziva od-

prli veliko luknjo v debelem zidu, ki obdaja rimski zapor.

Karabinjerji so takoj po aretaciji trojice preiskali tudi vse celice zapora Rebibbia, niso pa našli nikakršnih sledov, ki bi pričali o pripravah na beg. Povezava Onesti, Tamponi, Casu z Rebibbio pa je bila skoraj avtomatična, saj je Onesti že imel opravka s pravico

zaradi svoje politične angažiranosti. Tamponijev brat pa sedi v rimskem zaporu, kjer mora prestati dvojno kazen na dosmrtno ječo.

Če je bil zapor »čist«, so bili izredno zanimivi nekateri dokumenti, ki so jih nato našli na domu, kjer so menda stanovali vsi trije aretiranci. Gre za točno izdelane mape rimskega zapora, na

teh pa naj bi bile označene tudi celice iz katerih bi morali bežati. Preiskovalci so glede tega izredno skopi z informacijami, zato pa so le priznali, da je šlo za osebe, ki so bile vpletene pri procesu Ordine Nuovo bis, kar pomeni Pierluigi Concutelli in Gilberto Cavallini, pri poskusu bega pa je bil menda soudeležen tudi Vallanzasca.

Luca Onesti (levo), Francesco Tamponi in Anna Cusa (desno), ki so jih v soboto aretirali na postaji Termini

(Telefoto AP)

Berlinski medved Rain Manu

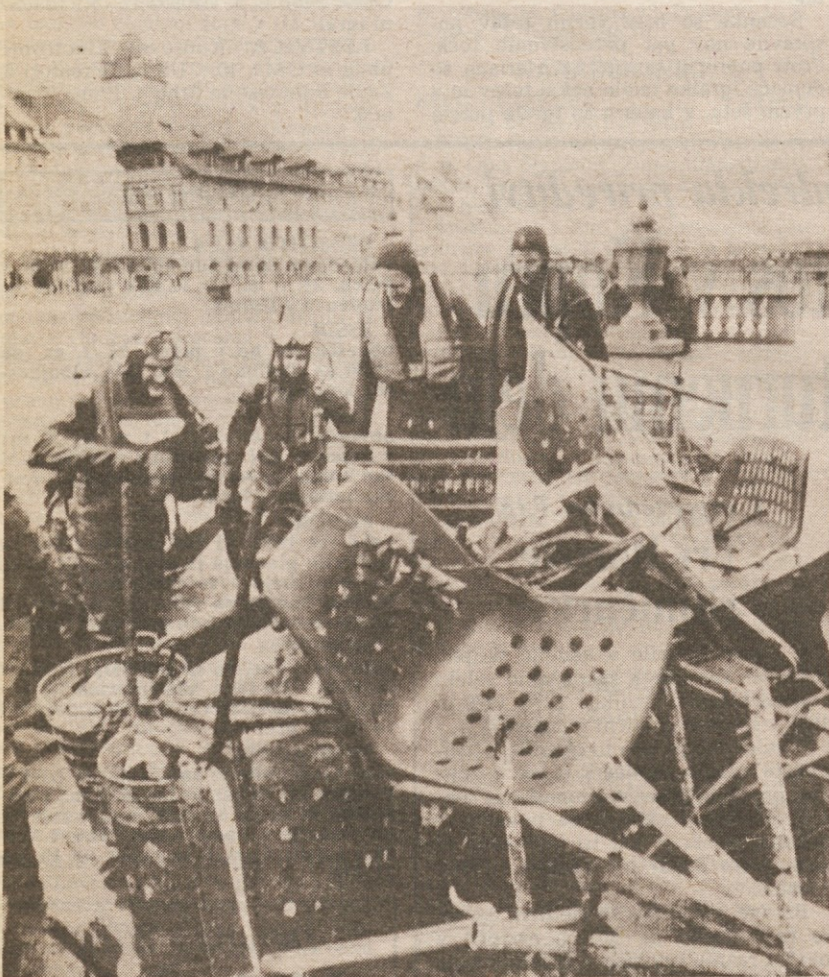
BERLIN — Mednarodni filmskih festival v Berlinu se je včeraj poslovil od svojih zvestih gledalcev, žirija pa je nagradila z zlatimi in srebrnimi medvedi tiste filme in igralce, ki naj bi predstavljali najboljše izbor minule sezone.

V duhu skorajšnjih oskarjev je zlatega medveda prejel Levinsonov film *Rain Man*, s srebrnimi medvedi pa se lahko ponaša kopica avtorjev in igralcev. Srebrnega medveda za film si je prisvojilo kitajsko delo *Wan Zhong* (Večerni zvonovi) režiserja Wu Ziniuja. Češkoslovaški režiser Dušan Hanak pa je prejel medveda za film *Ja milujem, ti miluješ*.

Prav tako srebrna bosta tudi medveda Isabelle Adjani in Gena Hackmana. Dama francoskega filma si je nagrado prislužila z divjo interpretacijo Camille Caludelove v istoimenskem filmu Bruna Nuyttena, Hackman pa za svoj doprinos k realizaciji Parkerjevega filma *Mississippi Burning*.

Nagrade Berlinskega festivala dopolnjujejo še manjša priznanja, med katerimi izstopa referendum med bralci dnevnika Berliner Morgenpost. Tudi ti so soglasno glasovali za ameriške filme, z *Rain Manom* in *Mississippi Burningom* na čelu.

Ko je reka smetnjak

Potapljači so se slikali pri grmadi odpadkov, ki so jih povlekli z dna reke Reuss, ki bogati turistični imidž švicarskega mesta Luzern (Telefoto AP)

Zgodnje cvetenje alg resno ogroža Benetke

BENETKE — Čeprav je poletje še daleč, so v Benetkah te dni oklicali nekakšno izredno stanje zaradi cvetenja alg. Mila zima in skoraj popolno pomanjkanje morskega valovanja sta namreč pospešila bohotenje morske flore, tako da že sedaj dnevno naberejo na kvadratnem metru morske površine od 12 do 15 kilogramov alg. Lani so v najhujši vročini dosegli kritično točko, ko so dnevno pobrali tudi do 50 kilogramov smrdljive morske trave.

Občinska in deželna uprava sta že dodelili 12 milijard lir za čiščenje morskega dna v laguni, že prve dni tega meseca pa bi morali začeti z »oranjem« morskega dna. Na razpolago so tudi izredno za to pripravljeni stroji, pristojne obalne oblasti pa še niso izdale dovoljenja za delo. Prebivalci so zato skrajno nezadovoljni, saj kaže, da se bo tudi letošnja turistična sezona slabo obnesla prav zaradi cvetenja alg. Poleg tega pa se v gnijočih travah redijo ličinke, ki resno ogrožajo ekološki sistem lagune. Občinska odbornica za okolje Rosa Lamanuzzi Carbone opozarja, da če letos poleti ne bo za določen čas vsaj vsak drugi dan deževalo, bodo ličinke in odmrle alge, ki ne priplavajo na površje, popolnoma uničile morsko dno. »Vzrokov za preplah je torej več kot dovolj, žal pa se pristojne oblasti in celo ministrstvo za okolje še naprej sprenevedajo,« meni odbornica. Prihodnji teden bi se moral zato še enkrat sestati razširjeni odbor za varstvo okolja v deželah, ki ležijo od Jadranskega morju.

Še nasilje nad otrokom

PAVIA — Karabinjerji so prijavili starše zaradi nečloveškega ravnanja s 14-letno hčerko Bibiano. Deklica je fizično in umsko nekoliko zaostala, tudi oba starša pa že nekaj časa obiskujeta krajevni center za mentalno higieno.

Na Bibianin dom, če ga tako lahko sploh imenujemo, so karabinjerji prišli potem ko je neznanec telefoniral, da se v stanovanju dogajajo čudne reči. Dekle je golo ležalo na postelji, po rokah in nogah pa je imelo modrice, podpludbe in praske. Vse naokrog je vladala nepopisna umazanija. Bibianin oče, ki je sedaj v priporu, je karabinjerjem povedal, da je neubogljivo hčer samo včasih našeškal, ker si je to pač zaslužila. Bibiana pa se mora zaradi »mile« kazni sedaj zdraviti v bolnišnici.

Rumeno in črno

Najnovejšo kolekcijo ženskega spodnjega perila so te dni predstavili v londonskem Cafe Royal. Vse, kar bodo otočanke nosile pod obleko bo obvezno rumeno in črno in hudo čipkasto (Telefoto AP)